

ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାର ୨୦୦୫ ର ଗଣିତ
ପାଠ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଵପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ-

- (କ) ପିଲାମାନଙ୍କ ଗଣିତିକରଣ (Mathematization) ଦକ୍ଷତାର ଅଭିଭୂତ ପାଇଁ
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ (Activity Based) ହେବେ
କରିବା।
- (ଖ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆହ୍ଵାନମୂଳକ (Challenging) ଓ ଫଳପ୍ରଦ
(Meaningful) କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠ୍ୟାଜିତ ହେବେ।
- (ଗ) ପିଲାମାନଙ୍କ ଗଣିତିକରଣ ଦକ୍ଷତା-ଗଣିତିକ କୌଣସି (Skill), ଧାରଣାର
ବୋଧଗମ୍ୟତା (Conceptual Clarity) ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାମୂଳକ ଜ୍ଞାନର
(Procedural Fluency) ଅଭିଭୂତ ପାଇଁ ଆକଳନ ଧାରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଆଣିବା।

ଗଣିତ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ଦ୍ୱାରୀ ଶ୍ରେଣୀ

ସୁନ୍ଦରମ କାର୍ଯ୍ୟ

୭ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ
ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟ

ମୁଦ୍ରଣ : ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପାଦନ ଓ ବିକ୍ରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧୀକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣିତଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସର୍ବକାର

ମୋ ନାମ .....

ମୋ ମା'ଙ୍କ ନାମ .....

ମୋ ବାପାଙ୍କ ନାମ .....

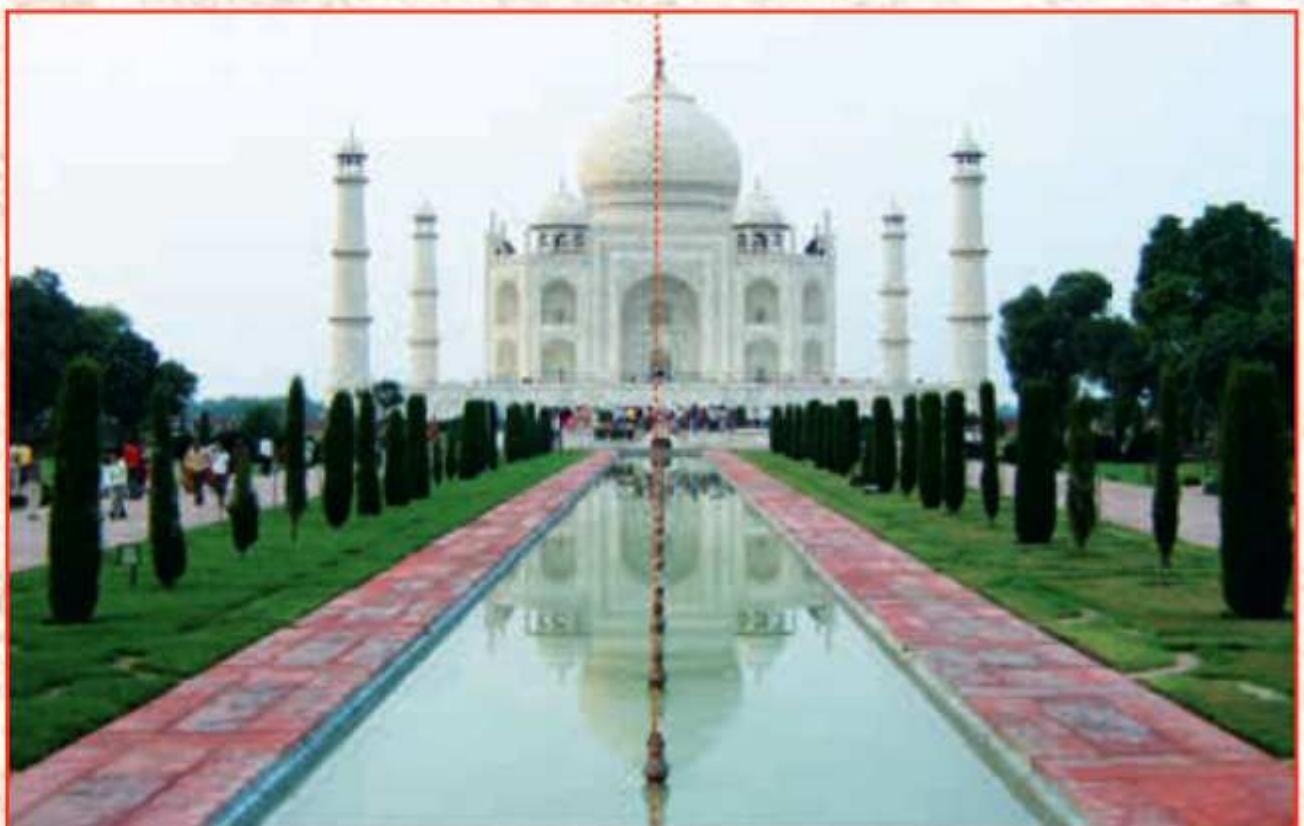
ମୋ ବିଦ୍ୟାଲୟ ନାମ .....

ମୋ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ .....

ମୋ ରୋଲ୍ ନମ୍ବର .....

ମୋ ଗାଁ / ସାହିର ନାମ : .....

ମୋ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ : .....

ଗଣିତ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା

ଦୂତୀୟ ଶେଣୀ

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଲୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧୀକରଣ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କୃତିଙ୍କତା

ସମୀକ୍ଷକ

ଡ. ତାପସ କୁମାର ନାୟକ
ଡ. ସଞ୍ଜମ କୁମାର ଦେ
ଡ. ବାମଦେବ ତ୍ରିପାଠୀ

ସଂଖ୍ୟାତନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳୀ

ଉଦ୍‌ବାନୀ ଶକ୍ତିର ଦାସ
ନିହାରିକା ଦେବୀ
ଦେବବ୍ରତ ଗିରି
ଆଲୋକ ରଣା
ରବିନ୍ କୁମାର ଶତପଥୀ
ଚତୁର୍ଭୂଜ ପ୍ରଧାନ
ଟୁଟୁ ଦାଶ
ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ଦାଶ
ସୁଧର କୁମାର ଓହ୍ନୀ
ସଞ୍ଜିବ କୁମାର ପଞ୍ଜନାୟକ
ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାସ
ଦେବକାନ୍ତ ମେହେର
ଦୀପିକାନ୍ତ ସୁତାର
କବିତା କାନୁନ୍ଦଗୋ

ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭୂପେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ପୁନିଆ (ଡୋ.ପ୍ର.ସେ)
ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓସେପା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଙ୍ଗାଧର ସାହୁ (ଓ.ପ୍ର.ସେ)
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ

ଶୈକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଡ. ସନାତନ ପଣ୍ଡା, ଓ.ଶି.ସେ
ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓସେପା
ଅକ୍ଷରା ଫାରଣ୍ଟେନ୍

ବୈଷ୍ଣୋକ ସହାୟତା

ନିହାରିକା ସ୍ଵାଳ୍

ପୁନର୍ବଳନ (Reinforcement) କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସୁଚନା

- ଏହି ବିଭାଗରେ ଦୃଢ଼ୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ପିଲାମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବଳନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟିବେଶିତ ହୋଇଅଛି ।
- ଏଥୁପାଇଁ ଏପାହି ବା ୪୦ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟମରେ ପିଲା ଖେଳି ଖେଳି, ନିଜେ କାମ କରି ଶିଖିବାର ସୁଯୋଗ ରହିଛି ।
- ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ୪୦ ଟି ଦିବସ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଛି, ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷଣ ଗତିକୁ ଧାରା ଦେଇ, ଆପଣ ଏହାକୁ ସପ୍ରାହି ଅନୁଯାୟୀ ଟି ଭାଗରେ ଶେଷ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିପାରିବେ ।

ସୁଚିପତ୍ର

ମତ୍ତାହାର	ଦିବସ	ସାଙ୍କେତିକ ଚିହ୍ନ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome)	ପୁଷ୍ଟା
୧	୧ ରୁ ୫	M-102	୧ ରୁ ୯ ଏଣ୍ଜ୍ୟକ ବସ୍ତୁକୁ ଗଣିବ	୧-୧୩
		M-112	ଶୁନିବ ଧାରଣା ବୁଝିବ	
୨	୨ ରୁ ୧୦	M-101	୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟକରିବ	୧୪-୨୭
		M-103	୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଦୂଳନା କରିବ	
୩	୧୧ ରୁ ୧୫	M-104	ସୂଳ ବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବ (ଯୋଗଫଳ ୯ ମଧ୍ୟରେ)	୨୭-୩୩
୪	୧୨ ରୁ ୨୦	M-106	ଦୈନିକିନ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବ (ଯୋଗଫଳ ୨୦ ମଧ୍ୟରେ)	୩୪-୩୯
୫-୬୭	୨୧ ରୁ ୩୦	M-105	୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ବିଯୋଗ କରିବ	୪୦-୫୪
		M-105	୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ବିଯୋଗ କରିବ	
		M-106	୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ ସମ୍ପଲିତ ଦୈନିକିନ ଜୀବନର ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବ	
୭୩୮	୩୧ ରୁ ୪୦	M-107	୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିବ	୫୫-୭୪

ଘର	୯୯	୯୮	୯୭	୯୬	୯୫	୯୪	୯୩	୯୨	୯୧	
୮୧	୮୨	୮୩	୮୪	୮୫	୮୬	୮୭	୮୮	୮୯	୮୦	
୮୦	୭୯	୭୮	୭୭	୭୬	୭୫	୭୪	୭୩	୭୨	୭୧	
୭୧	୭୨	୭୩	୭୪	୭୫	୭୬	୭୭	୭୮	୭୯	୭୦	
୭୦	୬୯	୬୮	୬୭	୬୬	୬୫	୬୪	୬୩	୬୨	୬୧	
୫୧	୫୨	୫୩	୫୪	୫୫	୫୬	୫୭	୫୮	୫୯	୫୦	
୫୦	୪୯	୪୮	୪୭	୪୬	୪୫	୪୪	୪୩	୪୨	୪୧	
୪୧	୪୨	୪୩	୪୪	୪୫	୪୬	୪୭	୪୮	୪୯	୪୦	
୪୦	୩୯	୩୮	୩୭	୩୬	୩୫	୩୪	୩୩	୩୨	୩୧	
୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୨୦	
୨୦	୧୯	୧୮	୧୭	୧୬	୧୫	୧୪	୧୩	୧୨	୧୧	
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦	

ଆରମ୍ଭ

ଖେଳଚିକୁ ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ିରେ ଖେଳିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଖରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗର ବୋତାମ ଥିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ି ପାଖରେ ଟକିକିଆ କଷନ୍ତରିବ । ପିଲା କଷନ୍ତରି କଲେ ପଢ଼ିଲେ, ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ୧୦ଟି ଘର ଆଗକୁ ଯିବେ ଏବଂ ପଢ଼ିଲେ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ଗୋଟିଏ ଘର ଆଗକୁ ଯିବେ । ଯୋଡ଼ିମଧ୍ୟ ଯେଉଁପିଲା ପ୍ରଥମେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ସେବିଜେତା ହେବା ।

ବିବସ୍ତ୍ର-୧

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-102)

୧ ରୁ ୯ ସଂଖ୍ୟକ ବନ୍ଦୁକୁ ଗଣିବ

କାର୍ଯ୍ୟ-୧: ଅଭିନୟ ସହ ଆବୃତ୍ତି (ସଂଖ୍ୟା ନାମ ସହ ପରିଚୟ)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

ପିଲାମାନଙ୍କୁ P ଆକୃତିରେ ଠିଆ କରାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୀତଚିକୁ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ କରି ଗାଇବେ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ଗାଇବାକୁ କହିବେ । ଏହା ପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ-୧.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।

ଗୀତ

ଏକ ଗଲା ଶିକାର କରି
 ଦୁଇ ଥଳା ତା' ସାଥେ,
 ତିନି ତାଙ୍କର ପଛରେ ଗଲା
 ବାଘ ଦେଖିଲା ବାଟେ ।
 ଛରି ଚଢ଼ିଲା ଆମ ଗଛରେ
 ପାଞ୍ଚ ପଡ଼ିଲା ତଳେ,
 ଛଥ ଦେଖିଲା ହସୁଥଳା
 ଦୋଳି ଖେଳି ତା' ତାଳେ ।
 ସାତ ନାଚିଲା ଘୁଙ୍ଗୁରୁ ପିନ୍ଧି
 ଆଠ ଗାଇଲା ଗୀତ,
 ନଅ ଚାଲିଲା ନୌକା ଧରି
 ଦଶ ମାଇଲା କାତ ।

- ଏହି ଗୀତଚିକୁ ଗାଇବା ବେଳେ ଶିକ୍ଷକ / ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ବିଭିନ୍ନ ପଦରେ ସଂଖ୍ୟା ବଦଳରେ ‘କେତେ’ କହି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପରିବା ଭଲି ଗାଇବେ ।
- ବେଳେବେଳେ ସଂଖ୍ୟାଚିକୁ କହିବା ବେଳେ ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ ଆଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇପାରିବେ ।

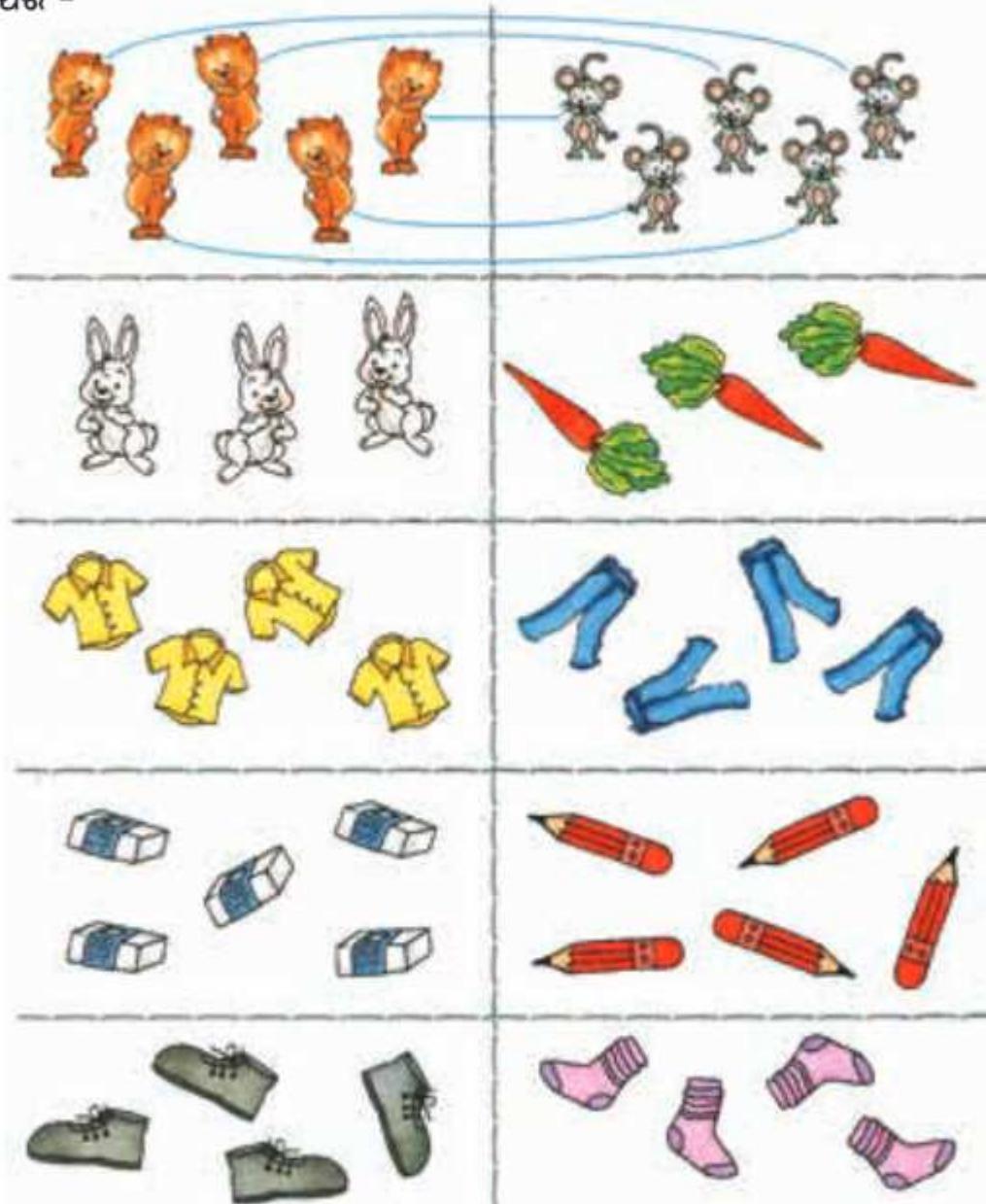

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧.୧: ଏକ-ଏକ ମେଳକ

ବାମ ପଚା ଘରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ର ସହ ଡାହାଣ ପଚା ଘରେ ଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଏକ-ଏକ କରି ଯୋଡ଼ୁ ।

ଯେପରି -

**କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧.୨: ୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିମାଣ ଓ
ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକ**

ବାମ ପଟେ ଥିବା ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣ ଓ ତାହାର ପଟେ ଲେଖ।

	୧	
	୨	
	୩	
	୪	
	୫	
	୬	
	୭	
	୮	
	୯	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧.୩

ମୁଁ ଯେତେ, ମୋର ସେତୋଟି ଘରେ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

୩

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୨

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୪

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୭

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୧

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୫

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୩

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୮

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୮

--	--	--	--	--	--	--	--	--

୭

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ବିବସ୍ତ୍ର-୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-102)

୧ ରୁ ୯ ସଂଖ୍ୟକ ବନ୍ଦୁକୁ ଗଣିବ

କାର୍ଯ୍ୟ-୧: କାଠି / ଗୋଡ଼ି ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: କାଠି / ଗୋଡ଼ି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

- ଗୋଲାକୃତିରେ ପିଲାମାନେ ଛିଡ଼ା ହେବେ ।
- ମଣ୍ଡିରେ ଅତି କମରେ ୧୦ ଟି କାଠି ବା ଗୋଡ଼ି ରହିବ ।
- ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହ ପିଲାମାନେ ନିମ୍ନ ଗୀତଟିକୁ ଗାଇ ଗୋଲାକାରରେ ବୁଲିବେ ।

ଗୀତ

ଭାଇ ଯାଇଥୁଲେ ବଜାର,
ଆଣିଥୁଲେ ମିଠା ହଜାର
କିଏ ଖାଇବ କେତେ,
ଭାଇ କହିବେ ଯେତେ ।

ଭାଇ ଯାଇଥୁଲେ ଦିଲ୍ଲୀ,
ଆଣିଥୁଲେ ଛେନାଝିଲ୍ଲୀ
କିଏ ଖାଇବ କେତେ,
ଭାଇ ଦେବେ ଯେତେ ।

- ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ପିଲାର ନାମ ଓ ସଂଖ୍ୟା (୧ ରୁ ୯ ମଧ୍ୟରେ) କହିବେ ।
- ପିଲାଟି ମଣ୍ଡିରେ ଥିବା କାଠି / ଗୋଡ଼ି, ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ନେବ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖାଇବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅତିକମରେ ଥରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳଟି ଖେଳାଇବେ ।
- ଏହିପରି ୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଖେଳ ମଧ୍ୟ ଖେଳା ଯାଇପାରିବ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୨.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।

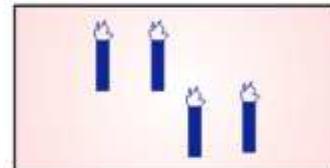
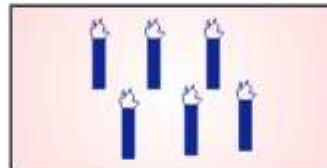
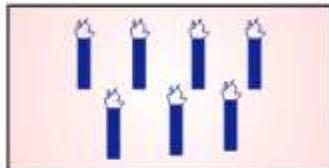

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୨.୧ : ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଘରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

? କେଉଁ ଘରେ ପାଞ୍ଚଟି ଚିତ୍ର ଅଛି ?

? କେଉଁ ଘରେ ସାତଟି ଚିତ୍ର ଅଛି ?

? କେଉଁ ଘରେ ଛରିଟି ଚିତ୍ର ଅଛି ?

? ଚିତ୍ର ସହ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

/ /	୧
ଫଲ	୫
ପାତା	୮
ପାତା	୪
ଫଳ	୨
ଫଳ	୯
ଫଳ	୫
ଫଳ	୩
ଫଳ	୭
ଫଳ	୬

ବିଷୟ-୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-102)

୧ ରୁ ୯ ସଂଖ୍ୟକ ବସ୍ତୁକୁ ଗଣିବ

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ୧ ରୁ ୯ ସଂଖ୍ୟକ ବସ୍ତୁକୁ ଗଣିବ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ : ମାଟି ଗୋଲି, ଗୋଡ଼ି, କାଠି, ପରିବେଶରେ ମିଳୁଥିବା ଫୁଲ, ଫଳ, ପତ୍ର, ବ୍ୟବହାର ନଳୀ, NCERT KIT, GKAKIT, ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଇତ୍ୟାଦି ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ
- ୪ଟି ଲେଖାଏଁ ପିଲା ଦଳ ହୋଇ ବସିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ଉପରୋକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ପ୍ରକାରର ୯ଟି ଲେଖାଏଁ ସାମଗ୍ରୀ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସେଟ୍ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ (୧ ରୁ ୯ ମଧ୍ୟରେ) ଦିଆଯିବ ।

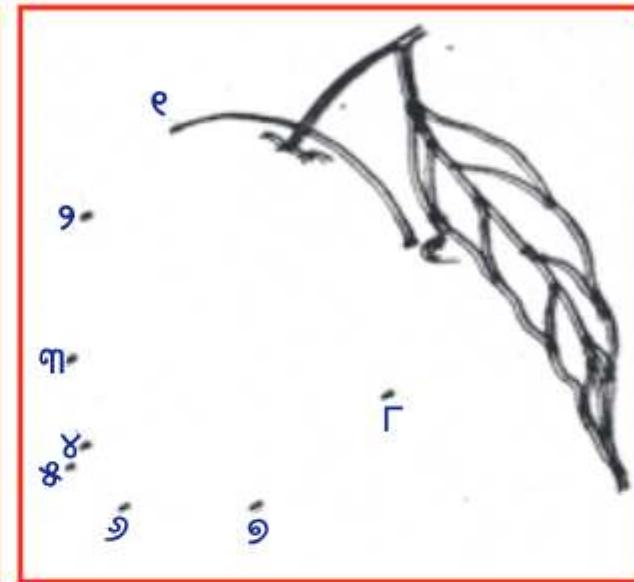
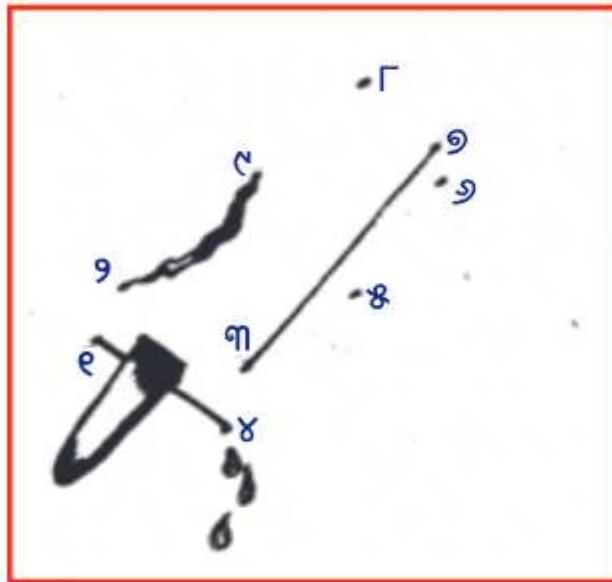
ଖାଲି ଘରେ କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାହେବ ଲେଖ ।

୭ ରୁ ୮ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
୩ ରୁ ୭ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
୨ ରୁ ୫ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
୩ ରୁ ବେଶି, ୮ ରୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟା	
୧ ରୁ ବେଶି, ୪ ରୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟା	
୯ ରୁ କମ୍, ୨ ରୁ ବେଶି ସଂଖ୍ୟା	
୭ ରୁ କମ୍, ୫ ରୁ ବେଶି ସଂଖ୍ୟା	

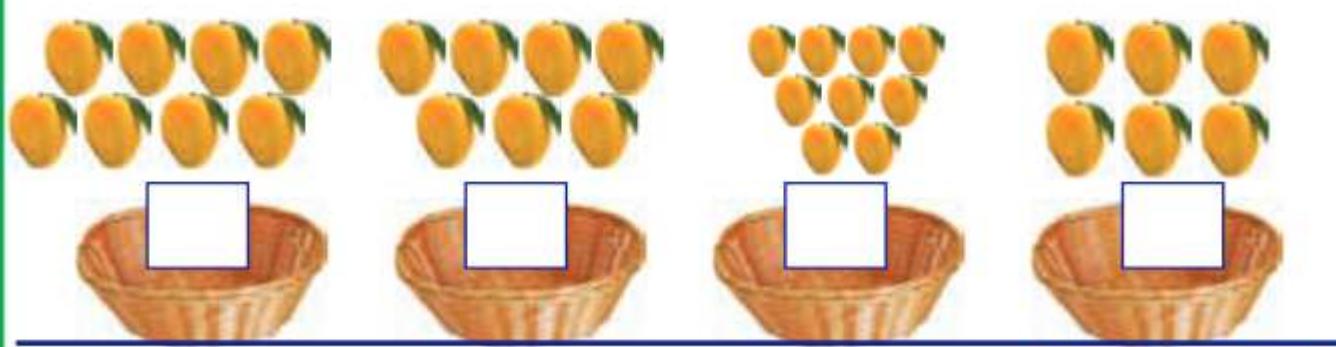
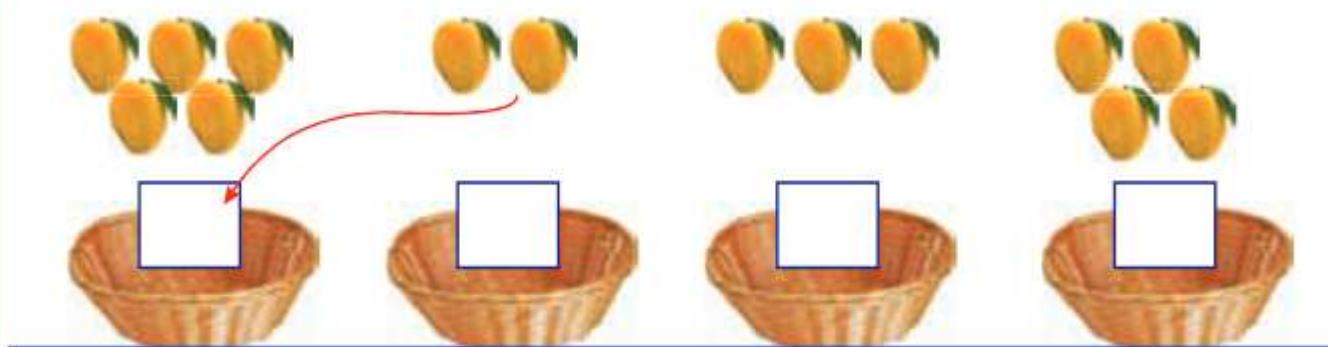

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୩.୧

? ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମାନ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ି । କ'ଣ ହେଉଛି ଦେଖ ।

? ଆମ ଚିତ୍ର ଗଣି କୋଠରିରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ଓ ସାନରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ଚୋକେଇକୁ ଗାର ଟାଣ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩.୨

?

ସାନଗୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ○ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

୩,୨,୧,୪

୧

୨

୩

୪

୪,୨,୩,୧

୨,୨,୪,୩

୧,୪,୩,୨

୮,୨,୪,୩

୩,୨,୮,୨

?

ବଡ଼ଗୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ○ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

୭,୯,୮

୯

୮

୭

୫,୨,୭

୪,୩,୪

୩,୫,୨

୨,୯,୪

ବିଷୟ-ତ

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112) ଶୂନ୍ୟ ଧାରଣା ବୁଝିବ

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ଅଭିନଯ୍ୟ ସହ ଆବୃତ୍ତି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାଙ୍କୁ ଆକୃତିରେ ବସାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୀତଟିକୁ ଶିକ୍ଷକ ଅଇଭଣ୍ଟା କରି ଗାଇବେ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ଗାଇବାକୁ କହିବେ । ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୪.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।

ଗୀତ

ପାଞ୍ଚୋଟି ଥିଲେ ମୃଷାଛୁଆ
ଖାଉଥିଲେ ବିରି,
ବିରି ଖାଇ ଗୋଟିଏ ଗଲା
ଆଉ ରହିଲେ ଝରି ।

 ଛରୋଟି ଥିଲେ ମୃଷାଛୁଆ
ଖାଉଥିଲେ ଚିନି,
ଚିନି ଖାଇ ଗୋଟିଏ ଗଲା
ଆଉ ରହିଲେ ତିନି ।

 ତିନୋଟି ଥିଲେ ମୃଷାଛୁଆ
ଖୋଲୁଥିଲେ ଭୂଲ୍,

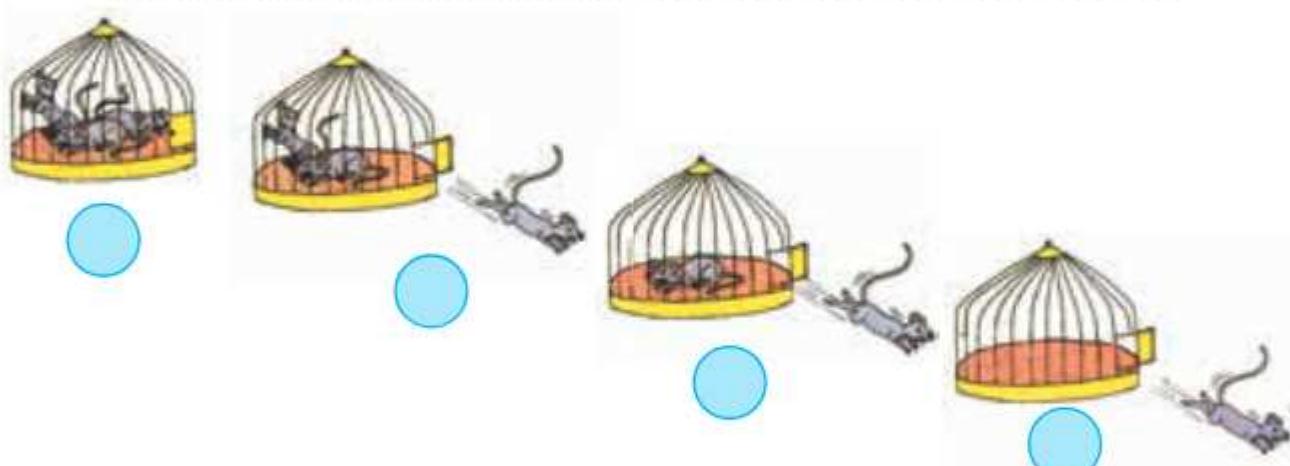
ଭୂଲ୍ ଶୋଳି ଗୋଟିଏ ଗଲା
ଆଉ ରହିଲେ ଦୂଇ ।

 ଦୂଇଟି ଥିଲେ ମୃଷାଛୁଆ
ଖାଉଥିଲେ କେକ,
କେକ ଖାଇ ଗୋଟିଏ ଗଲା
ଆଉ ରହିଲା ଏକ ।

 ଗୋଟିଏ ଥିଲା ମୃଷାଛୁଆ
ଖାଉଥିଲା ଧାନ,
ଧାନ ଖାଇ ଗୋଟିଏ ଗଲା
ଆଉ ରହିଲା ଶୂନ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୪.୧

କେତେ ରହିଲା କହ :-

ବିଷୟ-୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112)

ଶୂନ୍ୟ ଧାରଣା ବୁଝିବ

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ଗୋଲି ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍, ମାଟି ଗୋଲି, କାଠି, ବ୍ୟବହୃତ ପେନସିଲ୍, ପେନ, ଆଇସକ୍ରିମ କାଠି, ପରିବେଶରୁ ଫୁଲ/ଫଳ/ପତ୍ର, (NCERT, KIT, GKAKIT) ଇତ୍ୟାଦି।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ି/ଡ଼ବା ରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୋଲି ନେବେ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ତାହା ଗଣିବାକୁ କହିବେ ।
- ଏହାପରେ ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ବାହାର କରିବେ ଓ କେତୋଟି ରହିଲା ପଚାରିବେ ।
- ଏହି ଭଳି ଛୁଡ଼ି/ଡ଼ବାରୁ ଗୋଲି ଖାଲି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳ ଚାଲିବ ।
- ଶେଷ ଗୋଲିଟି ବାହାରିବା ପରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଆଉ କେତୋଟି ଗୋଲି ରହିଲା ପଚାରିଲେ କେତେକ ପିଲା କହିବେ (ଶୂନ୍ୟ) ‘୦’ ରହିଲା ଓ ଆଉ କେତେକ କହିବେ ‘କିଛି ରହିଲା ନାହିଁ’ ।
- ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷକ ‘କିଛି ନାହିଁ’ ଅର୍ଥ “ଶୂନ୍ୟ” ବୋଲି ସୂଚନା ଦେବେ ।
- ଏହିପରି ଅଧୂକ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳ କରାଇ / ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି କରି ଓ ପରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କରାଇବେ ।
- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ରେ ‘୦’ ଲେଖୁଥିବା କାର୍ଡ୍ରୁଟି ଦେଖାଇ ଶୂନ୍ୟ ଧାରଣା ଦେବେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ ‘୦’ ଲେଖୁବାକୁ କହିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଶ୍ରେଣୀ ଚଟାଣ ଉପରେ ଗୋଡ଼ି / ମାଳି / ଭାଲି ଇତ୍ୟାଦି ସଜାଇ ‘୦’ର ଆକୃତି ଚିଆରି କରିବେ ।

ଏହାପରେ ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୪.୧ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ ।

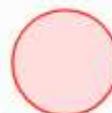

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୫.୧: ଶୂନ୍ୟ ଧାରଣା

ବଳିଥୁବା ଆମ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

୫ ଟି ମିଠା ଆମ ଗୋଟିଏ ଖୁଡ଼ିରେ ଥିଲା ।
ରିମା ଗୋଟିଏ ନେଇ ଖାଇ ଦେଲା, ଆଉ
କେତୋଟି ଆମ ରହିଲା ?

୪ ଟି ମିଠା ଆମ ଖୁଡ଼ିରେ ଥିଲା । ରିମା
ଗୋଟିଏ ଖାଇ ଦେଲା, ଆଉ କେତୋଟି
ଆମ ରହିଲା ?

୩ ଟି ମିଠା ଆମ ଖୁଡ଼ିରେ ଥିଲା । ରିମା
ଗୋଟିଏ ଖାଇ ଦେଲା, ଆଉ କେତୋଟି
ଆମ ରହିଲା ?

୨ ଟି ମିଠା ଆମ ଖୁଡ଼ିରେ ଥିଲା । ରିମା
ଗୋଟିଏ ଖାଇ ଦେଲା, ଆଉ କେତୋଟି
ଆମ ରହିଲା ?

୧ ଟି ମିଠା ଆମ ଖୁଡ଼ିରେ ଥିଲା । ରିମା
ଗୋଟିଏ ଖାଇ ଦେଲା, ଆଉ କେତୋଟି
ଆମ ରହିଲା ?

ବିଷୟ-୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112)

୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ଗଣିବ ଓ ସୂଚକ ଲେଖିବ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : କାଗଜ ମୁଣି ଖେଳ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପେନ, ଗୋଲି, କାଗଜ ମୁଣି, ପେନସିଲ, ଛୋଟ ବଡ଼ ଗୋଡ଼ି, କାଠି, ଆଇସକ୍ରିମ କାଠି, ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଗୋଲ ଆକୃତିରେ ବସିବେ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ ଗୋଲ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ମୁଣି ଦେବେ (ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଗଜ ମୁଣିରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟକ ୧ ରୁ ୨୦ ଟି ମଧ୍ୟରେ ଗୋଲିଥିବ)।
- ଶିକ୍ଷକ ତାଳି ମାରିଲେ ପିଲାମାନେ ଧରିଥିବା କାଗଜ ମୁଣିକୁ ନିଜ ଡାହାଣ ପାଖରେ ବସିଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଇ ଛଲିବେ।
- ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ପୁଣି ତାଳି ନ ମାରିଛନ୍ତି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଛଲିଥିବେ। କୌଣସି ପିଲା ଏକ ରୁ ଅଧିକ କାଗଜ ମୁଣି ପାଖରେ ରଖିବେ ନାହିଁ।
- ଶିକ୍ଷକ ତାଳି ମାରିଲେ ପିଲାମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଲାକୁ କାଗଜ ମୁଣି ଦେବା ବନ୍ଦ କରିବେ।
- ଯାହା ପାଖରେ ଯେଉଁ କାଗଜ ମୁଣି ରହିଥିବ, ସେଥିରେ ଥିବା ଗୋଲିକୁ ପିଲାମାନେ ଗଣିବେ ଓ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଚଚାଣ / ସ୍କ୍ରୀପ / ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖିବେ।
- ପୁଣି ଶିକ୍ଷକ ତାଳି ମାରିଲେ କାଗଜ ମୁଣିକୁ ଡାହାଣ ପଟେ ବସିଥିବା ପିଲାକୁ ଦେଇ ଛଲିବେ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଦ୍ୱିତୀୟ ତାଳି ମାରିଲେ କାଗଜ ମୁଣି ଦେବା ବନ୍ଦ କରିବେ ଓ ନିଜ ପାଖରେ ଥିବା ମୁଣିର ଗୋଲିକୁ ଗଣିବେ ଓ ଲେଖିବେ।

ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ, ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାରମ୍ବାର କରାଇବେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପିଲାମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ପାଇବେ ଓ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲେଖିବେ।

ବି.ଦ୍ୱ.: ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ।

ଏହାପରେ ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩.୧ ସମାଧାନ କରାଇବେ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୭.୧

? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଛି ଗଣି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

	.....	ଚି ଆମ
	.....	ଚି କମଳା
	.....	ଚି ଅମୃତଭଣ୍ଡା
	.....	ଚି କଦଳୀ

? ବାମ ପଟେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଡାହାଣପଟେ ସେତୋଟି ଗୋଲକୁ ରଙ୍ଗ କର ।

ବିବେଶ-୭
ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112)
୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତୁ ଗଣିବା ଓ ସୂଚକ ଲେଖିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଖେଳିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ 1 : ପେନ, ଗୋଲି, କାଗଜ ମୁଣ୍ଡି, ପେନସିଲ, ଛୋଟ ବଡ଼ ଗୋଡ଼ି, କାଠି, ଆଇସକ୍ରିମ କାଠି, ରବର ବ୍ୟାଞ୍ଜଳି ଇତ୍ୟଦି ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଦିବସ -୨ର ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ କରିଥିବା ଖେଳଟିକୁ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ଅନୁସାରେ କରାଇବେ । ଏହା ପରେ ପିଲାମାନେ ଦଳଗତ ବା ଯୋଡ଼ିରେ ନିମ୍ନ ସାରଣୀକୁ ପୂରଣ କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୭. ୧ କରିବୋ ।

? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି । ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ି ।

	୧୯
	୧୦
	୨୦
	୧୧
	୯
	୧୪
	୧୭
	୧୩
	୧୮
	୧୯
	୧୪
	୧୯

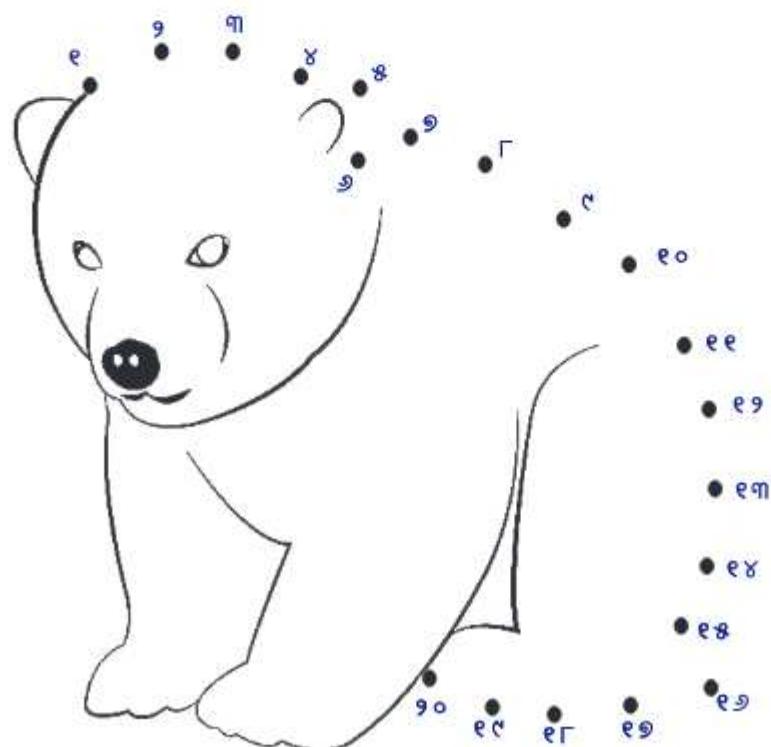

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩.୧

? ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖନ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

୧	୨	୩				୭
୯	୧୦					୧୫
୧୯						୧୮
୧୪						

? ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମାନ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ି ଚିତ୍ର କର ।

ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷଣିକ୍ରୀତ ସାକ୍ଷର

ବିଷୟ-୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112)

ପିଲାମାନେ ୧ ରୁ ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଆଗ ଓ ପଛ ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବା ସହ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣା ପାଇବା । ଏଥୁ ସହ ସାନ୍ ବଡ଼, ବେଶି କମ୍ ର ଧାରଣା ପାଇବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ପୂର୍ବ ପର

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ‘U’ ଆକୃତିର ଠିଆ କରାଇ ପ୍ରଥମେ ଗୀତଚିକୁ ଗାଇବେ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ଗାଇବାକୁ କହିବେ । ଗୀତ ଗାଉଥିବା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ମଣିରେ ମଣିରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପରାଇବେ ।

ଗୀତ

ଝନ୍ ଝନା ଝନ୍ ଝନା

ଝନ୍ ଝନା ଝନା ..... (୨ ଥର)

ମୁଁ ହେଉଛି ଏକ

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ଶୁନ

ସୁହ ରଖ ମନରେ ଭାଇ

ସୁହ ରଖ ମନ ।

ମୁଁ ହେଉଛି ଏକ

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ଦୁଇ

ସୁନା ପିଲା ମୁଁରେ ଭାଇ

ସୁନା ପିଲା ମୁଁ ।

ଝନ୍ ଝନା ଝନ୍ ଝନା

ଝନ୍ ଝନା ଝନା ..... (୨ ଥର)

ମୁଁ ହେଉଛି ଦୁଇ

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ଏକ

ମୁଁ ହେଉଛି ଦୁଇ

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ତିନି

ତାକ୍ ଧୂନା ଧୂନରେ ଭାଇ

ତାକ୍ ଧୂନା ଧୂନ ।

ମୁଁ ହେଉଛି ତିନି

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ଦୁଇ

ମୁଁ ହେଉଛି ତିନି

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ଛରି

ଲୁହା ବଡ଼ ଭାରୀ, ଭାଇ ଲୁହା ବଡ଼ ଭାରୀ ।

ଝନ୍ ଝନା ଝନ୍ ଝନା

ଝନ୍ ଝନା ଝନା ..... ||୨||

ମୁଁ ହେଉଛି ଛରି

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ତିନି

ମୁଁ ହେଉଛି ଛରି

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ପାଞ୍ଚ

ସତ ଆମେ କହିବା ଭାଇ

କହିବା ନାହିଁ ମିଛ ।

ମୁଁ ହେଉଛି ପାଞ୍ଚ

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ଛରି

ମୁଁ ହେଉଛି ପାଞ୍ଚ

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ଛଥା ।

ଗର ଆମ ଜୀବନ ଭାଇ

ତା' ମୁକେ ପାଣି ଦିଅ ।

ଝନ୍ ଝନା ଝନ୍ ଝନା

ଝନ୍ ଝନା ଝନା ..... ||୨||

ମୁଁ ହେଉଛି ଛଥା

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ପାଞ୍ଚ

ମୁଁ ହେଉଛି ଛଥା

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ସାତ

ଶାଅ ତାଳି ଭାତରେ ଭାଇ

ଶାଅ ତାଳି ଭାତ

ମୁଁ ହେଉଛି ସାତ

ମୋ ପଛରେ ଅଛି ଛଥା

ମୁଁ ହେଉଛି ସାତ

ମୋ ଆଗରେ ଅଛି ଆଠ

ପଢ଼ ଭଲ ପାଠ ଭାଇ

ପଢ଼ ଭଲ ପାଠ ॥

ଝନ୍ ଝନା ଝନ୍ ଝନା

ଝନ୍ ଝନା ଝନା ..... ||୨||

ଏହିଭଳି ଗୀତଚିକୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୮.୧

?

କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

୧୦		୧୨			୧୪					
----	--	----	--	--	----	--	--	--	--	--

?

ମଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

୧୬		୧୮
----	--	----

ମଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

୧୩		୧୫
----	--	----

?

୧୮ ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଦୂଇଟିକୁ ଲେଖ ।

୧୮		
----	--	--

୧୪ ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଦୂଇଟିକୁ ଲେଖ ।

୧୪		
----	--	--

?

୧୭ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଓ ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

	୧୭	
--	----	--

୧୯ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଓ ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

	୯	
--	---	--

?

୧୮ ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଦୂଇଟିକୁ ଲେଖ ।

	୧୮	
--	----	--

୧୦ ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଦୂଇଟିକୁ ଲେଖ ।

	୧୦	
--	----	--

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୮.୨

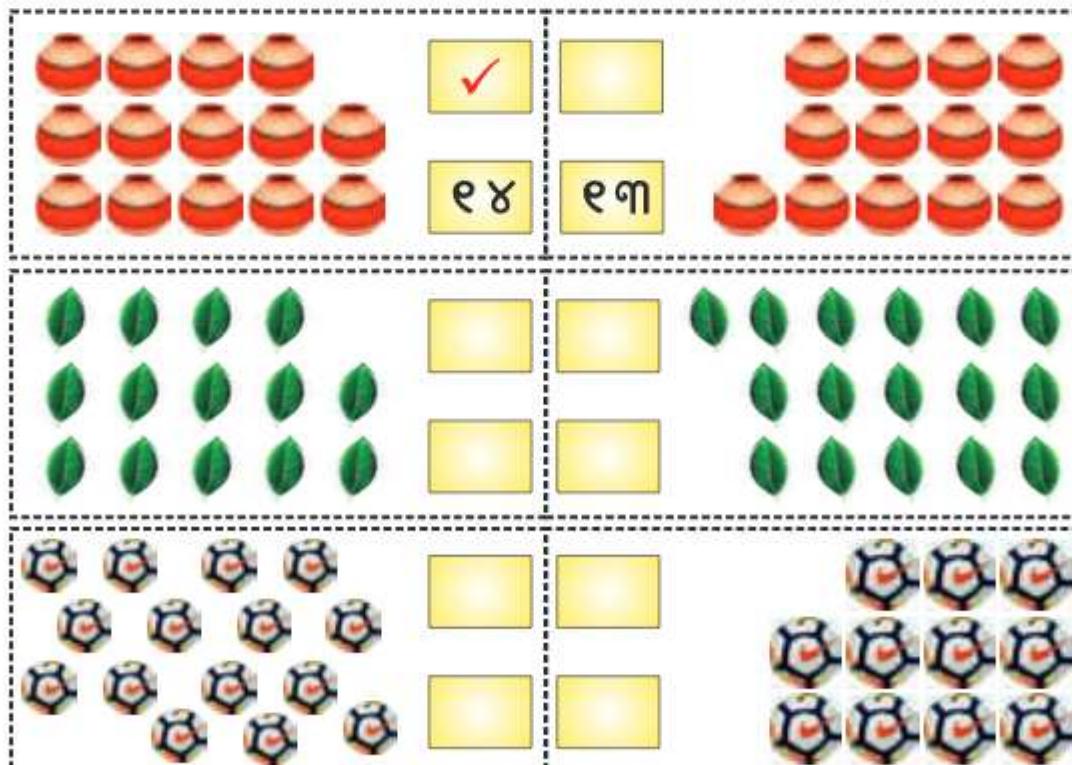
? ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ :-

୧୩	୩	୯
୧୦	୫	୧୭
୧୭	୧୮	୧୭
୧୭	୧୪	୨୦
୧୧	୧୭	୧୩

? ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ :-

୭	୨	୪
୧୪	୭	୨୦
୧	୧୦	୨୦
୧୪	୧୭	୧୭
୧୭	୮	୯

? ଚିତ୍ର ଗଣି ପାଖରେ ଥୁବା ଖାଲି ଘରେ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ଓ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ପାଖ ଘରେ ✓ ଚିହ୍ନ ଦିଅ :

ବିବେଶ

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112)

୨୦ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ

କାର୍ଯ୍ୟ-୧ : ଆସ ବିଡ଼ା କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: କାଠ, ପଡ଼, Base Ten Blocks, ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ, ଖେଳଣା ଚଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ବସିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ିକୁ ୧୦ରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ବସ୍ତୁ (ପଡ଼, କାଠ.....) ଦିଆଯିବ । ପିଲାମାନେ ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ୧୦ ଟିକିଆ ବିଡ଼ା ଡିଆରି କରିବେ ଓ କେତେଟି ବଳକା ରହିବ ଦର୍ଶାଇବେ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ିରେ ନିମ୍ନ ସାରଣୀକୁ ପୂରଣ କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୫.୧ କରିବେ ।

ଆସ ଦଶ ଦଶକୁ ନେଇ ବିଡ଼ା କରିବା :

	୧ ଟି ବିଡ଼ା		୧୦ ଟି କାଠ
	୧ ଟି ପେଞ୍ଜା		୧୦ ଟି କୋଳି
	୧ ଟି ବିଡ଼ା		୧୦ ଟି କାଠ
	୧ ଟି ପେଣ୍ଟା		୧୦ ଟି କଦଳ
	୧ ଟି ୧୦ ଟିକିଆ ମୁଦ୍ରା		୧୦ ଟିକିଆ ମୁଦ୍ରା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୯.୧

ଉଦାହରଣରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଲି ଶୂନ୍ୟମୂଳ ପୂରଣ କର ।

	= ୧୦	= ୧ ଦଶ
	= ୧୧	= ୧ ଦଶ ୧ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ _____ ଏକ
	= _____	= _____ ଦଶ

ବିଭାଗ-୧୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-112)

୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ନୋଟ୍ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଖେଳଶା ଚଙ୍କା (୧୦ ଚଙ୍କିଆ, ୧ ଚଙ୍କିଆ), Base Ten Blocks, ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ି/ ଦଳରେ ବସିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ିକୁ କିଛି ୧୦ ଚଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଓ କିଛି ୧ ଚଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଦିଆଯିବ ।
- ପିଲାମାନେ ୧୦ ଚଙ୍କିଆ ଏବଂ ୧ ଚଙ୍କିଆ ବ୍ୟବହାର କରି ୧୪/୧୭/୧୨/୧୮ ଚଙ୍କା ଦେଖାଇବେ ।
- ପିଲାମାନେ ୧୪/୧୭/୧୨/୧୮ ଚଙ୍କାର ସଂଯୋଗକୁ ଚାପାଣରେ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀ ଭଲି ଲେଖିବେ ।

ଚଙ୍କାର ପରିମାଣ	୧୦ ଚଙ୍କା	୧ ଚଙ୍କା
୧୪	୧	୪
୧୭		
୧୨		
୧୮		
୧୫		

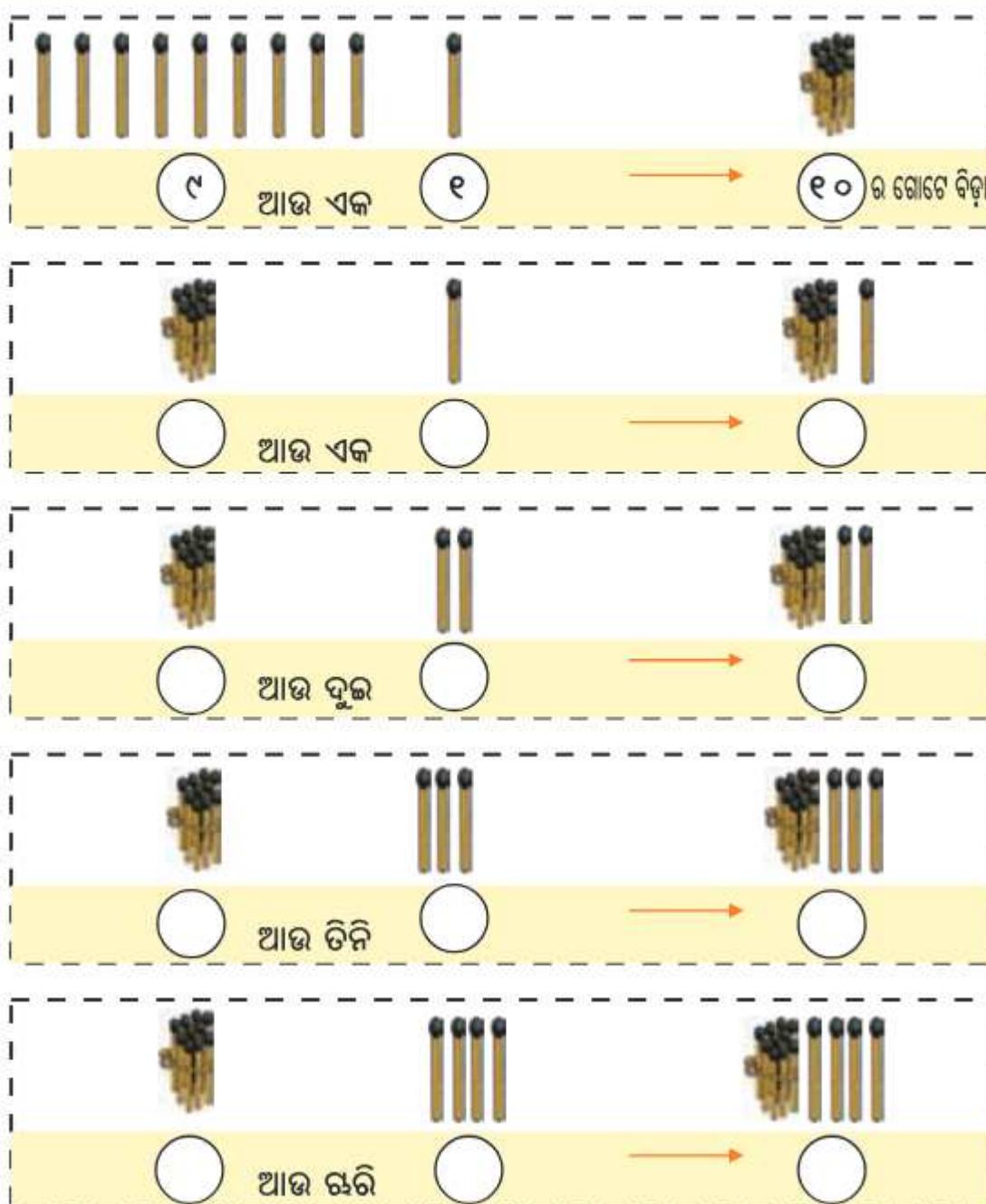
ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ-୧୦.୧ ଓ ୧୦.୨ ପୂରଣ କରିବେ ।

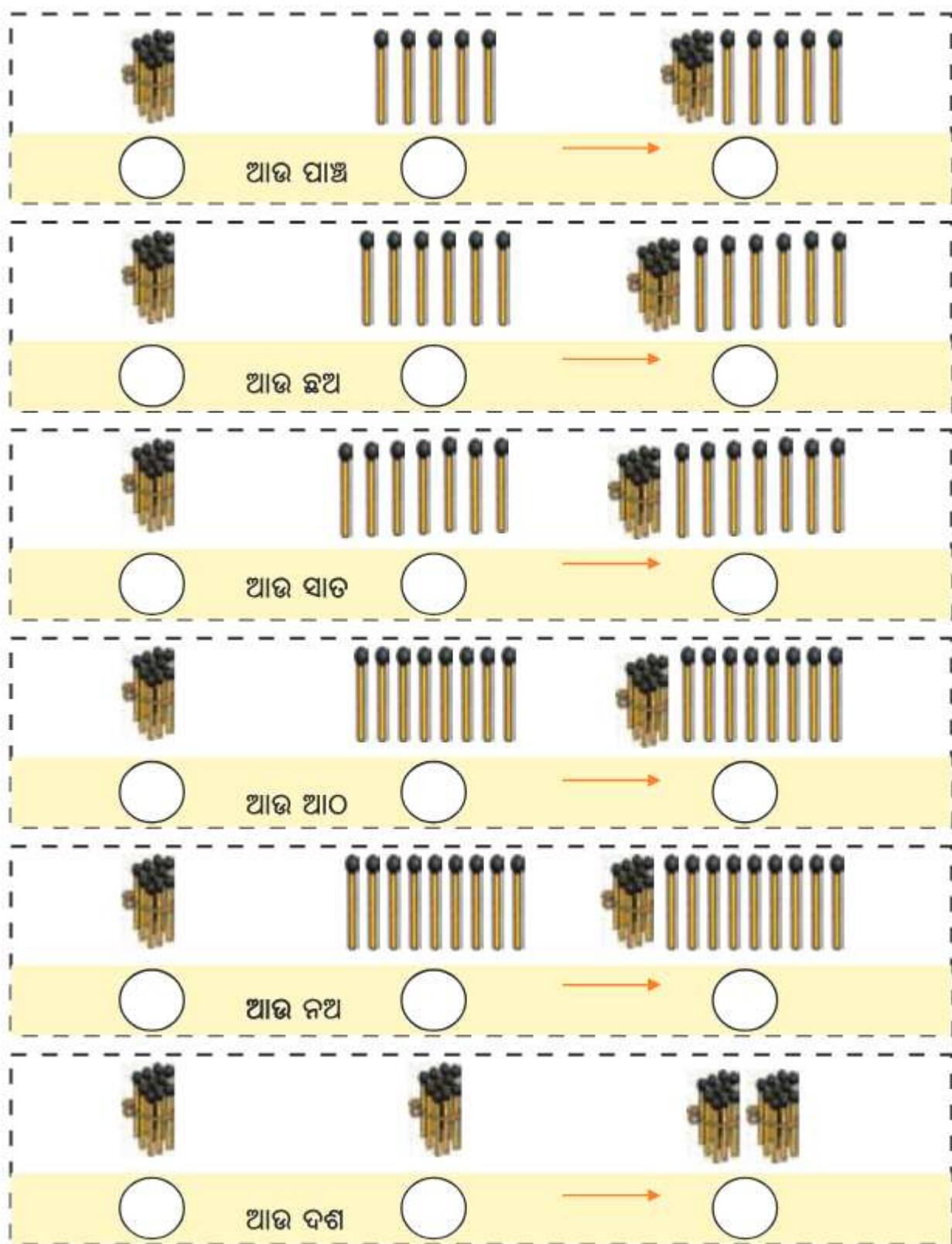

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୦.୧

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର

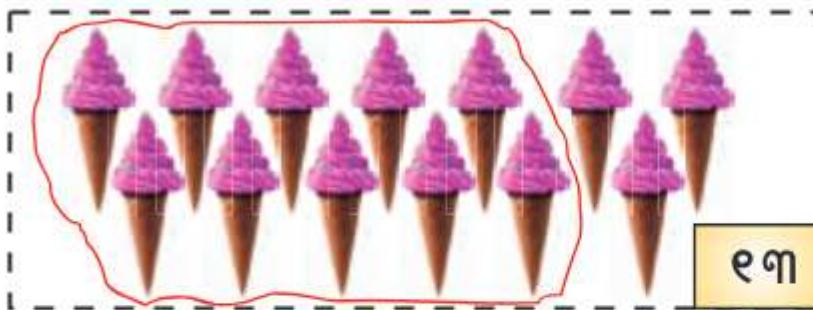

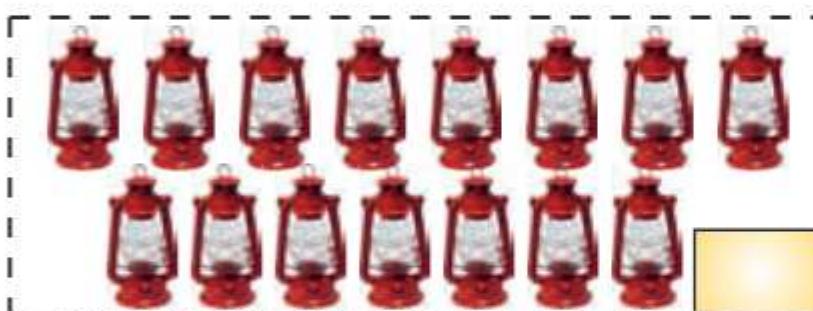
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୦.୨

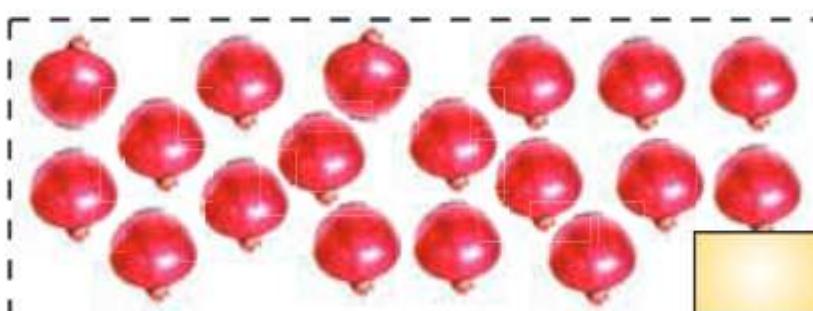
ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଦଶ ର ଦଳ କର ଓ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଛି ଗଣି ଲେଖ ।

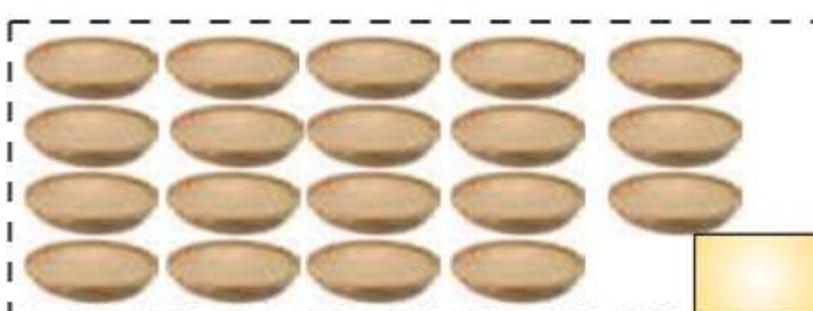
ଦଶ	ଏକ
୧	୩

ଦଶ	ଏକ

ଦଶ	ଏକ

ଦଶ	ଏକ

ବିବେଶ-୧୧ ଓ ୧୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (LOM-104)
ସୂଳବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଗୋଡ଼ି ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଗୋଡ଼ି, ମଞ୍ଜି, ଗୋଲି, ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଗଣିତ କିଟରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଯେକୌଣସି ଗୋଡ଼ିଏ ପ୍ରକାର ଜିନିଷକୁ କାଗଜ ପୁଡ଼ିଆରେ ୧, ୨, ୩, ୪ ଟି କରି ରଖିବେ ।
- ପିଲା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖି ପୁଡ଼ିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ।
- “କୁହ ଭାଇ କେତେ” ଶିକ୍ଷକ ଖେଳଟିକୁ ଖେଳାଇବେ ।

କୁହଭାଇ କେତେ ଖେଳ: ୧ମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବେ- କୁହଭାଇ କେତେ
- ପିଲାମାନେ କହିବେ- ଆପଣ କହିବେ ଯେତେ
- ଶିକ୍ଷକ ୩ କହିଲେ ପିଲାମାନେ ୩ ଜଣ ଏକାଠି ଠିଆ ହେବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟା କହିବେ ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ ପିଲା ଏକାଠି ଠିଆ ହେବେ ।
- ଏହିଭଳି ଖେଳ ଖଲିବ (ଶିକ୍ଷକ ୨ ରୁ ୪ ମଧ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟା କହିବେ) ।
- ଶେଷରେ ୨/୩ ମିନିଟ୍ ଖେଳ ପରେ ଶିକ୍ଷକ ୨ କହିବେ, ଦୁଇଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲା ଠିଆ ହେବେ ।
- ଗୋଲି ପୁରୁଳା ଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ ପୁରୁଳା ନେବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ି ୨ ଟି ପୁରୁଳାରେ ଥିବା ଗୋଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ କେତେ ହେଲା କହିବେ ।
- ଗୋଡ଼ିଏ ଯୋଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଯୋଡ଼ିର ମିଶାଣ ଫଳକୁ ଦେଖିବେ ଓ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

୨ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

- ଏହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ୨ ଟି ପୁଡ଼ିଆ ଆଣିବେ । ଗୋଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।
- ଏହିଭଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ସେଥିପ୍ରତି ଶିକ୍ଷକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୨

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଗୋଡ଼ି, ମଞ୍ଜି, ଗୋଲି, ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଗଣିତ କିଟରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ।

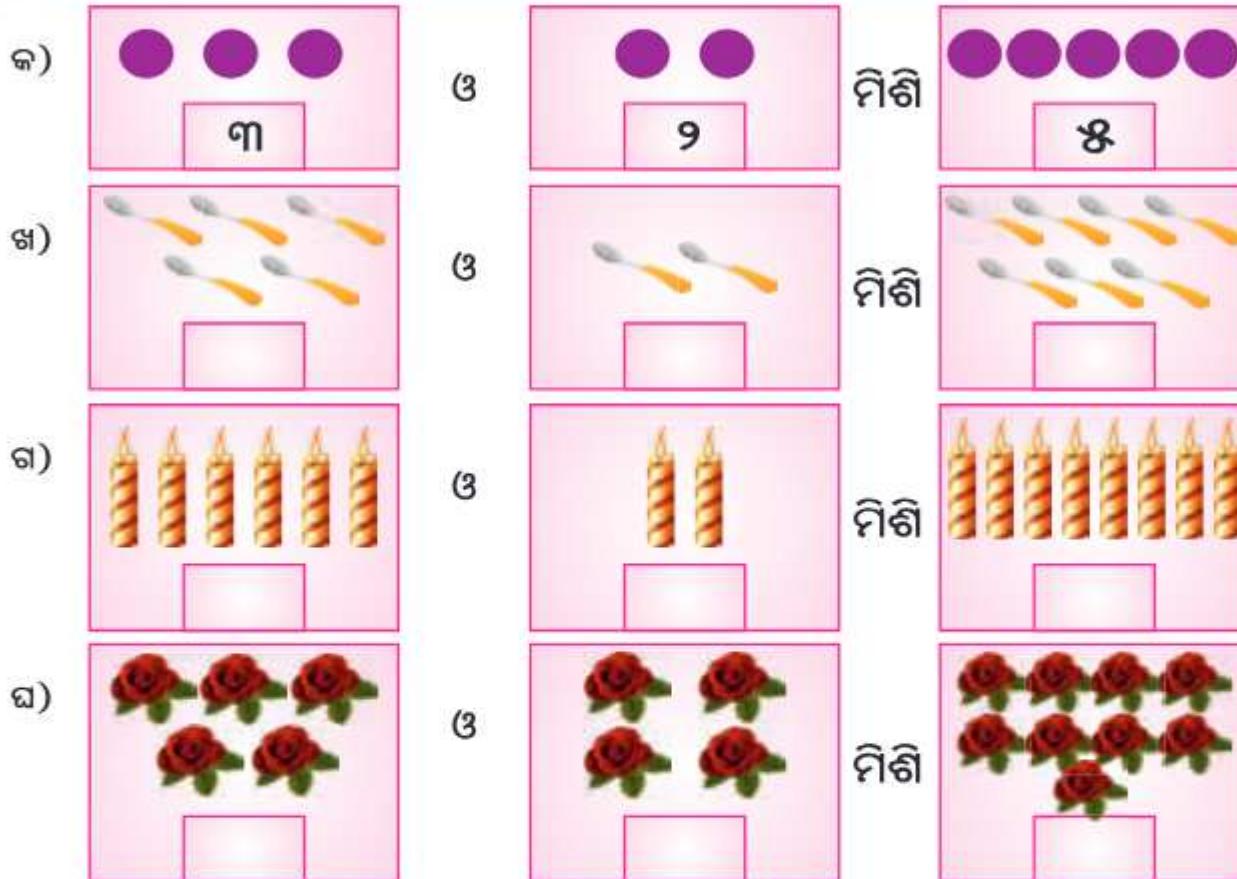
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- କାର୍ଯ୍ୟ ୧ ଗୋଡ଼ି ଖେଳ ଭଳି ଖେଳ ଚାଲିବ ।
- ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ-୧ ଏ.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରି ସଂକ୍ଷେପଣ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୧.୧

? ଉଦାହରଣଟିକୁ ଦେଖ ଓ ଦୂଇଟି ଘରର ବିଭିନ୍ନ ମିଶାଇ ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

? ଉଦାହରଣଟିକୁ ଦେଖ ଓ ସଂଖ୍ୟା ଦୂଇଟିକୁ ମିଶାଇ ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

୪	+	୪	=	୮
୫	+	୨	=	
୭	+	୩	=	
୩	+	୪	=	

ବିବେଶ-୧୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (LOM-104)
ସୂଳବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ମଞ୍ଜି ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଗୋଡ଼ି, ମଞ୍ଜି, ଗୋଲି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବାହାରୁ ୯ ଟି ଲେଖାଏଁ ଗୋଡ଼ି ଆଣିବେ । (ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଡ଼ି ନମିଲିଲେ ଶିକ୍ଷକ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିବେ ।)
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଆଣିଥିବା ଗୋଡ଼ିକୁ କେତେ ଉପାୟରେ ୨ ଟି ଭାଗରେ ରଖି ପାରୁଛନ୍ତି ରଖିବେ ।
- ପ୍ରତିଥର ଦୁଇଭାଗ କରିଥିବା ଗୋଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖିବେ ।
- ଯେପରି ୨ + ୭ = ୯
- ଯେଉଁ ପିଲା ଅଧିକ ପ୍ରକାର ରଖିପାରିବ ତାକୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପାଦିତ କରାଯିବ ।
- ଏହା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖିବେ ।

ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

୨ ଟି କଳମ ଓ ୪ ଟି କଳମ ମିଶି ୩ ଟି କଳମ ।

$$2 + 4 = 6$$

୪ ଟି ରବର ଓ ୫ ଟି ରବର ମିଶି ..... ଟି ରବର ।

୨ ଟି ଗଛ ଓ ୨ ଟି ଗଛ ମିଶି ..... ଟି ଗଛ ।

୫ ଟି ଆତ ଓ ୪ ଟି ଆତ ମିଶି ..... ଟି ଆତ ।

୨ ଟି ଗଧ ଓ ୧ ଟି ଗଧ ମିଶି ..... ଟି ଗଧ ।

୪ ଟି ବତକ ଓ ୩ ଟି ବତକ ମିଶି ..... ଟି ବତକ ।

ବିଭାଗ-୧୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (LOM-104)
ସୂଲବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା ।

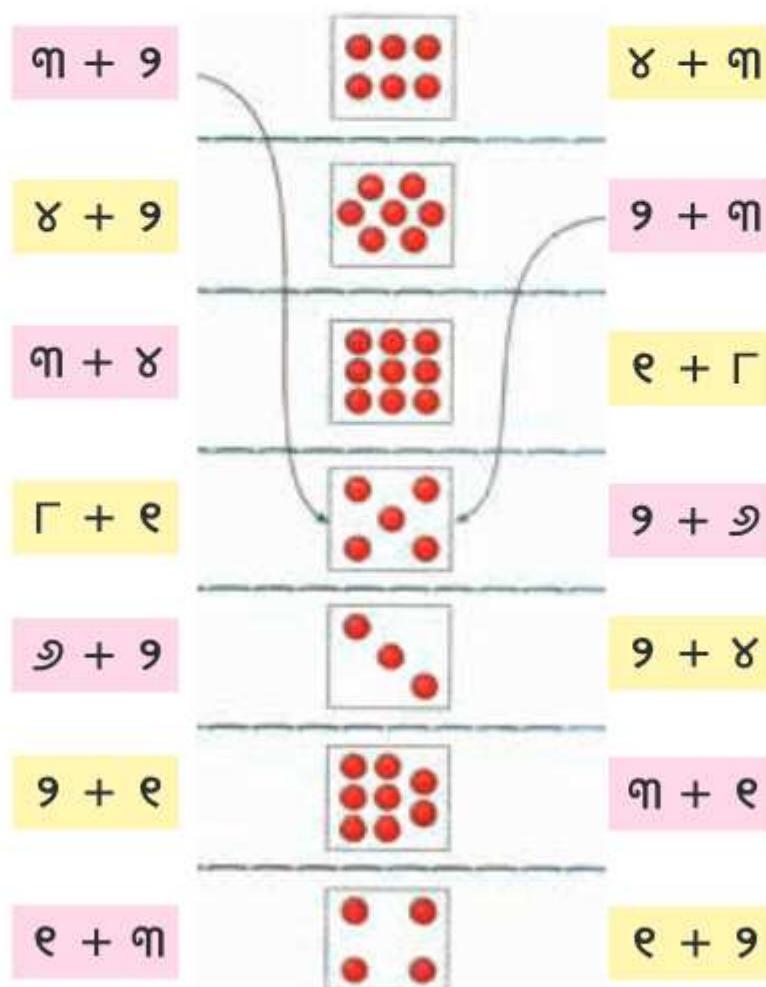
କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଯୋଗ କରିବା

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣ ଦେଖି କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ- ୧୪.୧ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ
ପୂରଣ କରିବେ ।
- ଦୁଇ ଦୁଇ ଜଣ ଆଲୋଚନା କରି ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

? ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ଯୋଗଫଳକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ି ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୪.୧

କୌଣସି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର, ଯେପରି

$$\begin{array}{r} ୩ \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} ୨ \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୫ \\ = \end{array} \quad \begin{array}{r} ୧ \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} ୪ \\ + \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୮ \\ = \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୪ \\ = \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୭ \\ = \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array}$$

କୌଣସି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ଯେପରି

୩ ରେ ୨ ମିଶିଲେ ୫ ହେବ।

$$\begin{array}{r} ୩ \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} ୨ \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୫ \\ = \end{array}$$

୨ ରେ ..... ମିଶିଲେ ୮ ହେବ।

$$\begin{array}{r} ୨ \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୮ \\ = \end{array}$$

..... ରେ ୫ ମିଶିଲେ ୧ ହେବ।

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} ୫ \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୧ \\ = \end{array}$$

୧ ରେ ..... ମିଶିଲେ ୩ ହେବ।

$$\begin{array}{r} ୧ \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୩ \\ = \end{array}$$

୪ ରେ ..... ମିଶିଲେ ୪ ହେବ।

$$\begin{array}{r} ୪ \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} ୪ \\ = \end{array}$$

୫ ରେ ..... ମିଶିଲେ ୯ ହେବ।

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} \square \\ = \end{array}$$

୮ ରେ ..... ମିଶିଲେ ୧ ହେବ।

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} \square \\ = \end{array}$$

୩ ରେ ..... ମିଶିଲେ ୮ ହେବ।

$$\begin{array}{r} \square \\ + \end{array} \quad \begin{array}{r} \square \\ + \end{array} = \begin{array}{r} \square \\ = \end{array}$$

ବିବେଳ-୧୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (LOM-104)
ସୂଳବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଯୋଗ କରିବା

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ-୧୪.୧ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପୂରଣ କରିବେ ।
- ଯୋଡ଼ିରେ ଆଲୋଚନା କରି ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇ ଠିକ୍ ଉଭର ଘରକୁ ଗାର ଟାଣ, ଯେପରି :-

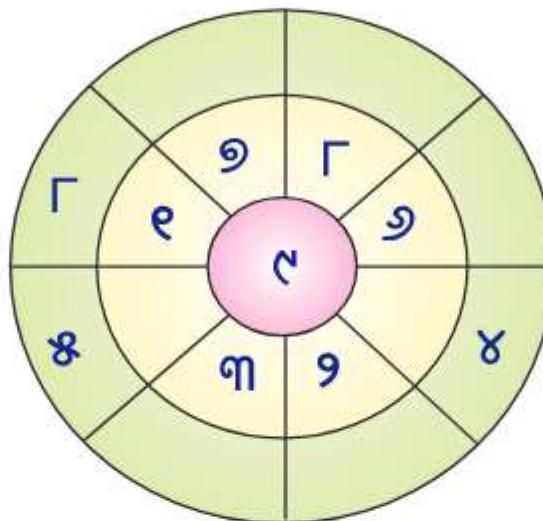
୩	+	9	=	୬
୪	+	9	=	୫
୫	+	9	=	୦
୭	+	9	=	୬
୩	+	୧	=	୮
୨	+	୨	=	୪
୨	+	୩	=	୫
୪	+	୪	=	୮
୮	+	୧	=	୯
୮	+	୧	=	୯

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୫.୧

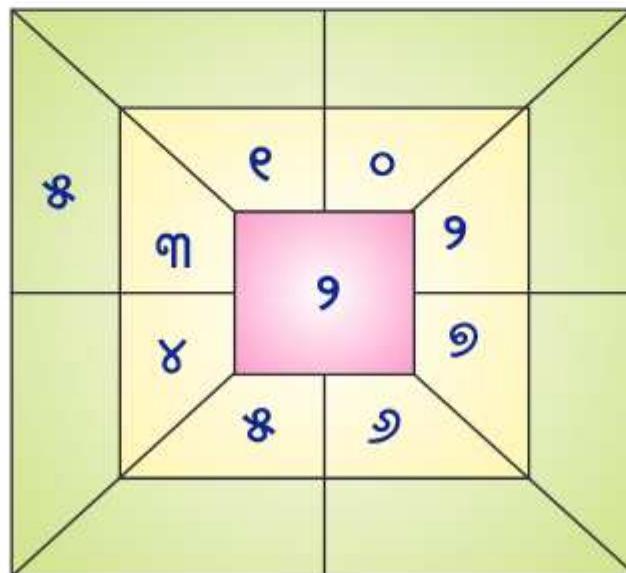
? ଖାଲି ଘରେ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖୁ ମିଶାଇଲେ, ମିଶାଣ ଫଳ ୯ ହେବ ?

ଯେପରି : -

? ଖ) ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇ ମିଶାଣଫଳକୁ ବାହାର ପାଖ ଘରେ ଲେଖ ।

ଯେପରି : -

ବିଭାଗ-୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-104)

୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ବେଲୁନ୍ ଖେଳ

ସାମଗ୍ରୀ:

ଡଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଲୁନ୍ ବାଲା ବେଲୁନ୍ ଧରିଥିବାର ଚିତ୍ର ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଲୁନର ଦାମ ଡଳ କୋଠିରେ ଲେଖାଯାଇଛି ।
- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପରାର ଉଭର ଆଦାୟ କରିବେ ।

୧ଟି ଲାଲ ବେଲୁନ୍ - ୫ ଟଙ୍କା

୧ଟି ନୀଳ ବେଲୁନ୍ - ୪ ଟଙ୍କା

୧ଟି ହଳଦିଆ ବେଲୁନ୍ - ୩ ଟଙ୍କା

୧ଟି ସବୁଜ ବେଲୁନ୍ - ୨ ଟଙ୍କା

୧ଟି ଧଳା ବେଲୁନ୍ - ୧ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ (ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ)

- କେଉଁ ରଙ୍ଗର ବେଲୁନର ଦାମ କେତେ ଟଙ୍କା ପିଲାମାନେ କହିବେ ।
- କେଉଁ ରଙ୍ଗର ଦୁଇଟି ବେଲୁନ୍ କିଣିଲେ ୮ ଟଙ୍କା ଦେବା ?
- ଗୋଟିଏ ସବୁଜ ଓ ଗୋଟିଏ ଲାଲ ବେଲୁନ୍ କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବା ?
- ୫ ଟଙ୍କାରେ କେଉଁ ରଙ୍ଗର ଦୁଇଟି ବେଲୁନ୍ ମିଳିବ ?
- ଗୋଟିଏ ଲାଲ ଓ ଗୋଟିଏ ନୀଳ ବେଲୁନ୍ କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବା ?
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ରଙ୍ଗର ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ବେଲୁନ୍ କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବା ?
- ଏହିପରି ୯ ମଧ୍ୟରେ ମିଶାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯିବ । ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।

ବିଭାଗ-୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (LOM-104)

୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବ। (ଯୋଗଫଳ ୧୫ ମଧ୍ୟରେ ହେବ)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ବେଲୁନ୍ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ବେଲୁନ୍ବାଲା ବେଲୁନ୍ ଧରିଥିବାର ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠାର ଚିତ୍ର।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଚିତ୍ର ଦେଖୁ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ବେଲୁନ୍ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ଦେଖିବେ । କେଉଁ ଚଙ୍ଗାର ବେଲୁନ୍ କେତେ ଦାମ ଜାଣିବେ ।
- ୩/୪ ଜଣରେ ଦଳ ଗଠନ କରିବେ ଓ ଦଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦଳରେ ସଂକ୍ଷେପଣ କରିବେ ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ୧୦, ୧୨, ୧୪ ଚଙ୍କାରେ କେଉଁ କେଉଁ ଚଙ୍ଗାର କେତୋଟି ବେଲୁନ୍ ନେଇପାରିବେ, ତାହା ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଠିକ୍ ମିଶାଣ ଫଳରେ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଆ ।

୮ + ୪ =	୮, ୧୨, ୧୦
୭ + ୫ =	୧୨, ୭, ୫
୭ + ୬ =	୧୨, ୧୩, ୭
୮ + ୩ =	୧୧, ୧୨, ୧୩
୯ + ୩ =	୧୧, ୧୩, ୧୨

ଯୋଗ କର :

୮ + ୪ —	୭ + ୫ —	୯ + ୬ —
୫	୧୨	୧୩
୭	୧୨	୧୩
୫ + ୭ —	୧୨ + ୫ —	୧୩ + ୬ —

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା : ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରୁ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ବିଷୟ-୧୮ ଓ ୧୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-104)

୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବ। (ଯୋଗଫଳ ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ହେବ)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : କାଗଜ ଭଙ୍ଗା ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ବଲ, ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରୀଡ୍ (କଳାପଟାରେ ଲେଖାହେବ)

- ୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ଥିବା କାଗଜ ଭଙ୍ଗା ହୋଇ ଢିବାରେ ଥିବ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଦୁଇ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଖେଳ ହେବ।
- ଗୋଟିଏ ଦଳର ଜଣେ ପିଲା ଡବାରୁ ଗୋଟିଏ କାଗଜ ବାହାର କରିବ ଓ ସେଥିରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବ।
- ଦଳର ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସେହି ସଂଖ୍ୟାକୁ ଖାତାରେ ଲେଖିବେ ଓ ସେହି ଦଳର ଆଉ ଜଣେ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରୀଡ୍କୁ ବଲ ପକାଇବେ।
- ବଲଟି, ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ପଡ଼ିବ, ସେହି ସଂଖ୍ୟାକୁ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଯୋଗ କରି ଯୋଗଫଳ କେତେ ହେଲା କହିବେ, ସେତିକି ପଥଣ୍ଠେ ସେହି ଦଳ ପାଇବେ।
- ଅନ୍ୟ ଦଳ ପୂର୍ବ ପରି ଡବାରୁ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ବାହାର କରିବେ ଓ ସେହି ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲେଖି, ବଲ ପକାଇବେ ଓ ମିଶାଇ ପଥଣ୍ଠେ ପାଇବେ।
- ଏହିଭଳି ଶିକ୍ଷକ ଖେଳ ପରିଚାଳନା କରିବେ ଓ ଉତ୍ସବ ଦଳର ପଥଣ୍ଠକୁ ଲେଖିବେ।
- ପ୍ରତି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଖେଳ ଶେଷରେ କେଉଁ ଦଳ କେତେ ପଥଣ୍ଠେ ପାଇଲେ ହିସାବ କରି ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟର ବିଜେତା ଘୋଷଣା କରାଯିବ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୨

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ତିନି ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ଡାକିବେ ଦୁଇ ଜଣ ପିଲା ନିଜ ମନରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା କହିବେ ଓ କଳାପଟାରେ ଲେଖିବେ। ତୃତୀୟ ପିଲା କଳାପଟାରେ ମିଶାଣ ଫଳଟିକୁ ଲେଖିବ। ଏହିପରି ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ।
- ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୧.୧ କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପୂରଣ କରିବେ।
- ଯୋଡ଼ିରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଲୋଚନା କରି ସଂଶୋଧନ କରିବେ।
- ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରି ସଂଶୋଧନ ଓ ସଂକ୍ଷେପଣ କରିବେ।

୨	୩	୮
୪	୭	୭
୯	୦	୫

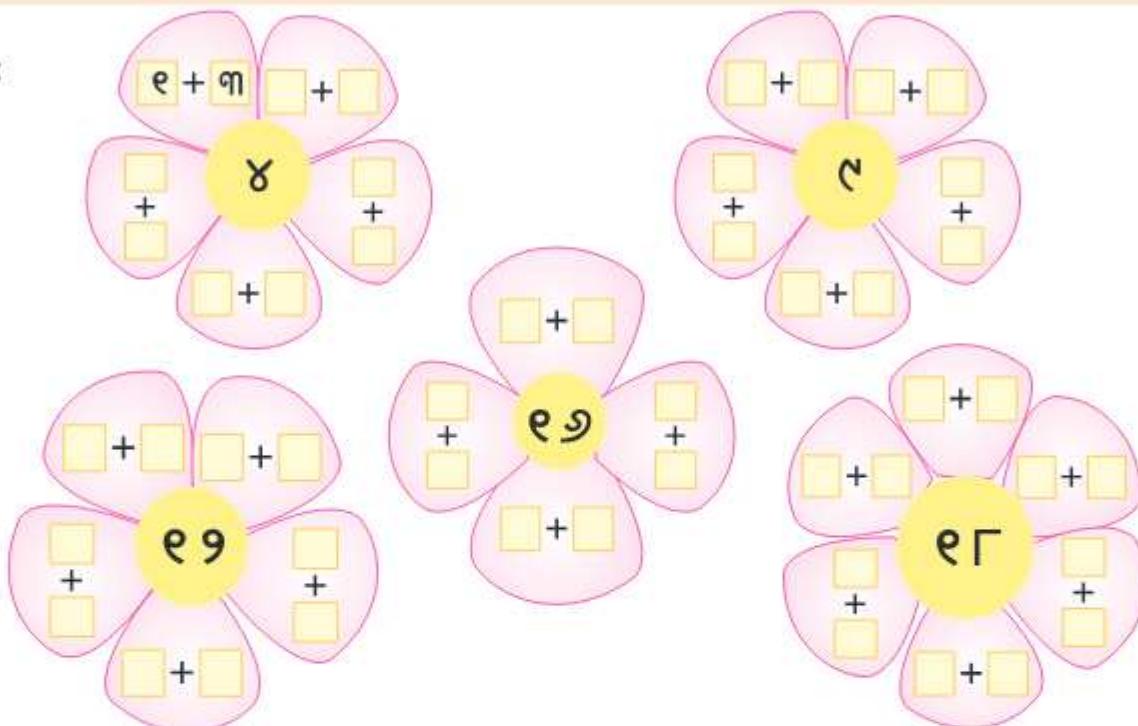

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୯.୧

ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ାରେ ଏପରି ଦୂଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ, ଯାହାକୁ ମିଶାଇଲେ ମଞ୍ଜି ସଂଖ୍ୟାଟି ହେବ ।

ଯେପରି :

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ ।

ଉଦାହରଣ

- ଗୋଟିଏ ବେଳର ଦାମ ୩ ଟଙ୍କା, ଗୋଟିଏ କମଳାର ଦାମ ୫ ଟଙ୍କା, ଦୂଇଟି ଫଳ କିଣିଲେ ଆମକୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଦେଖ : ବେଳର ଦାମ ୩ ଟଙ୍କା + କମଳାର ଦାମ ୫ ଟଙ୍କା = ମୋଟ ୧୯ ଟଙ୍କା

ନିଜେ କର :

- ଗୋଟିଏ ସପୁରୀର ଦାମ ୮ ଟଙ୍କା ଓ ଗୋଟିଏ ଆୟର ଦାମ ୨ ଟଙ୍କା ହେଲେ ଦୂଇଟି ଫଳ ଆଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବା ?
- ୫ ଟି ବାଇଶଟା ଓ ୮ ଟି ଆଲୁ ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ିଗେ ଥିଲା, ତେବେ ସେ ଛୁଡ଼ିଗେ ମୋଟ କେତୋଟି ପରିବା ଥିଲା ?

ବିବେଶ-୨୦

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ (Learning Outcome) : (M-104,M-103)

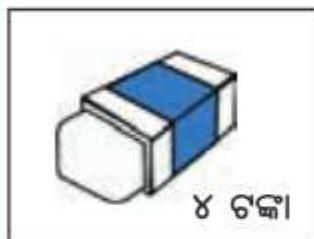
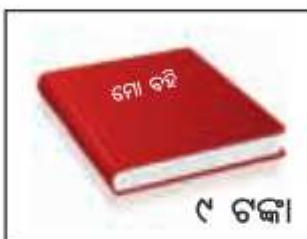
୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା । (ଯୋଗପଳ ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ହେବ),
ଦୈନିକ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ବିଯୋଗ କରିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ମୋ ଦୋକାନ ଘର

ସାମଗ୍ରୀ:

୧. ଗୋଟିଏ ଢବା, ୨ ଟଙ୍କା ୦ରୁ ୧୮ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଙ୍କା କାର୍ଡ୍ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

- ପ୍ରତି ଦଳରେ ୪/୫ ଜଣ ପିଲା ରହିବେ
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ୨ ରୁ ୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଗଜରେ ଲେଖାଥିବା ଟଙ୍କା କାର୍ଡ୍‌କୁ ଚାରି ଭାଙ୍ଗକରି ପୁଡ଼ିଆରେ ଦିଆଯିବ ।
- ଦଳରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଟିଏ ପୁଡ଼ିଆ ଆଣିବେ ।
- ଯେଉଁକି ଟଙ୍କା, ପୁଡ଼ିଆରେ ବାହାରିବ, ସେଉଁକି ଟଙ୍କାରେ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ କିଣି ପାରିବେ ତାହାର ତାଲିକା କରିବେ । (ଏକାଧିକ ଉପାୟରେ ଉଭର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଉପାଦିତ କରାଯିବ ।)
- ଏହିପରି ଦଳରେ ଖେଳ ଛଲିବ ।
- ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ ପୂରଣ କରିବେ ।

ରୋ.ନ୍. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

ଯେପରି $8 + 9 = 9$ = $1 + 8$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{8} = \boxed{} + \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{9} = \boxed{} + \boxed{}$$

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

ଯେପରି $3 + 8 = 9$

$$9 + \boxed{} = 11$$

$$8 + 9 = \boxed{}$$

$$9 + 1 = \boxed{}$$

$$9 + 9 = \boxed{}$$

ଯୋଗ କର।

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)

୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରେ ବିଦ୍ୟୋଗ କରିବ ଯେପରି ୯ ଟି ଜିନିଷର ସମ୍ବୂହରୁ ଥାଣି ଜିନିଷକୁ ବାହାର କରିନେବା ଓ ବଳକା ଜିନିଷକୁ ଗଣି ୯-ଣା = ଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : କାର୍ଡ୍ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ନା ଟି ଦଳରେ ଭାଗ ହେବେ ଓ ପ୍ରତି ଦଳକୁ ୦ ୦ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦିଆଯିବ ।
- ଦଳ-୧ କୁ ମିଳିଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍‌ରୁ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଦେଖାଇବେ ୨ ଯ ଦଳ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଦେଖାଇବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଦେଖାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍‌ର ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖାଇବ ।
- ତା ପରେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ବିଦ୍ୟୋଗ କରି ବିଦ୍ୟୋଗ ଫଳ ନାମ ଦଳ କହିବ । ଉଭର ଭୁଲ କି ଠିକ୍ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ଏହି ଖେଳଟି ସବୁ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।

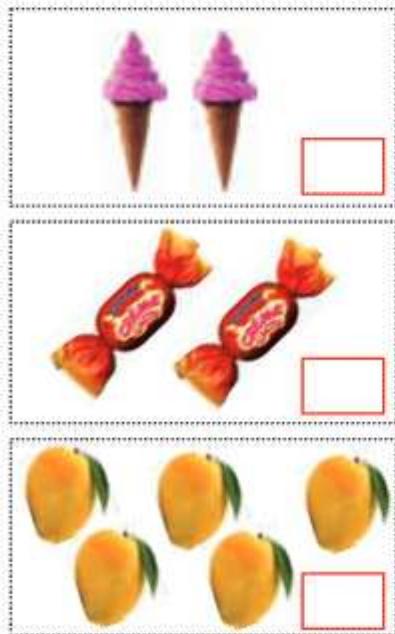
ଯେପରିକି ୧ ମ ଦଳ : ୯ (ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦେଖାଇବ)

୨ ଯ ଦଳ : ୪ (ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦେଖାଇବ)

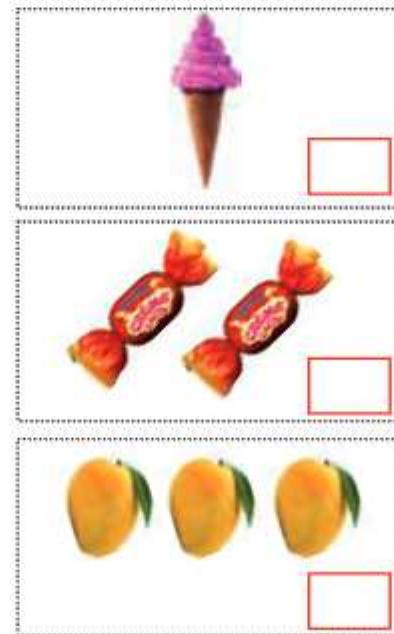
୩ ଯ ଦଳ : ୫ (ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦେଖାଇବ)

ଏହିପରି ଭାବେ ଦଳ ଅଦଳ ବଦଳ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଚାଲୁ ରହିବ । ଏହା ପରେ ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନ ସାରଣୀଟି ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ-୨ ୧.୧ ସମାଧାନ କରାଇବେ ।

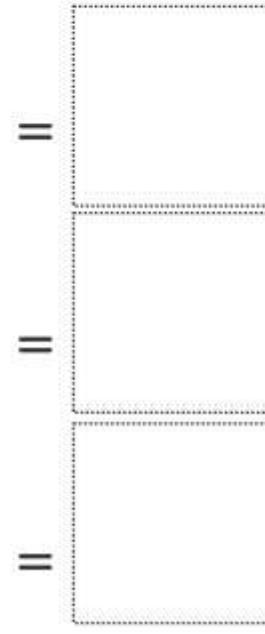
ଥିଲା

ଖାଇଲା

ରହିଲା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୧.୧

ବିଯୋଗ ଫଳ କେତେ ?

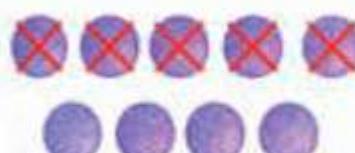
ଏହାକୁ ଏପରି ମଧ୍ୟ ଲେଖାଯାଏ ।

$$8 - 8 = \boxed{0}$$

$$9 - 9 = \boxed{0}$$

$$9 - 8 = \boxed{1}$$

ଦୂଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ ଫଳକୁ ମଛିରେ ଥୁବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

$$8 - 9$$

$$9 - 9$$

$$9 - 8$$

୮
୭
୬

$$8 - 7$$

$$7 - 0$$

$$7 - 6$$

ବିବେକ-୨୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)
ଦୈନିକ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର
ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ। (୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ)

କାର୍ଯ୍ୟ-୧: ଆସ ଗପ ଶୁଣିବା

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆକୃତିରେ ବସାଇ ଗପଟିକୁ କହିବେ ।

-: ଗପ :-

ରିମା, ଆଜିଙ୍କ ସହ ଗାଁ ରେ ରହେ । ରିମାକୁ କାକରା ପିଠା ଖାଇବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ଦିନେ ସେ ତା' ଆଜଙ୍କ ପିଠା କରିବା ପାଇଁ କହିଲା । ଆଜ ମଧ୍ୟ ଶୁସ୍ତି ମନରେ ତା' ପାଇଁ ୧୨ ଟି ପିଠା କଲେ । ସେହିଦିନ ରିମାର ବାପା, ମା' , ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ଆସି ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଆଜ ପିଠା କରିଥିବା ଜାଣି ସେମାନେ ଖାଇବାକୁ ଜାହା କଲେ । ଆଜ ସେମାନଙ୍କୁ ୪ ଟି ପିଠା ଦେଲେ । ପିଠା ଭାରି ସୁଆଦିଆ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ଆଜଙ୍କ ମାଗି ମାଗି ଆଉ ୪ ଟି ପିଠା ଖାଇଦେଲେ । ରିମା ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଲା, ବାପା, ମା' , ଭାଇ, ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଦେଖି ବହୁତ ଶୁସ୍ତି ହେଲା । ବହୁତ ଭୋକ ହେଉଥିବାରୁ ଆଜଙ୍କ ପିଠା ମାଗିଲା । ରିମା ବାକିତକ ପିଠାରୁ ୩ ଟି ଖାଇଲା ଓ ଭାରି ଶୁସ୍ତି ହେଲା ।

ଗପ କହିବା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପିଲାଙ୍କୁ ପଚାରି ଉଭର ଆଦାୟ କରିବେ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍କୁଲେ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ବଡ଼ାଇ ପାରିବେ ।

- ଆଜ କେତୋଟି ପିଠା କରିଥିଲେ ?
- ରିମା ଖାଇବା ପରେ କେତୋଟି ପିଠା ବଳିଲା ?
- ରିମାର ବାପା, ମା' , ଭାଇ, ଭଉଣୀ କେତୋଟି ପିଠା ଖାଇଲେ ?

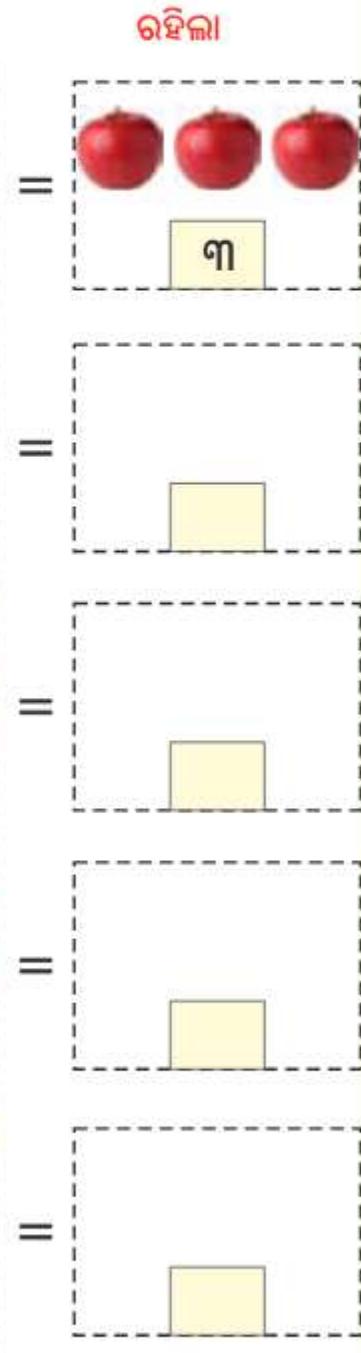
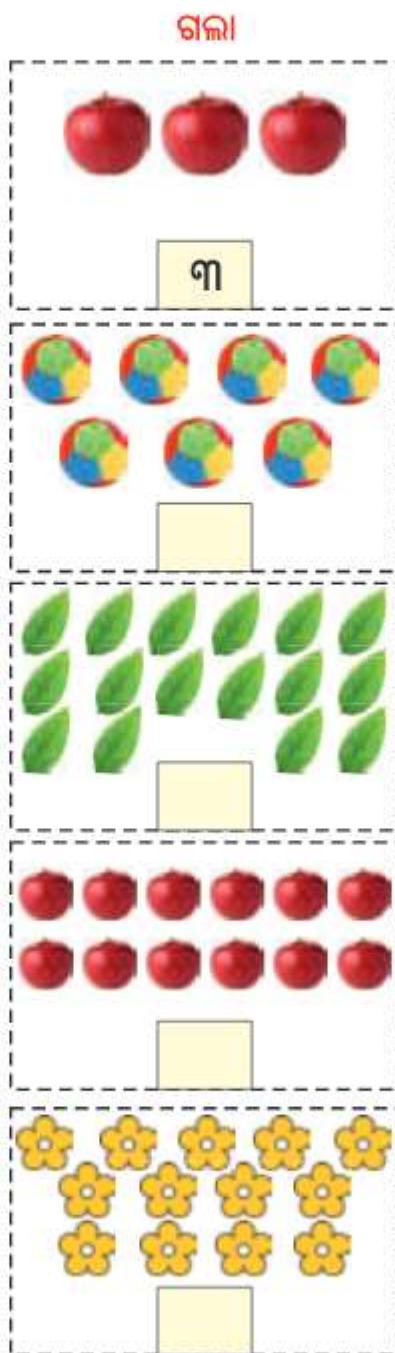
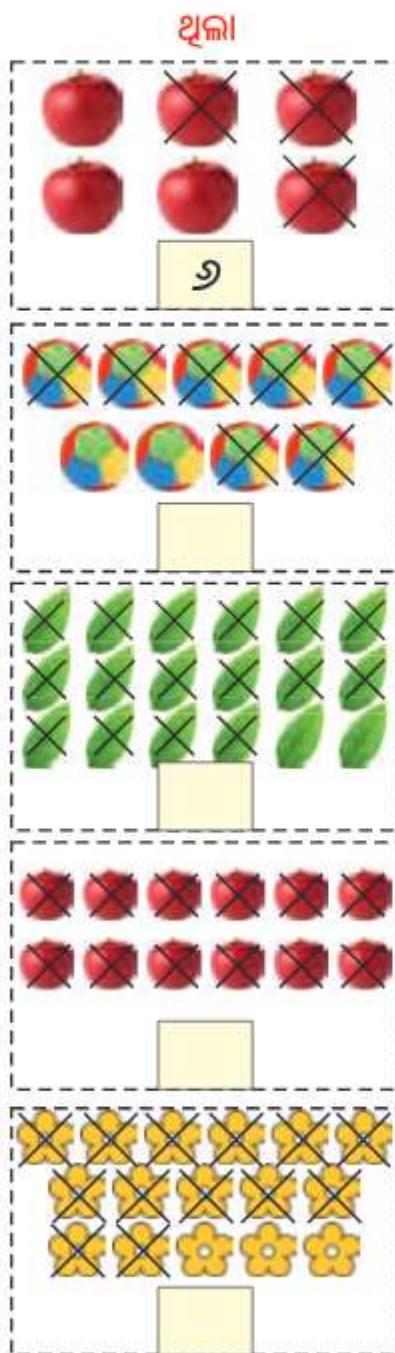
ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ସରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୨୨.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ- ୨୨.୧

କେତେ ରହିଲା ଲେଖ ।

ବିବର-୨୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)
ଦେଇନାହିଁ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ।
(୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ସଂଖ୍ୟା ଖେଳ ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ୧୦ ରୁ ୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଦଳରେ ଭାଗ କରାଯିବ ଓ ଦଳ ଦୁଇଟି ମୁହଁ ମୁହଁ ହୋଇ ବସିବେ ।
  - ଦଳ ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡିରେ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ ଥିବ (୧୦ ରୁ ୧୮) । ଶିକ୍ଷକ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ ଉଠାଇ ଦୁଇ ଦଳକୁ ଦେଖାଇବେ ଓ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ବୋଲି ପଢାରିବେ ।
  - କଳାପଟାରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରୀଡ୍ (୩ x ୩) ଯେଉଁଥିରେ ୦ ରୁ ୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଥିବ ।
  - ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରୁ ଗୋଟିଏ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରୀଡ଼କୁ ବଳ ପକାଇବ ।
  - ବଳ ବାଜିଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଶିକ୍ଷକ ଦେଖାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାରୁ ବିଯୋଗ କରି ବିଯୋଗ ଫଳ ପିଲାମାନେ ଖାତାରେ ଲେଖୁବେ । ବିଯୋଗ କରିବା ସମୟରେ କାଠି ବା ଗୋଡ଼ିର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ କୁହାଯିବ ।
  - ଯେଉଁ ଦଳର ବିଯୋଗଫଳ ଅଧିକ ସେହି ଦଳ ବିଜେତା ହେବ ।
  - ଏହିପରି ଖେଳଟି ଛଲୁ ରହିବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥାନେ ଶିକ୍ଷକ ସହାୟତା ଦେବେ ।
- ଖେଳ ସମାପ୍ତି ପରେ ନିମ୍ନ ସାରଣୀଟି ପୂରଣ କରାଯିବ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୨୩.୧ କରାଯିବ ।

୦	୧	୨
୩	୪	୫
୬	୭	୮

ଖାଲି ଥିବା ଘରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୧୮		୧୭		୧୬	
	୧୧			୯	
		୪			୧

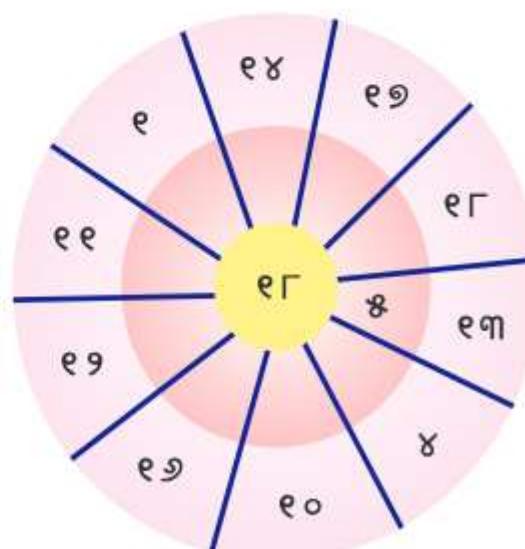
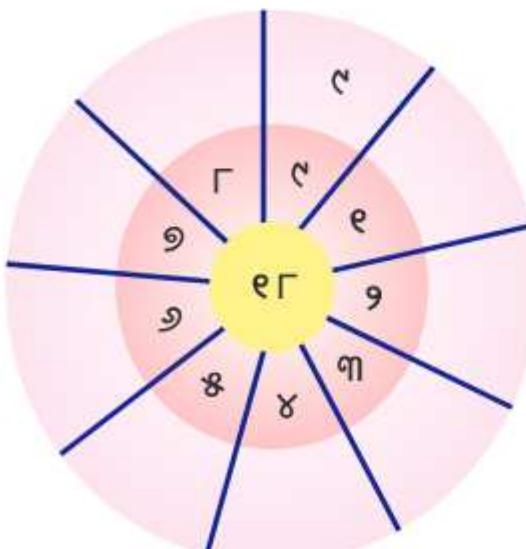
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୩.୧

ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$18 - 6$	=	
$18 - 5$	=	
$18 - 9$	=	
$18 - 3$	=	
$18 - 8$	=	

$19 - \square$	=	

ବିବେଳ-୨୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)

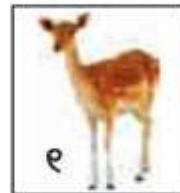
ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ।

(୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ବାଘ ହରିଣ ଖେଳ ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ହରିଣ, ଗାଇ, ଛେଳି, ଠେକୁଆ, ମେଘା, ବାଘ, ସିଂହ ଆଦି ପଶୁଙ୍କ ଚିତ୍ର ଥିବା କାର୍ଡରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଯାଇଥିବା ।

ଯେପରିକି :

ଏହିପରି ୧ ଠାରୁ ୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ରଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡରେ କରାଯିବ ।

ଇତ୍ୟାଦି ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦୁଇଟି ଦଳରେ ଭାଗ କରିବେ । ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗୋଲାକୃତିରେ ବସାଇବେ । ମର୍ମିରେ ଆଳିରେ ଚିତ୍ରରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ରଖିବେ ।
- ଉଭୟ ଦଳରୁ ଦୁଇ ଜଣ ପିଲା ଆସି ଆଳିରୁ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ ନେବେ । ଯଦି ସେଥିରେ ଛେଳି, ମେଘା, ଠେକୁଆ, ଗାଇ ଆଦିର ଚିତ୍ର କାର୍ଡ ଆସେ ତେବେ ସେ ଦୁଇ ଜଣ ନିଜ ଚିତ୍ର କାର୍ଡରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୋଗ କରି କେତେ ହେବ କହିବେ ।
- ଯଦି ଗୋଟିଏ ପିଲାର ବାଘ ଚିତ୍ର ଥିବା କାର୍ଡ ଓ ଅନ୍ୟର ଛେଳି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ଚିତ୍ର କାର୍ଡ ବାହାରେ, ତେବେ ବାଘ ଚିତ୍ର ଥିବା ପିଲାଟି ଅନ୍ୟ ପିଲା ପଛରେ ଗୋଡ଼େଇବ । ଦୁଇ ଥର ଗୋଡ଼ାଇବା ଭିତରେ କାର୍ଡରେ ଲେଖାଥିବା ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଯୋଗ କରି ବିଯୋଗ ଫଳକୁ ସେହି ଦଳର ପିଲା କହିବେ । ଗୋଡ଼ାଇବା ସମୟରେ ଦଳର ପିଲାମାନେ ଯଦି ବିଯୋଗ ଫଳ କହିଦିଅଛି ତେବେ ଖେଳଟି ବନ୍ଦ ହେବ । ତା ପରେ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ପିଲା ଆସି ସେହି ଖେଳଟିକୁ ଖେଳିବେ ଏହାପରେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ।

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$$\begin{array}{rcl} 17 - 9 = & \boxed{} & \\ 19 - 8 = & \boxed{} & \\ 18 - 9 = & \boxed{} & \\ 19 - 8 = & \boxed{} & \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 17 - & \boxed{} & = 9 \\ 19 - & \boxed{} & = 19 \\ 18 - & \boxed{} & = 19 \\ 19 - & \boxed{} & = 19 \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୪.୧

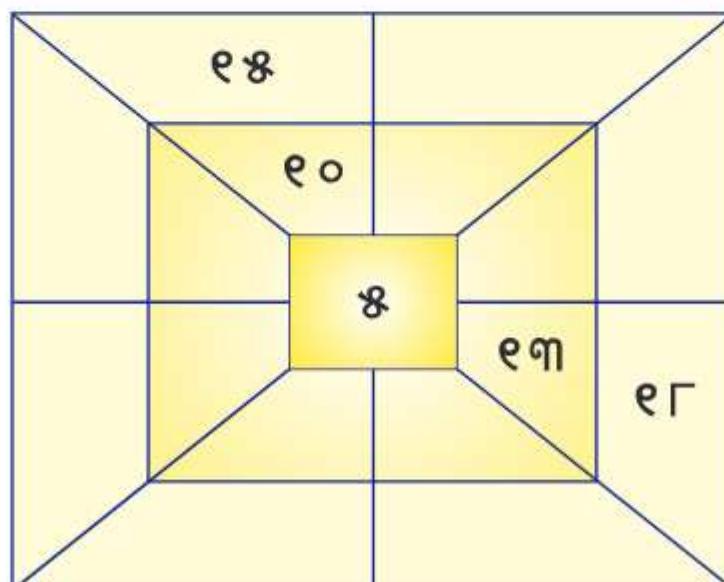
୧) ଗାର ଟାଣି ଠିକ୍ ଉଭରକୁ ଚିହ୍ନାଥା ।

୪ - ୨	୦
୯ - ୨	୮
୭ - ୩	୩
୮ - ୫	୩
୯ - ୧	୪
୪ - ୫	୨

୧୮ - ୧୪	୪
୧୪ - ୫	୧୧
୧୭ - ୭	୯
୧୮ - ୯	୩
୧୧ - ୧୦	୧୦
୧୧ - ୭	୧୧
୧୭ - ୭	୧

ଏପରି ଦୂଇଟି ସଂଖ୍ୟା ନିଆ ଯେପରି ସେମାନଙ୍କର ବିଯୋଗଫଳ ମଞ୍ଜି ଘରେ ଲେଖାଥିବା ଓ ସହ ସମାନ ହେବ ।

ଦିବସ-୨୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)

ଦେଇନଦିନ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବା ।

(୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ)

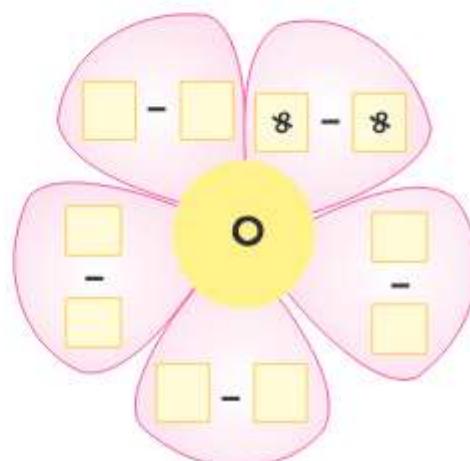
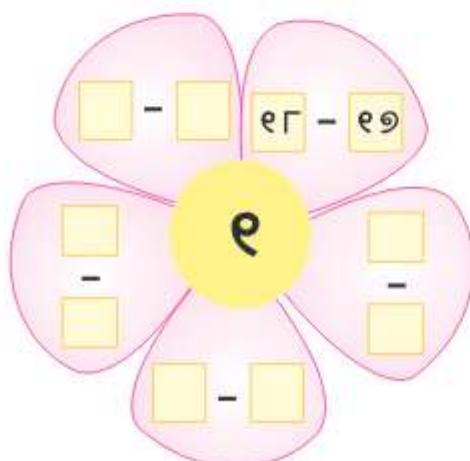
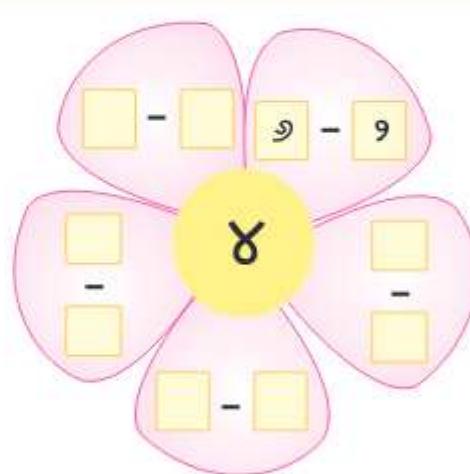
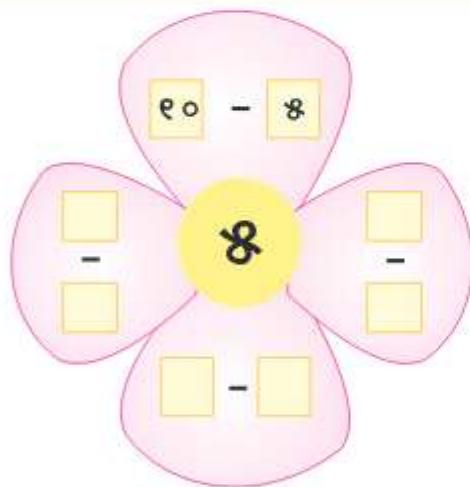
କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ବାଘ ହରିଣ ଖେଳ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଦିବସ - ୨୪ ରେ ଥିବା ଖେଳଟିକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବେ କିମା ସେହିପରି ବିଯୋଗ ସମକ୍ରମ ଖେଳ ଖେଳି ସାରିବା ପରେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରିବେ ଏବଂ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ ୨୪.୧ ପିଲାମାନେ କରିବେ ।

ଫୁଲର ପାଖୁଡ଼ାରେ ଏପରି ଦୂରଟି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ଯାହାର ବିଯୋଗ ଫଳ ମଞ୍ଚରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାସହ ସମାନ ହେବା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୫.୧

ଆସ, ସମାଧାନ କରିବା

୧) ସୀମା ପାଖରେ ୧୭ ଟି କମଳା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ରୀମା ୧୭ ଟି କମଳା ନେଲା । ସୀମା ପାଖରେ ଆଉ କେଡ଼ୋଟି କମଳା ରହିଲା ?

$$\begin{array}{rcl} \text{ସୀମା ପାଖରେ ଥିବା କମଳା} & = & \boxed{} \\ \text{ରୀମା ନେଇଥିବା କମଳା} & = & \boxed{} \\ \hline \text{ସୀମା ପାଖରେ ରହିଲା} & = & \boxed{} - \boxed{} = \boxed{} \end{array}$$

୨) ରାମ ପାଖରେ ୧୭ ଟି କଲମ ଥିଲା । ସେ ସେଥିରୁ ୮ ଟି କଲମ ରାଜୁକୁ ଦେଲା । ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେଡ଼ୋଟି କଲମ ରହିଲା ?

$$\begin{array}{rcl} \text{ରାମ ପାଖରେ ଥିଲା କଲମ} & = & \boxed{} \\ \text{ରାଜୁକୁ ଦେଲା} & = & \boxed{} \\ \hline \text{ରାମ ପାଖରେ ରହିଲା} & = & \boxed{} - \boxed{} = \boxed{} \end{array}$$

ଉଦ୍ଦର ଲେଖ ।

- ୧) ରହିମ ପାଖରେ ୧୪ ଚଙ୍କା ଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଖାତା କିଣି ଦୋକାନୀକୁ ୧୨ ଚଙ୍କା ଦେଲା । ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେଡ଼େ ଚଙ୍କା ରହିଲା ?
- ୨) ଜୋସେଫ୍ ପାଖରେ ୧୩ ଚଙ୍କା ଥିଲା । ସେ ରହିମକୁ ୧୦ ଚଙ୍କା ଧାର ଦେଲା । ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେଡ଼େ ଚଙ୍କା ରହିଲା ?

ବିବସ୍-୨୩ ଓ ୨୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)

ଦେଇନଦିନ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବା ।

(୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ)

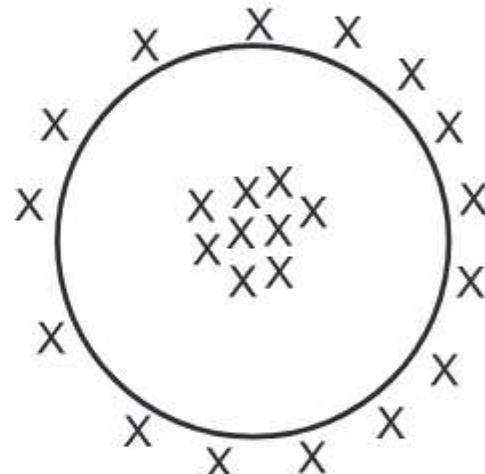

କାର୍ଯ୍ୟ-୧ : ଆଇଲାରେ ବାଘ ଆଇଲାରେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବଡ଼ ବୃତ୍ତ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।
- ନଅ ଜଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବୃତ୍ତ ଭିତରେ ଠିଆ ହେବେ । (ଦିଆ ଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଦେଖନ୍ତୁ)
- ଅବଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବୃତ୍ତ ବାହାରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଗାତ୍ର ଗାଇବାକୁ କହିବେ ।

ଆରେ ଭାଇ ଆ'ତୁ ଧାଇଁ
ବଜାର ଯିବା ମଜା କରିବା
ଖେଳଣା କିଣି ଖେଳ ଖେଳିବା
ନାଚିବା ଆମେ ମିଠେଇ ଖାଇ
ଆ'ରେ ଭାଇ ଆ' ତୁ ଧାଇଁ ।

ପାଟିକୁ ରହି ଉହାଡ଼ ଦେଖ
ନଡ଼ରି ମନେ ସାହସ ରଖ
ଯା...ତୁ ଲୁଚି ଯା
ଆରେ ଭାଇ ଆ

- ଗାତ୍ର ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ଗୋଲ ବାହାରେ ଥିବା ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏକଗୋଡ଼ିକିଆ ହୋଇ ଭିତରକୁ ଯିବ ଏବଂ ଭିତରେ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛୁଇଁବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିବ । ଯାହାକୁ ଛୁଇଁଲା ବା ଯିଏ ବୃତ୍ତ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଲା ସେ ପିଲା ଖେଳରୁ ବାଦ ପଡ଼ିବ ।
- ଏବେ ନଅଜଣ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତରେ ରହିବେ ସେହି ସଂଖ୍ୟକ ପିଲା ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ପିଲାଙ୍କୁ ବାଘ ନେଇଗଲା ବୋଲି କହିବେ ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରରେ କଳାପଟାରେ ସଂକ୍ଷେପଣ କରିବେ ।

ପ୍ରଥମେ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଭିତରେ ଥିଲେ ?

କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ବାଘ ନେଇଗଲା ?

କେତେ ଜଣ ପିଲା ସୁରକ୍ଷିତ ରହିଲେ ?

- ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ୧ମଧ୍ୟରେ ବିଯୋଗ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଖେଳ କରିପାରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୨୭.୧

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର, ଯେପରିକି ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ବିଯୋଗଫଳ ୧୦ ହେଉଥିବ।

$$\boxed{} - \boxed{3} = \boxed{10}$$

$$\boxed{} - \boxed{9} = \boxed{10}$$

$$\boxed{} - \boxed{8} = \boxed{10}$$

$$\boxed{} - \boxed{5} = \boxed{10}$$

$$\boxed{} - \boxed{4} = \boxed{10}$$

$$\boxed{} - \boxed{6} = \boxed{10}$$

ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

$$8 - \boxed{} = \boxed{3}$$

$$10 - \boxed{} = \boxed{5}$$

$$9 - \boxed{} = \boxed{8}$$

$$11 - \boxed{} = \boxed{9}$$

$$\boxed{} - 9 = \boxed{18}$$

$$8 - \boxed{} = \boxed{9}$$

$$\boxed{} - 9 = \boxed{10}$$

$$9 - \boxed{} = \boxed{0}$$

$$\boxed{} - 9 = \boxed{8}$$

ବିବର-୭୮, ୭୯ ଓ ୧୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-105)

ଦୈନିକ ଜୀବନରେ ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ।
(୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ସଂଖ୍ୟା ଖେଳ ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପ୍ଲ୍ୟୁସ କାର୍ଡ୍ / ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ (୧ ରୁ ୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶ୍ରେଣୀ ମଞ୍ଚରେ ଗୋଟିଏ ସେଇ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ରଖାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦିଆଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ମଞ୍ଚରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍‌ରୁ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କାର୍ଡ୍ ନେବେ ।
- ମଞ୍ଚରୁ ନେଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଓ ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ମଧ୍ୟରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଯୋଗ କରି ବିଯୋଗ ଫଳ ବାହାର କରିବେ । ସମାନ ବିଯୋଗ ଫଳ ପାଇ ଥିବା ପିଲାମାନେ ପରଷ୍ଠରକୁ ଖୋଜି ସାଙ୍ଗ ହେବେ ।
- ଯେଉଁ ପିଲାମାନଙ୍କର ବିଯୋଗ ଫଳ ୧, ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଦଳ, ୨ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦଳ ଏହିପରି ଭାବେ ୩, ୪, ୫, ୬, ୭, ୮ ବିଯୋଗ ଫଳ ଥିବା ପିଲାମାନେ ଦଳ ଗଠନ କରିବେ ।
- ଯଦି କମ ପିଲା ଥିବେ ତେବେ ଯୋଡ଼ି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ।
- ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଛଲୁଥିବା ସମୟରେ, ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତଦରଖ କରୁଥିବେ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସହାୟତା ଦେବେ ।
- ଖେଳ ଶେଷ ପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୨୮.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ- ୨ : ସଂଖ୍ୟା ଖେଳ ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ (୧୦ ରୁ ୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଖେଳଟି ଶ୍ରେଣୀ ଗୁହ ବାହାରେ ହେବ ।
- ପ୍ରତି ଥର ୪ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲା ଖେଳରେ ଭାଗ ନେବେ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କ ୦ରୁ କିଛି ଦୂରରେ ପ୍ଲ୍ୟୋଗ୍ ରେ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ରଖାଯିବ ।
- ସଙ୍କେତ ଦେବା ମାତ୍ରେ ପିଲାମାନେ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ୍ ଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଦୌଡ଼ିବେ ଓ ଦୂରଟି ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଉଠାଇବେ ।
- ତା' ପରେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଯୋଗ କରି ବିଯୋଗଫଳ ଚଟାଣରେ ଲେଖି ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିବେ । ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି କେଉଁ ପିଲା ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇଛି ଶିକ୍ଷକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।
- ଠିକ୍ ଉତ୍ତର କରିଥିବା ପ୍ରଥମ ପିଲାକୁ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ସାହିତ କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଛଲୁଥିବା ସମୟରେ, ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତଦରଖ କରୁଥିବେ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସହାୟତା ଦେବେ ।
- ଖେଳ ଶେଷ ପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୨୯.୧ ପୂରଣ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୮.୧

ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚରରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

୧୩	-	୫	=	୧୭	୮	୭
୧୭	-	୦	=	୧୧	୧୭	୧୩
୧୪	-	୫	=	୯	୧୦	୧୧
୧୮	-	୧୩	=	୭	୭	୫
୧୧	-	୮	=	୩	୪	୫
୯	-	୨	=	୭	୭	୮
୧୫	-	୨	=	୧୦	୯	୮
୧୦	-	୧୦	=	୧୦	୧	୦
୧୮	-	୧୪	=	୩	୪	୨

ଏପରି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଖାଲି ଥିବା ଦୁଇଟି କୋଠରିରେ ଲେଖ, ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ ବିଯୋଗ ଫଳ ଡାହାଣ ପାଖ କୋଠରିରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ସମାନ ହେବ ।

[ ]	-	[ ]	=	୧
[ ]	-	[ ]	=	୨
[ ]	-	[ ]	=	୩
[ ]	-	[ ]	=	୪
[ ]	-	[ ]	=	୫

[ ]	-	[ ]	=	୭
[ ]	-	[ ]	=	୯
[ ]	-	[ ]	=	୮
[ ]	-	[ ]	=	୯
[ ]	-	[ ]	=	୦

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୯.୧

ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରିର ବାମ ପଟ ଓ ଡାହାଣ ପଟ ଘରେ ଥୁବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଯୋଗ କରି ସମାନ ବିଯୋଗ ଫଳକୁ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ି ।

$11 - 7$

$7 - 1$

$10 - 1$

$14 - 7$

$13 - 4$

$14 - 9$

$10 - 3$

$19 - 9$

$7 - 4$

$7 - 3$

$14 - 8$

$17 - 8$

$17 - 9$

$8 - 9$

$10 - 1$

$13 - 10$

$7 - 3$

$19 - 11$

$13 - 9$

$13 - 7$

$8 - 1$

$17 - 7$

$11 - 4$

$10 - 8$

$17 - 8$

$7 - 9$

$14 - 7$

$10 - 3$

$13 - 7$

$8 - 1$

$11 - 7$

$11 - 4$

ବିଷୟ-୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
(୨୧ ରୁ ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଗଣିବା

ସାମଗ୍ରୀ :

୨୧ ରୁ ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା କାଢ଼ି ୨ ସେଟ୍ ତିଆରି କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

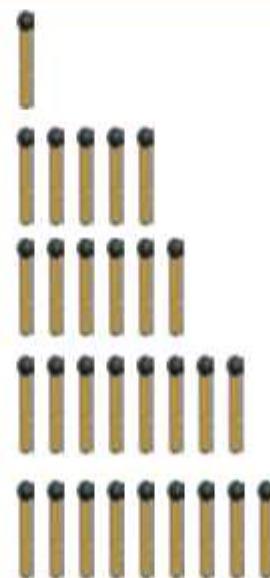
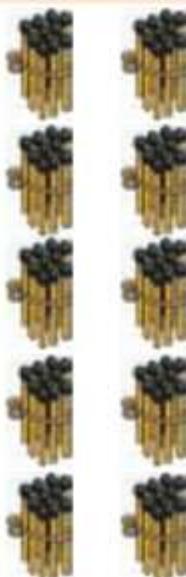
- ଦୁଇ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲା ଯୋଡ଼ି ହେବେ ଓ ପ୍ରଷ୍ଟୁତ ସଂଖ୍ୟା କାଢ଼ିର ଗୋଟିଏ ସେଟ୍ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଓ ଅନ୍ୟ ସେଟ୍ଟି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା । (ଯେପରି ସଂଖ୍ୟାଟି ତଳ ପଚକୁ ଥିବା)
- ଯୋଡ଼ିର ୧ମ ପିଲା ଆସି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଯେକୌଣସି କାଢ଼ି ଆଣି ଦେଖାଇବ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ କହିବ ।
- ସେହି ଯୋଡ଼ିର ୨ୟ ପିଲା ଆସି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଯେକୌଣସି କାଢ଼ି ଆଣି ଦେଖାଇବ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ କହିବ ।
- ଯଦି ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଏକା ହେବ ସେ ଦୁଇଜଣ କାଢ଼ିକୁ ନେଇଯିବେ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ସେହି ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଖାତାରେ ଲେଖିବେ । ଯଦି ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ଅଳଗା ହେଲା ତେବେ କାଢ଼ି ଦୟ ରଖିଦେବେ ।
- ଏହିପରି ଖେଳାଯିବ । ଶେଷରେ ଯେଉଁ ଯୋଡ଼ି ପାଖରେ ଅଧିକ ମୋଳକ କାଢ଼ି ଥିବ ସେହି ଯୋଡ଼ି ଜିତିବ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥାନରେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ : ୩୧.୧ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ : ୩୧.୧ ସମାଧାନ କରିବେ ।

କାଠ ଗଣ ଓ ସଂଖ୍ୟାଟି ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

= ୧୦ ଟି କାଠ

= ୨୧

=

=

=

=

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୧.୧

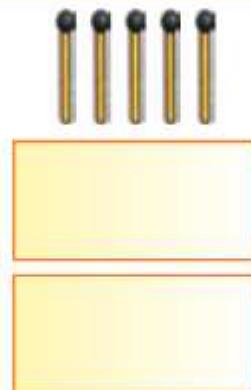
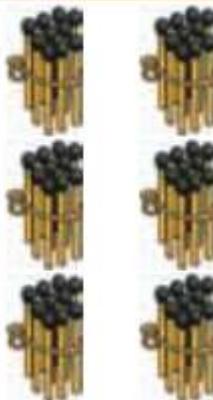

କ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଖାଲି ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୧				୪		୭		୯	
		୧୩		୧୪					୨୦
	୨୭				୨୬		୨୮		

ତାହାଣ ପଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖ, ସେହି ଧାଡ଼ିରେ କେତୋଟି କାଠ ବରକାର ଗାର ଦିଆ ।
ଯେପରି

$$= ୨୮$$

$$= ୨୪$$

$$= ୨୭$$

ଆସ ଟଙ୍କା ଗଣିବା ।

$$୧ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ =$$

$$୨ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ =$$

$$୩ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ =$$

ବିଭାଗ-୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
(୨୧ ରୁ ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଗଣିବା ।

ସାମଗ୍ରୀ :

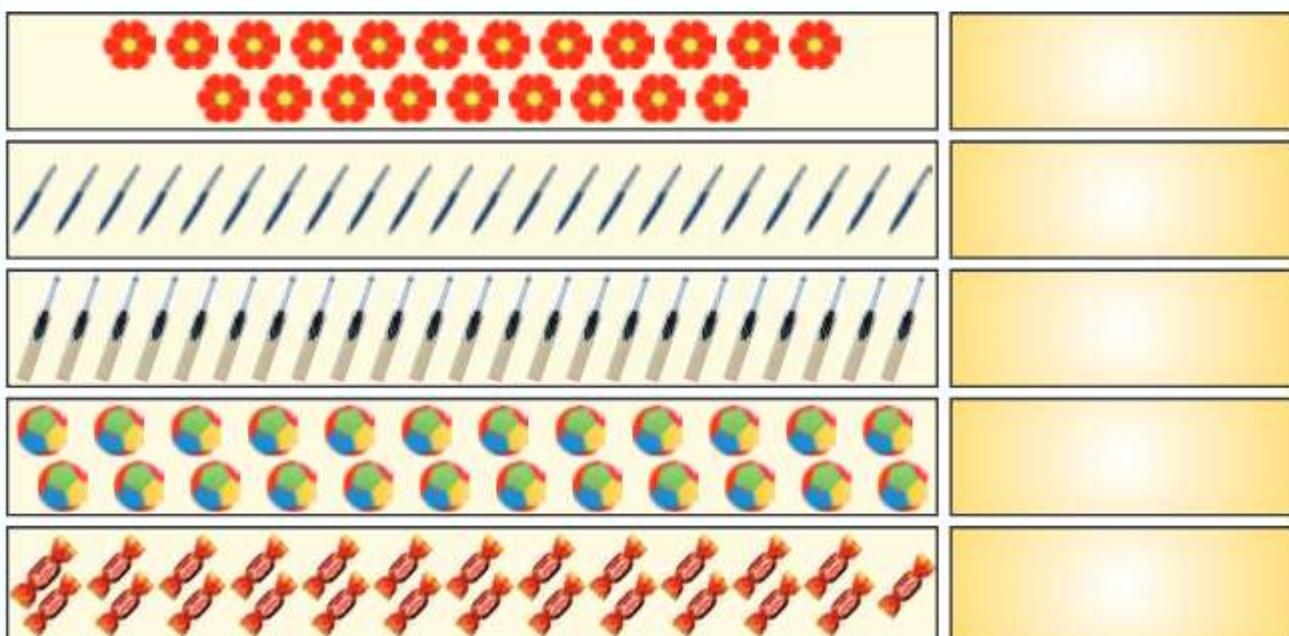
ଗୋଡ଼ି ଓ ତେବୁଳି ମଞ୍ଜି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୨୧, ୨୨, ୨୩, ୨୪, ୨୫, ୨୬, ୨୭, ୨୮, ୨୯, ୨୧, ୨୮, ୨୯, ୨୧୦ ସଂଖ୍ୟକ ଲେଖାଏଁ ଗୋଡ଼ି ଓ ତେବୁଳି ମଞ୍ଜିକୁ ନେଇ ଅଳଗା ଅଳଗା ପୁଡ଼ିଆ ଚିଆରି ହେବ ଓ ସବୁ ପୁଡ଼ିଆ ଶ୍ରେଣୀ କଷ ମଞ୍ଜିରେ ରହିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ ପୁଡ଼ିଆ ।
- ତେବୁଳି ମଞ୍ଜି ପାଇଥିବା ପିଲାମାନେ ଓ ଗୋଡ଼ି ପାଇଥିବା ପିଲାମାନେ ମୁହାମୁହିଁ ବସିବେ ଓ ନିଜେ ପାଇଥିବା ମଞ୍ଜି / ଗୋଡ଼ି ଗଣିବେ ।
- ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଗୋଡ଼ି ଓ ମଞ୍ଜି ଥିବା ପିଲା ସାଙ୍ଗ ହେଲେ ବୋଲି କୁହାଯିବ ।
- ଯେଉଁ ପିଲାଟି ତା'ର ସାଙ୍ଗକୁ ଖୋଲି ପାଇନାହିଁ ତାକୁ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ତଥା ଶିକ୍ଷକ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ବ : ୩୧.୧ ସମାଧାନ କରିବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଛି ଗଣି କୁହ ଓ ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୩୨.୧

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ସେପରି ୨୩

୨୧

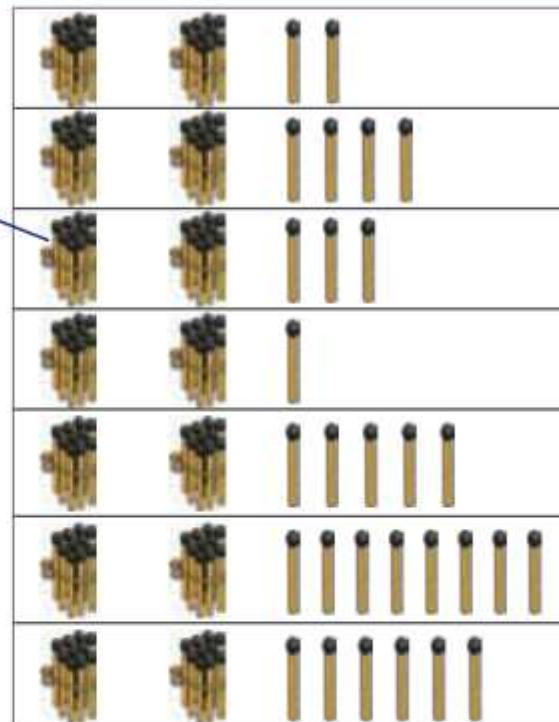
୨୮

୨୯

୨୮

୨୭

୨୮

ମୋ ପାଖରେ କେତୋଟି ମାଛ ଅଛି ପାଖ କୋଠିରେ ଲେଖ ।

ବିବେଶ-ଣା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
(୨୧ ରୁ ୪୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଗଣିବା ।

ସାମଗ୍ରୀ :

ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ (୨୧ ରୁ ୪୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) କାଠ ବିଡା , ଖୁଣିକିଆ କାଠ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

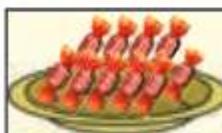
- ପିଲାମାନେ ଦୂଇ ଦଳରେ ବିଭିନ୍ନ ହେବେ ଓ ମୁହଁ ମୁହଁ ହୋଇ ବସିବେ ।
- କାଠ ବିଡା ଓ ଖୋଲା କାଠ ପ୍ରତି ଦଳକୁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ରୁ ଯେକୌଣସି ଏକ କାର୍ଡ୍ ଦୂଇ ଦଳକୁ ଦେଖାଇବା ମାତ୍ରେ ସେମାନେ ଯେପରି ସେତିକି ପରିମାଣର କାଠ ଦେଖାଇବେ । ଏହି ସୂଚନା ଦିଆଯିବ ।
- ଯେଉଁ ଦଳ ଆଗ ଓ ନିର୍ଜୁଲ ଭାବରେ ଦେଖାଇବ ସେ ଦଳ ଏକ ପାଇଁ ପାଇଁ ।
- ଏହି ଖେଳରେ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟ ଦଳର ପିଲାଙ୍କଠାରୁ କାଠ ଗଣନ କରାଇ ପାରିବେ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ : ୩୩. ୧ ସମାଧାନ କରିବେ ।

ଆସ ଚକଲେଟ ଗଣିବା ।

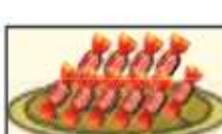
= ୧୦ ଟି ଚକଲେଟ

=

=

=

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୩୩.୧

ଆସ ଗଣିବା ଓ ଲେଖିବା ଯେପରି

$$1 \text{ ଟି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ} + 1 \text{ ଟି ଏକ ଟଙ୍କିଆ} = 11$$

$$1 \text{ ଟି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ} + 1 \text{ ଟି ଏକ ଟଙ୍କିଆ} =$$

$$1 \text{ ଟି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ} + 1 \text{ ଟି ଏକ ଟଙ୍କିଆ} =$$

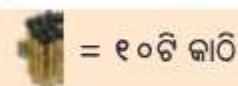
$$1 \text{ ଟି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ} + 1 \text{ ଟି ଏକ ଟଙ୍କିଆ} =$$

$$1 \text{ ଟି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ} + 1 \text{ ଟି ଏକ ଟଙ୍କିଆ} =$$

ଆସ ଗଣିବା ଓ ଲେଖିବା ଯେପରି

= ୧୦ ଟି କାଠି

$$= 5$$

$$=$$

$$=$$

$$=$$

$$=$$

$$=$$

$$=$$

ବିଭାଗ-୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

**୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
(୨୧ ରୁ ୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)**

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଗଣିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରିରେ ଦର ଚିତ୍ରକୁ ଚଟାଣରେ ଚକରେ ଅଙ୍କାଯିବ ଓ ୩୧ ରୁ ୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଯିବ ।
- ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ୪ ଥର ଲେଖାଏଁ ଖପରା ଡିଆଁ ଖେଳିବେ । ଯେଉଁ ଘରେ ଖପରାଟି ପଡ଼ିବ, ସେ ଘରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ସେ କହିବ ।
- ଯେଉଁ ପିଲାମାନେ ୪ ଥର ଯାକ ଠିକ୍ ଉଭର ଦେଇ ପାରିବେ, ସେମାନେ ବିଜେତା ହେବେ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ : ୩୪.୧ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ଖେଳଟିକୁ ବାରମ୍ବାର ପରିଷଳନା କରିବେ ଯେପରି ସମସ୍ତ ପିଲା ବିଜେତା ହେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।

୩୧	୩୨	୩୩	୩୪
୩୮	୩୭	୩୬	୩୫
୩୯	୪୦	୪୧	୪୨
୪୩	୪୪	୪୫	୪୩
୪୭	୪୮	୪୯	୫୦

ଆସ କାଠି ସବୁ ଗଣି ଲେଖିବା ।

 = ୧୦ ଟି କାଠି

=

=

=

=

=

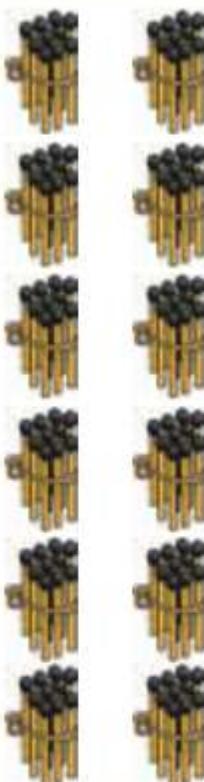
କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୩୪.୧

?

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

= ୧୦ଟି କାଠି

= ୨୫

= ୩୭

=

=

= ୩୭

=

?

ଖାଲି ଘରଟି ପୂରଣ କର ।

୨୫	୨୭		୨୮		୩୦
	୩୭			୩୪	
୩୭		୩୯			୪୭

ବିବେଷ-୩୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖାବ
(୫୧ ରୁ ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ଆସ ଗଣିବା ।

ସାମଗ୍ରୀ :

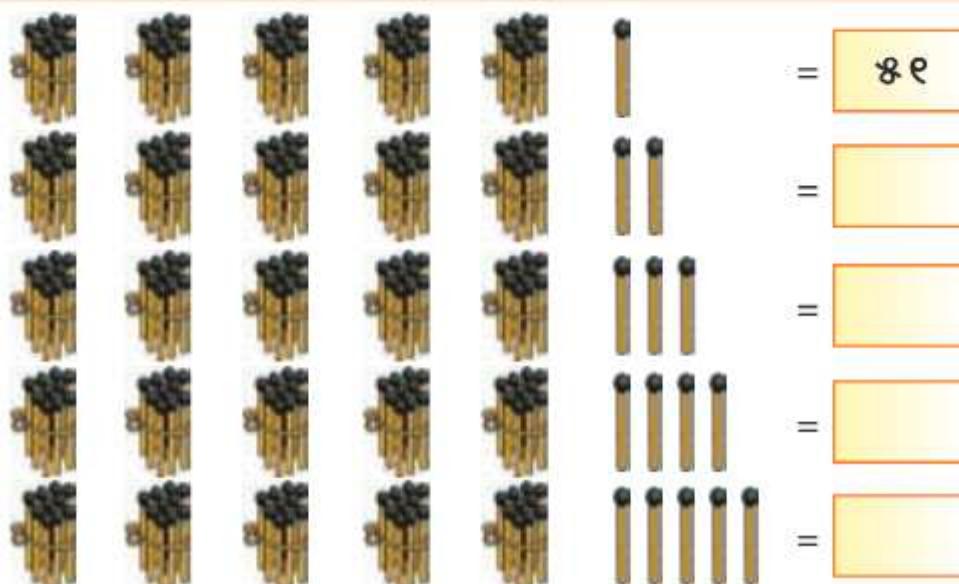
୪୧ ରୁ ୭୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା କାଢି ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସ୍ଥଳନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗୋଲାକୁଡ଼ିରେ ବସାଇବେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ ୪୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖାଥୁବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡରୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଦେବେ ।
  - ଶିକ୍ଷକ ତାଳି ମାରିବା ପରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ତା'ର ତାହାଣ ପାଖରେ ବସିଥୁବା ପିଲାକୁ କାର୍ଡଟି ଦେବ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଅନ୍ୟ ଏକ ତାଳି ନ ମାରିଛନ୍ତି ଏହିପରି ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡି ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ରଖିବ ।
  - ଶିକ୍ଷକ ଦୃଢ଼ୀୟ ତାଳି ମାରିବା ପରେ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡି ଦେବା ବନ୍ଦ ହେବ ।
  - ତା ପରେ ଯେଉଁ ପିଲା ପାଖରେ ୪୧ ନମ୍ବର କାର୍ଡି ଥିବ ସେ ଜଞ୍ଜିନ୍ ହେବ ଓ ଅନ୍ୟ ମାନେ କ୍ରମାନ୍ୟରେ ତା ପଛରେ ଠିଆ ହୋଇ ରେଳଗାଡ଼ି ପରି ରଖିବେ ।
  - ଏହିପରି ଭାବରେ ଖେଳଚିକୁ ୨ରୁ ୩ ଥର ଅଭ୍ୟାସ କରାଯିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡକୁ ନେଇ ଖେଳଚିକୁ ପରିଷଳନା କରାଯିବ ।
  - ଶେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୩.୧ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରିବେ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଶିକ୍ଷକ ସଂଶୋଧନ ଓ ସଂଶେଷଣ କରିବେ ।

?

ଆସ କାଠି ଗଣି ଲେଖୁବା, ଯେପରି-

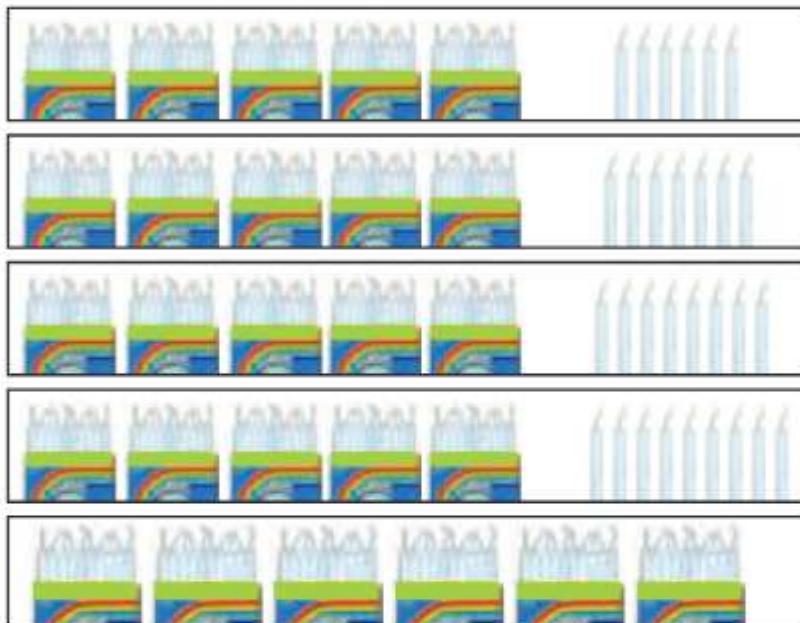
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୩୪.୧

ଆସ ମହିମବତୀ କେତୋଟି ଅଛି ଜାଣିବା, ଯେପରି-

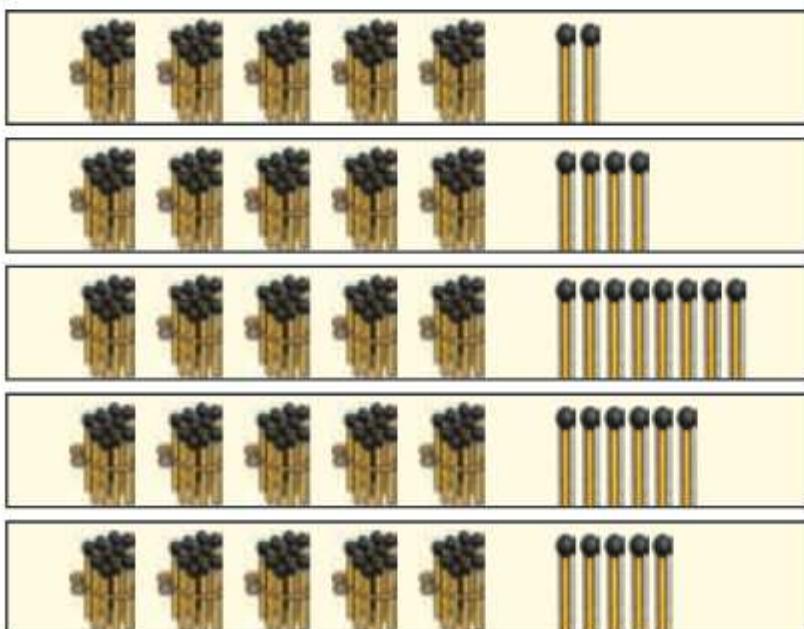
= ୧୦ଟି ମହିମବତୀ

ଆସ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ିବା ।

= ୧୦ଟି କାଠି

ବିଭାଗ-୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
(୨୧ ରୁ ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ଆସ ‘ସଂଖ୍ୟା ଖେଳ’ ଖେଳିବା ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଫ୍ଲ୍ଯାସ୍ କାର୍ଡ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଗୋଲ ହୋଇ ଠିଆ ହେବେ । ଶ୍ରେଣୀ ମଞ୍ଜିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କାର୍ଡ ନେବା ପାଇଁ କୁହାଯିବ ।
- ପ୍ରଥମ ଥର ଶିକ୍ଷକ ଛୋଟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବଳକୁ ଗୋଟିଏ ପିଲା ପାଖକୁ ପକାଇ ତା ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ କହିବେ ।
- ସେହି ସଂଖ୍ୟାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁ ପିଲା ପାଖରେ ଥିବ ସେ କାର୍ଡଟି ଦେଖାଇବ ଓ କହିବ ।
- ଯଦି ପିଲାଟି ଠିକ୍ ଉଭର ଥିବା କାର୍ଡ ଦେଖାଇଲା । ତେବେ ସେହି ନାଲି ବଳଟି ସିଏ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ପକାଇବ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ ଖେଳଟି ଛଲୁ ରହିବ ।
- ଯଦି ଭୁଲ ଉଭର ଥିବା କାର୍ଡଟି ଦେଖାଇଲା ତେବେ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସମାଧାନ କରାଯିବ ।
- ଶେଷରେ ଶିକ୍ଷକ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଛରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣାକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିବେ ଯେପରି
- ଗ୍ରେ ୨ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ? ଉଭର ଗ୍ରେ ୨ ହେଲା ବୋଲି ତୁମେ କିପରି ଜାଣିଲ ?
- ପିଲାଙ୍କ ଠାରୁ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉଭର ନ ପାଇଲେ ଶିକ୍ଷକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୩.୧ କୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସମାଧାନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୭.୧

କ) ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର

୨୪,	୨୫,	_____	_____	୨୮
୪୦,	_____	୪୯,	_____	୪୪
୪୫,	୪୬,	_____	୪୮,	୪୯
୭୦,	_____	୭୭,	_____	୭୪
୩୩,	୩୪,	_____	୩୭,	_____

ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼, ଯେପରି-

ସଂଖ୍ୟା

୪୭

୪୪

୭୩

୭୮

୭୧

୦କ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା

୭୭

୭୪

୭୯

୪୮

୪୫

ବିଭାଗ-୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (LOM-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧: ଆସ ‘କୁଇଜ୍’ ଖେଳିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: କାଗଜ ବଲ୍

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରି ମୁହାଁମୁହାଁ ବସିବାକୁ କହିବେ ।
- କଳାପଟାରେ ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରୀଡ୍ ତିଆରି କରିବେ ।
- ପ୍ରଥମ ଦଳର ପିଲା ବଲ୍ କଳାପଟାର ଗ୍ରୀଡ୍ ଉପରକୁ ପକାଇବ ।
- ବଲ୍ଟି ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାଜିବ, ୨ୟ ଦଳର ପିଲା ତାର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା କହିବ ।
- ଯଦି ଉଭର ଠିକ୍ ହେବ ୨ୟ ଦଳ ୧ଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇବ । ଯଦି ଭୁଲ ହେବ ୧ମ ଦଳକୁ ଉଭର ଦେବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ।
- ତାପରେ ଦୃଢ଼ୀୟ ଦଳ ବଲ୍ ପକାଇବ ଏବଂ ପୂର୍ବଭଳି ଖେଳ ଛଲୁ ରହିବ ।
- ଶେଷରେ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଥିବା ଦଳ ବିଜେତା ହେବ ।
- କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ମ ୩୭.୧ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସମାଧାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

୨୪	୭୭	୫୪
୭୪	୩୩	୭୩
୫୯	୫୩	୭୭

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୭.୧

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୭୫ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା _____

୭୦ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା _____

୭୫ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା _____

୭୯ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା _____

୭୭ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା _____

ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା ଓ ଠିକ୍ ପରସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

_____, ୭୯, _____

_____, ୭୭, _____

_____, ୭୫, _____

_____, ୭୯, _____

_____, ୭୪, _____

ବିବେଶ-୩୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବ
(୧ ରୁ ୮୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ :

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

- ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରିର ଚଟାଣରେ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କୋଠରିଟି ପରି ଚକ୍ରରେ ଘର କରାଯିବ ।
- ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଖପରାଡ଼ିଆଁ ଖେଳ ପରି ଘର ଢେଇଁ ଢେଇଁ ସଂଖ୍ୟା ପଡ଼ି ପଡ଼ି ଯିବେ ।
- ଯିଏ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ି ନ ପାରିବ, ସେ ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପଡ଼ି କହିବ ।
- ସବୁ ପିଲା ଯେପରି ଭାଗ ନେବେ ଶିକ୍ଷକ ସେଥିପ୍ରତି ଧାନ ଦେବେ ।
- ଯେଉଁ ପିଲାକୁ ସଂଖ୍ୟା ପଡ଼ିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବ ତାକୁ ନିଜେ କହିବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ସୁଯୋଗ ଦେବେ ।
- କୋଠରି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇ ଏହି ଖେଳଟିକୁ କରାଯାଇ ପାରିବ ।
- ଶେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ମ ଟାର୍ମ. ୧ କୁ ସମାଧାନ କରିବେ ।

୮୦	୪୭
୭୭	୭୯
୭୫	୭୩
୭୧	୪୫
୭୪	୪୮
୭୪	୭୮
୭୪	୭୦
୭୭	୭୮

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୮.୧

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

୭୫,   ୭୭,   ୭୯,   _____,   ୭୯,   _____

୮୭,   ୮୯,   _____,   ୮୫,   _____,   ୮୭

୯୩,   ୯୪,   ୯୫,   _____,   _____,   ୯୮

୯୧,   ୯୨,   ୯୩,   ୯୪,   _____,   _____

୧୩,   _____,   ୧୫,   _____,   ୧୭,   _____

କ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଖାଲି ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୪୧		୪୩		୪୫		୪୭
	୪୯			୪୭		୪୮
		୪୭		୪୯		୭୧
	୭୩		୭୫		୭୭	
୭୯				୭୩		୭୫

ବିବର-୩୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖବ
(୧ ରୁ ୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ :

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

- କାର୍ଯ୍ୟ-୩୮ରେ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରି ୮୦ ରୁ ୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲେଖିବେ ।
- ଶେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ- ୩୯.୧ କୁ ସମାଧାନ କରିବେ ।

ଆସ ଟଙ୍କା ଗଣିବା ଓ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ।

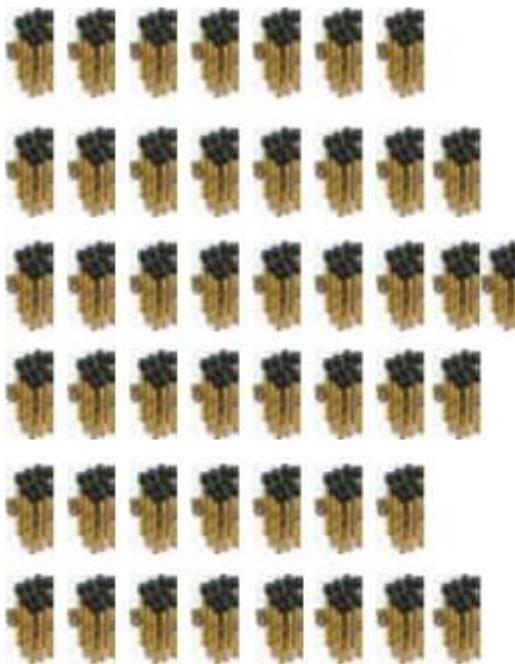
		=	
		=	
		=	
		=	
		=	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୯.୧

ଆସ କାଠି ଗଣିବା ଓ ଲେଖିବା ଯେପରି :-

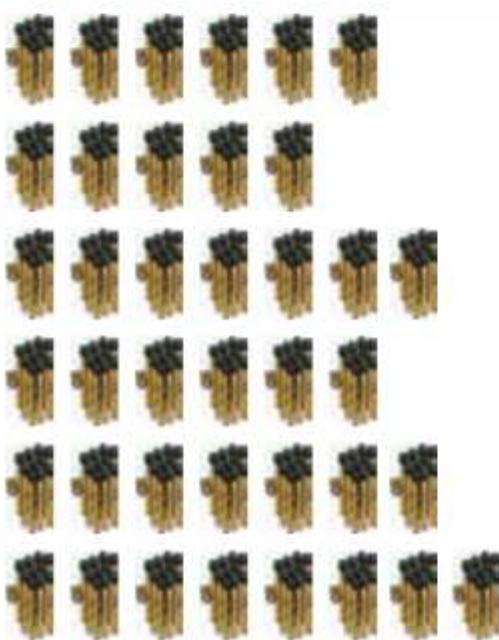
୩୦

ଆସ, କାଠି ଯୋଡ଼ିବା ଯେପରି :-

=

୩୦

=

୫୮

=

୩୩

=

୩୧

=

୩୮

=

୩୪

ବିବେଶ-୪୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) : (M-107)

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିବ
(୧ ରୁ ୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା)

କାର୍ଯ୍ୟ- ୧ : ବଲ ପକାଇ ଖେଳିବା

ସାମଗ୍ରୀ: କାଗଜ ତିଆରି ବଲ, କାଠ ବିଡ଼ା ଓ ଗୋଟିକିଆ କାଠ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା:

- ଆସ ବଲ ପକାଇ ଖେଳ ଖେଳିବା।
- ଶିକ୍ଷକ କଳାପଟାରେ ଘର କରି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିବେ।
- ପିଲାଙ୍କୁ ଦୁଇଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରି ମୁହାମୁହଁ ବସାଇବେ।
- ଗୋଟିଏ ଦଳ ପିଲାଙ୍କୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ବଲ ପକାଇବା ପାଇଁ କହିବେ। ବଲଟି ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଛୁଇଲ୍ଲା ଅନ୍ୟ ଦଳର ପିଲା ମଧ୍ୟରୁ ଜଣ କରି ସେହି ସଂଖ୍ୟାକୁ କହିବେ ଓ ସେତିକିଟି କାଠ ଦେଖାଇବେ।
- ସେହିପରି ଦଳ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଖେଳଟିକୁ ଖେଳାଇବେ।
- ଯେଉଁ ଦଳ ଯେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା କରିପାରିବେ ସେତିକିଟି ପରେଣ୍ଠ ପାଇବ।
- ଅଧିକ ପରେଣ୍ଠ ପାଇଥିବା ଦଳ ବିଜେତା ହେବ।
- ସଂଖ୍ୟାକୁ ଶିକ୍ଷକ ବଦଳେଇ ପାରିବେ।
- ଶେଷରେ ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ ୪୦.୧ କୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସମାଧାନ କରିବେ।

୨୧	୪୦	୯୧	୪୫
୮୩	୭୯	୪୩	୫୩
୭୭	୪୭	୯୮	୮୪
୪୭	୮୪	୭୯	୭୪

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୪୦.୧

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର-

୪୧		୫୩			୫୭		୫୮
	୭୦					୭୫	
୭୭			୭୦				୭୪
	୭୭				୭୦		

ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ଯେପରି :-

ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ଯେପରି :-

ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
୨୨	୨୩
	୩୮
	୪୪
	୭୪
	୭୪
	୮୯

ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା
୭୦	୭୧
୭୮	
୪୪	
୪୮	
୪୮	
୨୯	
୯୮	

ଖାଲି ଘରେ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

- ୩୧, ——, ——, ——, ——, ୩୭
 ୪୪, ——, ——, ——, ——, ୪୦
 ୭୭, ——, ——, ——, ——, ୭୭
 ୮୩, ——, ——, ——, ——, ୮୮
 ୮୭, ——, ——, ——, ——, ୯୧

ଗଣିତ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସୁଚନା

୧. ଏହି ଭାଗରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (Learning Outcome) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ Learning Outcome କୁ ଗଣିତ ଖେଳ ପୁସ୍ତକର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି ।
୨. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ଟିନି ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ, ଯଥା-
  - କ. ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସୁଚନା (Pair / Small Group / Whole Class)
  - ଘ. ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟଫଳ
  - ଗ. ଆକଳନ ଫଳ
୩. ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଚାଳନା କଲାପରେ ହିଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟଫଳ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ସୁଚନା ଦେବେ ।
୪. ନିୟମିତ ଭାବେ ଆକଳନ ଫଳର ବିଶ୍ଲେଷଣ କଲେ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିକାରିତବେ ।

ମୂଳୀପତ୍ର

ପ୍ରକାରିତ ମାସ	ବ୍ୟୁଦ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା	ଗଣିତ ଖେଳ ପୁସ୍ତକର ପାଠ୍ୟ ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ସାଇଟିକ ଟିକ୍	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୁଦ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟଫଳ ବ୍ୟୁଦ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା	ପୃଷ୍ଠା
୫ ମେ	୧	ବିଦ୍ୟୁତ ବିଦ୍ୟୁତ	M207	ଦ୍ୱି ମାହିକ ଆବୃତ୍ତିକୁ ବିନ୍ଦୁଟ ବରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧.୧	୧.୧.୧	୧ - ୫
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧.୨		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧.୩	୧.୩.୧	
					ଆକଳନ ୧		
	୨	ସିଧା ଗାର ଟାଣିବା	M209	ଦୂର୍ବଳ, ଦୂ ସମାଜର ବିଧା ବାର୍ଯ୍ୟକ ସରକ ରେଖା ଅଭିନ ବରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୨.୧	୨ - ୯	
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୨.୨		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୨.୩		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୨.୪		
					ଆକଳନ ୨		
୬ ଜୁନ	୩	ଗଢ଼େବା-ଘୋଷାବିଦିବା	M207	ଦ୍ୱି ମାହିକ ଆବୃତ୍ତିକୁ ବିନ୍ଦୁଟ ବରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୩.୧	୧୦ - ୧୨	
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୩.୨		
					ଆକଳନ ୩		

ପ୍ରକାଶିତ ମାସ	କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଗଣିତ ଖେଳ ପୁସ୍ତକର ପାଠର ଜାମ	ଶିକ୍ଷଣ ପନ୍ଥାପନ	ଶିକ୍ଷଣ ପନ୍ଥାପନ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି	ପ୍ରକାଶ
୩୦୭୫ ଅକ୍ଟୋବର	୪	ବନ ବନ କରି ଗଣିବା	M202	ଦୂରଅଳ୍ପ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ଲେଖୁଥିବା ଓ ବୁକମା କରିବାରେ ସ୍ଥାନୀୟମାତ୍ର ଧାରଣାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୧		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୨	୪.୨.୧	
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୩		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୪	୪.୪.୧ - ୪.୪.୨	୧୩ - ୧୯
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୫	୪.୪.୧ - ୪.୪.୫	
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୬		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୪.୭	୪.୭.୧ - ୪.୭.୨	
					ଆବଳନ ୪		
	୫.	ସାନ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା	M203	ବିଅଯାଇଥିବା ଅଛ ମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରି (ଥରେ ବା ଏକାଧୁକ ଥର) ଦୂର ଅଛ ବିଶିଷ୍ଟ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚିଅାରି କରିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୫.୧	୫.୧.୧	
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୫.୨	୫.୨.୧ - ୫.୨.୪	୨୮ - ୩୪
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୫.୩		
୩୦୭୬ ଅକ୍ଟୋବର	୬	କାହାସ୍ଵାନ କେଲ୍ଲୀଠି ଜାରିବା		ପୂରଣ ବାଚକ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୬.୧		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୬.୨		୩୭ - ୪୧
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୬.୩	୬.୩.୧ - ୬.୩.୩	
					ଆବଳନ ୬		
	୭	ମିଳାଣ କରିବା	M204	ଦୂର ଅଛ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୭.୧		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୭.୨		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୭.୩		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୭.୪	୭.୪.୧-୭.୪.୨	୪୭ - ୪୧
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୭.୫		
					ଆବଳନ ୭		
୩୦୭୬ ନଭେମ୍ବର	୮	ଫେଡାଶ କରିବା	M205	ଦୂର ଅଛ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ଫେଡାଶ ଆଧାରିତ ଦେଇବିନ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୮.୧		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୮.୨		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୮.୩		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୮.୪		୪୯ - ୫୫
					ଆବଳନ ୮		
	୯	ଶୁନ ଯୋଡ଼ିବା ଓ ଫେଢ଼ିବା	M204	ଦୂର ଅଛ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବେ (ବୌଦ୍ଧିକ୍ସମାରେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୯.୧	୯.୧.୧	
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୯.୨		
					ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୯.୩		
			M205	୦ ଯୋଗ ବା ବିଯୋଗ କଲେ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ହୁଏ ଦୋଳି ଉଦ୍ବାଧଣ ଦେଇ କୁଣ୍ଡାଳେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୯.୪		
			M112		ଆବଳନ ୯		

ନଭେମ୍ବର

୩୦୭୫ ଅକ୍ଟୋବର

୩୦୭୬ ଅକ୍ଟୋବର

ପ୍ରକାଶିତ ମାସ	କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଗଣିତ ଖେଳ ପୁସ୍ତକର ପାଠ୍ୟ ଜାମ	ଶିକ୍ଷଣ ପକାପକ ସାବେଚିକ ଦିତ୍ୟ	ଶିକ୍ଷଣ ପକାପକ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟପର୍ବ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପୃଷ୍ଠା
୨୦୨୩ ମସିମ୍ବର	୧୦	ମିଶାଇବା ବଦକରେ ଗୁଡ଼ିବା	M304	ଦୂର, ଚିକି, ... ବଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣନ ଶବ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏବଂ ଦୈନିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାର ବ୍ୟବହାର କରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦.୨ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦.୩ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦.୪ ଆକଳନ ୧୦		୧୦ - ୨୩
୨୦୨୩ ଅକ୍ଟୋବର	୧୧	ସମାନ ଭାଗରେ ବାର୍ଷିବା	M306	ସମାନ ଦକରେ ଭାଗ କରି / ସମ୍ମ ମୃଦ୍ଦ କରି ହରଶ ଅର୍ଥ ଦୂରିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୧.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୧.୨ ଆକଳନ ୧୧		୨୪ - ୨୯
	୧୨	ଚଙ୍ଗା ପରିଷା ଦିଆ ନିଆ କରିବା	M206	ତିଲୋଡ଼ / ଲୁଗୋଡ଼ କୋର ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରି (ସମାନ ବା ଚିକିତ୍ସା) ୧୦୦ ଚଙ୍ଗା ମଧ୍ୟରେ ସେ ବୌଣସି ପରିମାଣକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨.୨ ଆକଳନ ୧୨		୨୭ - ୨୧
୨୦୨୩ ସେପ୍ଟେମ୍ବର	୧୩	ଲକ୍ଷ କେତେ କାଣିବା	M210	ଦୂରତା / ଦେଇଁୟ ବିଭିନ୍ନ ଅଣମାନକ ଏକକ (ବଢ଼ି/ ଫେନସିଲ / ହାତ / ପାଦ ବାଖା ରହ୍ୟାଦି) ରେ ଆକଳନ କରିବ ଓ ମାପିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୩.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୩.୨ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୩.୩ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୩.୪ ଆକଳନ ୧୩		୨୯ - ୨୪
	୧୪	ବିଷ ଭାରୀ ବିଷ ହାଲୁକା କାଣିବା	M211	ସରନ ନିକିତି ବ୍ୟବହାର କରି ଡେନିଆ ହାଲୁକା ଦୟୁ ମାନକୁ ଦୂରନା କରିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୪.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୪.୨ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୪.୩ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୪.୪ ଆକଳନ ୧୪		୨୫ - ୨୭
	୧୫	ପାତ୍ର ନେଇ ପାଣି ମାପିବା	M210	ଅଣମାନକ ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରି ଆକଳନ କରିବ ଓ ମାପିବ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୫.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୫.୨ ଆକଳନ ୧୫		୨୮ - ୨୯
୨୦୨୩ ଅକ୍ଟୋବର	୧୬	ବାର ମାସର ନାମ କାଣିବା	M212	ସପ୍ତାହର ଦିନ ଓ ବର୍ଷର ମାସ ମାନକର ନାମ କରିବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୬.୧ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୬.୨ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୬.୩ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୬.୪ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୬.୫ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୬.୬ ଆକଳନ ୧୬		୨୦ - ୨୪
	୧୭	ସାହସରା କରିବା	M110	ଦିନ୍ଧୁ ଓ ସରଳ ଆକ୍ଷିତେ ଥିବା ସରଚନାକୁ ଆଗରୁ ଦଢ଼େଇବେ	ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୭.୧ ଆକଳନ ୧୭	୧୭.୧.୧	୨୫ - ୨୭

ବି.କ୍ର. : ପାଠ୍ୟ କ୍ରମାଙ୍କ ଓ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ବର୍ତ୍ତର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି।

ପାଠ - ୧ : ଚିତ୍ରକୁ ଚିହ୍ନିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-207) ଦ୍ୱିମାତ୍ରିକ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧.୧ ଗଞ୍ଜ କଥନ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ଗଞ୍ଜ ଆଧାରିତ ଚିତ୍ର

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ P ଆକୃତିରେ ବସାଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନଂ ୧ ରେ ଥିବା ‘ଚିତ୍ରକୁ ଚିହ୍ନିବା’ ପାଠର ହାତୀ - ହରିଣ ଗପଟି କୁହାଯିବ ।
- ଗପ କହିବା ସମୟରେ ମଣିରେ ମଣିରେ ଶିକ୍ଷକ ଚିତ୍ର ଦେଖାଉଥିବେ ଓ ବହିରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରୁଥିବେ ।
- ଗପ କହି ସାରିବା ପରେ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ସୂଚନା ଦିଆଯିବ ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଚିତ୍ର ସହ ସେମାନଙ୍କର ପାଦ ଚିହ୍ନକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ପଶୁ / ପକ୍ଷୀ

ପାଦ ଚିହ୍ନ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧.୧.୧- ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଆଙ୍କିବା

?

କଟର, ରବର, ଦିଆସିଲି ଖୋଲ, ବୋତଳ ଠିପି, ଏକଟଙ୍କିଆ ମୁଗ୍ଗା, ଲୁହୁ ଗୋଟି, NCERT Kit, GKA Kitରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିର ଫୋମଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ/ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷକୁ ଥୋଇ ତା'ର ଧାରରେ ଗାର ଟାଣି ଖାଲି ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଚିତ୍ର ତିଆର କର । ତିଆରି କରିଥିବା ଆକୃତିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମାନ ଆକୃତି ସହ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧.୨ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଆଙ୍କିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା - ୨ ରେ ଥିବା (କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷକୁ ଥୋଇ ତା'ର ଧାରରେ ଗାର ଟାଣିଲେ.....) କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରାଯିବ ।
- ପୃଷ୍ଠା ୩ ରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଫଳଦର୍ଶିକୁ ପିଲାମାନେ ସମାଧାନ କରିବେ । ସେଠାରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଦେବେ ।
- ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଫଳରେ କେତୋଟି ଚିତ୍ରରେ ଆଦୌ ସିଧା ଗାର ନାହିଁ ? ପ୍ରଶ୍ନଟିକୁ ଶିକ୍ଷକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ପିଲାମାନେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ଏହାପରେ ସୀମାର କାଗଜ କଟା ପୃଷ୍ଠା ନଂ - ୪ କାର୍ଯ୍ୟଟି ପିଲାମାନେ କରିବେ । ପୃଷ୍ଠା ୫ ରୁ ୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ପିଲାମାନେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧.୩ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିକୁ ଆଙ୍କିବା ଓ ରଙ୍ଗ ଦେବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଫେନ୍‌ସିଲ, ରବର, ମହମ / ଫେନ୍‌ସିଲ ରଙ୍ଗ,

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଦୁଇ ଦୁଇଟି ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ (ଯୋଡ଼ି କାର୍ଯ୍ୟ) ଦଳ ଗଠନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟଫଳ ୧.୩.୧ ରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

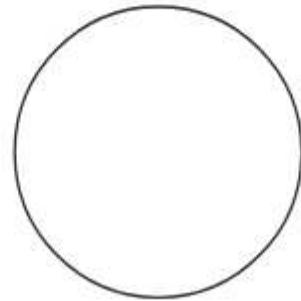
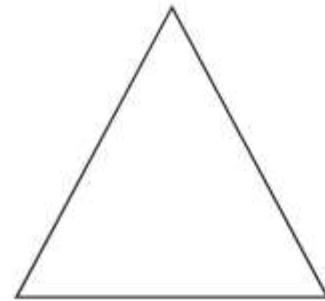
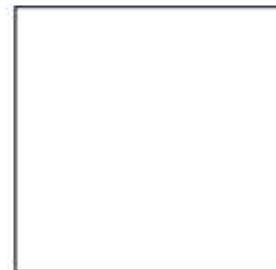
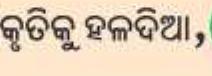
କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୧.୩.୧ - ଆସ, ଚିତ୍ର କରି ରଙ୍ଗ ଦେବା

୧. (କ) ଆସ ଚିତ୍ର ଦେଖୁ ସେହିପରି ଆଉ କେତୋଟି ଚିତ୍ର କରିବା ।

ଆକୃତିକୁ ନୀଳ ରଙ୍ଗ, ଲାଲ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

କ୍ର.ନ. : _____

ନାମ : _____

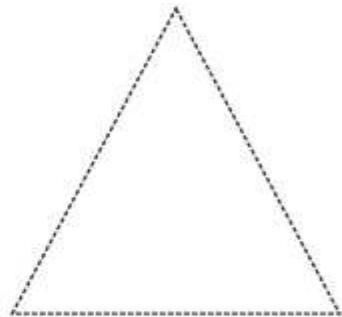
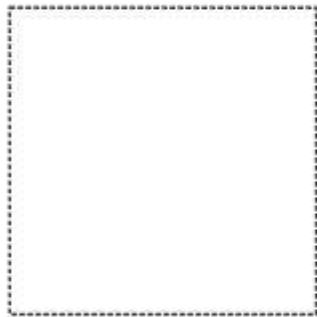

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧

ଶିକ୍ଷଣ ପାଳାପଳ (L O) : (M-207) ଦ୍ୱା-ମାତ୍ରିକ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ।

୧. ବିଦ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ିବା ଆକୃତିକୁ ଲାଲ ରଙ୍ଗ, ଆକୃତିକୁ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଓ ଆକୃତିକୁ ସବୁଜ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

(ଖ) ଏକାଭଳି ଦେଖା ଯାଉଥିବା ଆଉ ୨ ଟି ବଞ୍ଚିର ନାମ ଲେଖ ।

(କ) ବଲ		
(ଖ) ରୂଲ ବାଡ଼ି		
(ଘ) ଦିଆସିଲି ଖୋଲ		
(ଘ) କାହାଳୀ		

ପାଠ - ୨ : ସିଧା ଗାର ଟାଣିବା ।

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M - 209) ଭୂଲୟ, ଭୂସମାନର ଓ ତୀର୍ଯ୍ୟକ ରେଖା ଅଙ୍କନ କରିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୨.୧ ଗାର ଟାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ପେନସିଲ, ରବର

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା - ୯ ରେ ଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଆଧାର କରି ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ବହିରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ପିଲାମାନେ ଦୁଇ ଦୁଇ ଜଣ (ଯୋଡ଼ିରେ) ଆଲୋଚନା କରି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।
- ବହିର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖିବେ ଓ ପୃଷ୍ଠା - ୧୦ ରେ ଥିବା ‘କେଉଁ ଜିନିଷଟି ପାଇଁ କେଉଁ ଚିତ୍ର.....’ ଏବଂ ‘ଖାଲି ଘରେ ଏହି ଭଳି ଗାର ଟାଣ’ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ନିମ୍ନ ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସିଧା ଗାର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ରମେଶ ଧରିଥୁବା ଷମ୍
ଭଳି ଗାର ଟାଣ

ରାନୁ ଧରିଥୁବା ଷମ୍
ଭଳି ଗାର ଟାଣ

ମନିଷା ଧରିଥୁବା ଷମ୍
ଭଳି ଗାର ଟାଣ

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୨.୨ ଆସ କାଗଜ ଭାଙ୍ଗିବା

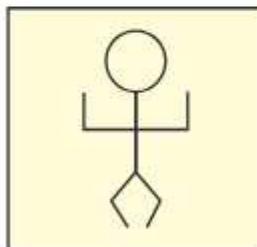
ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: କାଗଜ ଖଣ୍ଡ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଦୁଇ ଜଣରେ (ଯୋଡ଼ିରେ) ବସାଯିବ।
- ପ୍ରତି ଯୋଡ଼ିକୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ଦେଇ କାଗଜ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ କୁହାଯିବ। ଯେପରି-ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ସିଧା ଗାର, ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇଥିବା ସିଧା ଗାର ଓ ଭୂମି ଉପରେ ତେରେଛା ଭାବେ ଥିବା ସିଧା ଗାର (ତୀର୍ଯ୍ୟକ) ତିଆରି କରିବେ।
- ଶିକ୍ଷକ ତିନି ପ୍ରକାରର ସିଧା ଗାର ଯଥା : ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବା ଭଳି, ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇଥିବା ଭଳି ଓ ଭୂମି ଉପରେ ତେରେଛା ଭାବେ ଥିବା ସିଧା ଗାର ସମ୍ପର୍କରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତିକରଣ କରାଇବେ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ।

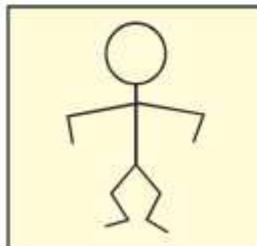
ଚିତ୍ର ଦେଖି ଖାଲି କୋଠରି ପୂରଣ କର ।

ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

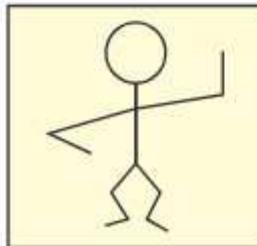
ଭୂମି ଉପରେ ତେରେଛା ହୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ତେରେଛା ଭାବରେ ଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଭୂମି ଉପରେ ତେରେଛା ଭାବରେ ଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା ..... ଟି

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୨.୩ ବିଦୁ ଯୋଡ଼ିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ପେନ୍ସିଲ, ରବର

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା - ୧୩ରେ ଥିବା ବିଦୁ ଗ୍ରାଡ଼ରେ ବିଦୁ ଯୋଡ଼ି ତିନି ପ୍ରକାର ସିଧା ଗାର ତିଆରି କରାଇବେ ଓ ଆଲୋଚନା କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରାଯିବ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପୃଷ୍ଠା : ୧୭ ର ‘ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ’ ପ୍ରଶ୍ନ - ୪ର ସମାଧାନ କରାଯିବ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୨.୪ ସ୍କେଲ ବ୍ୟବହାର କରି ସିଧା ଗାର ଟାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ପେନ୍ସିଲ, ରବର, ସ୍କେଲ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା - ୧୪ ରେ ଥିବା ‘ସ୍କେଲ ବ୍ୟବହାର କରି ସିଧା ଗାର ତିଆରି’ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପିଲାମାନେ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କୋଠରି ତଳେ ଥିବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ କୋଠରି ମଧ୍ୟରେ ଗାର ଟାଣି ।

ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ।

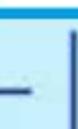
ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇ ରହିଥିବା ।

ଭୂମି ଉପରେ ତେରେଇ ଭାବେ
ଠିଆ ହୋଇଥିବା ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସିଧା ଗାର ବ୍ୟବହାର କରି ଣାଟି ଚିତ୍ର କର ।

ରୋଲ ନଂ. : _____

ନାମ : _____

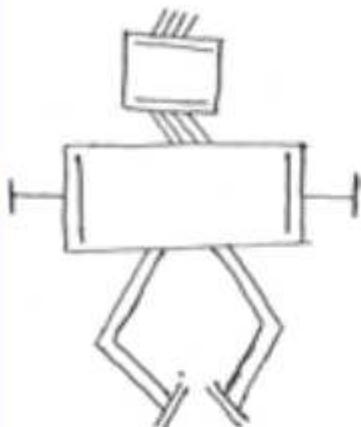

ଆକଳନ ପାର୍ଦ୍ଦ-୨

ଶିକ୍ଷଣ ପଲାପଳ (L O) : (M-209) ଭୂମି, ଭୂସମାନର ଓ ଚାର୍ଯ୍ୟକ ରେଖା ଅଙ୍କନ କରିବା।

୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା .....ଟି
- (ଖ) ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇ ହୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା .....ଟି
- (ଗ) ଭୂମି ସହ ତେରେଛା ଭାବରେ ଥିବା ସିଧା ଗାର ସଂଖ୍ୟା .....ଟି

୨. ତଳ କୋଠିରେ ଭୂମି ଉପରେ ଶୋଇ ରହିଥିବା ସିଧା ଗାର ତିନୋଟି ଅଙ୍କନ କର ।

୩. ତଳ କୋଠିରେ ଭୂମି ସହ ତେରେଛା ଥିବା ତିନୋଟି ସିଧା ଗାର ଅଙ୍କନ କର ।

୪. ତଳ କୋଠିରେ ଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବା ତିନୋଟି ସିଧା ଗାର ଅଙ୍କନ କର ।

ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସାଷ୍ଟର

ପାଠ - ୩ : ଗଡ଼େଇବା - ଘୋଷାଡ଼ିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-207) ଟ୍ରେ-ମାଟ୍ରିକ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।

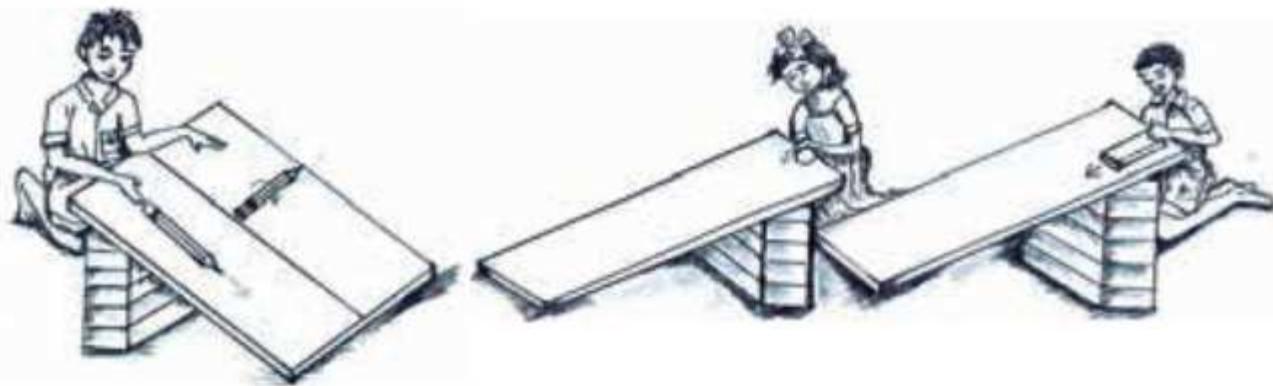
ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୩.୧ ଗଡ଼ି ପାରୁଥିବା ଓ ଘୋଷାଡ଼ି ହେଉଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ପାଠ - ୩ ରେ ଥିବା ଗଛ ଆଧାରିତ ଚିତ୍ର, ୨ ଫୁଟ ଲମ୍ବର କାଠପଟା, ଲୁତ୍ତୁ ଗୋଟି, ଜ୍ୟାମିତି ବାକୁ, ବଳ, ଗୋଲାକାର ଫଳ (ପୋଲାଙ୍ଗ, ତିମିର), ପେନ୍ସିଲ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାଙ୍କୁ P ଆକୃତିରେ ବସାଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପାଠ - ୩ରେ ଥିବା ଗପକୁ କୁହାଯିବ ।
- ଗପ କହିବା ସମୟରେ ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ଗଛ ଆଧାରିତ ଚିତ୍ରକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବ ଓ ଗଛ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାଯିବ ।
- ଯଥା : ବୁଢ଼ୀମା କାହିଁକି ଉପାୟ ପାଞ୍ଚିଲା ? ବୁଢ଼ୀମା ମେଘା ଛୁଆ ପାଇଁ ତୋଳ ବାଛିଲା କାହିଁକି ? ଏହାପରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା - ୨୦ରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକୁ “ଏବେ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉଭର କହ” ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ଓ ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଉଭର କହିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।
- ୪ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ୨ ଫୁଟ ଲମ୍ବର କାଠପଟା, ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ଲଟା, ଲୁତ୍ତୁ ଗୋଟି, ଜ୍ୟାମିତି ବାକୁ, ବଳ, ଗୋଲାକାର ଫଳ (ପୋଲାଙ୍ଗ, ତିମିର ଇତ୍ୟାଦି) ଦିଆଯିବ ।
- ଲଟା ଉପରେ ପଟାକୁ ତେରେଇ କରି ରଖି ଲୁତ୍ତୁ ଗୋଟି, ଜ୍ୟାମିତି ବାକୁ, ବଳ, ଗୋଲାକାର ଫଳ (ପୋଲାଙ୍ଗ, ତିମିର), ପେନ୍ସିଲ ଇତ୍ୟାଦି ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଭଲି ପିଲାମାନେ ଗଡ଼ାଇବେ ।

ଚିତ୍ର :

ପୂର୍ବ ପରୀକ୍ଷାରେ କେଉଁ ଜିନିଷ ଗଡ଼ି ପାରିଲା, କେଉଁ ଜିନିଷ ଘୋଷାଡ଼ି ହେଲା ଏବଂ କେଉଁ ଜିନିଷ ଉଭୟ ଗଡ଼ିପାରିଲା ଓ ଘୋଷାଡ଼ି ହେଲା ସେମାନଙ୍କର ନାମ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ଗଡ଼ିପାରିଲା	ଘୋଷାଡ଼ି ହେଲା	ଉଭୟ ଗଡ଼ିପାରିଲା ଓ ଘୋଷାଡ଼ି ହେଲା

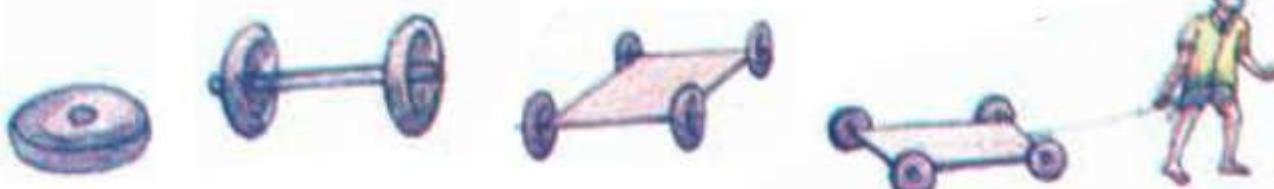

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୩.୨ ଗଡ଼ି ପାରୁଥିବା ଓ ଘୋଷାଡ଼ି ହେଉଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ପାଠ - ୩ ର ପୃଷ୍ଠା ୨୦ରେ ଥିବା ଚିତ୍ର ଓ ସାରଣୀ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୪ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲାକୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୨୦ ଠାରୁ ୨୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କରିବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅବଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- ଆକଳନ ଫର୍ଦକୁ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକାରେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ : ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୨୨ ରେ ଥିବା ‘ଗାଡ଼ି ତିଆରି ଖେଳ’ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ପିଲାମାନେ ଘରୁ କରି ଆଣିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ଓ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ରୋଲ ନଂ. : _____

ନାମ : _____

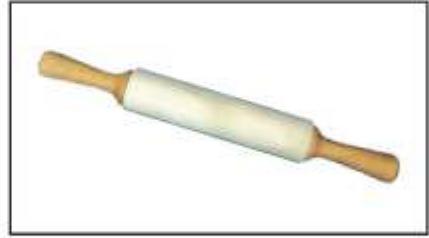
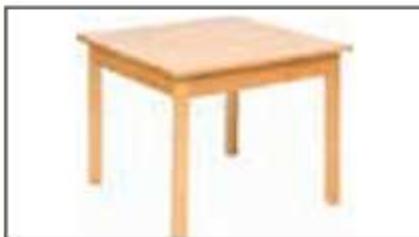

ଆକଳନ ପାର୍ଦ୍-୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-207) ଟେ-ମାତ୍ରିକ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ।
(ଗଡ଼ି ପାରୁଥିବା ଓ ଘୋଷାଦି ହେଉଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ)

ଡଳେ ବିଆୟାଇଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଗଡ଼ି ପାରିବ, ସେହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଡାହାଣ ପଟେ ଥିବା ଖାଲି ଘରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଅ ।

ପାଠ - ୪ : ଦଳ ଦଳ କରି ଗଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-202) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଲେଖିବ ଓ ତୁଳନା କରିବାରେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୧ ଡିଆଁ ଖେଳ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶ୍ରେଣୀ ବାରଣ୍ଣାର ଚଟାଣରେ ୧ ରୁ ୪୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଚକରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖାଯିବ ।
- ଗୋଟିଏ ପିଲା ମଞ୍ଜିକୁ ଆସି ବାମ ଗୋଡ଼ ଉପରକୁ ଟେକି ଢାହାଣ ଗୋଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଘରକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇବ । ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ଡେଇଥିବା ଘରର ସଂଖ୍ୟାକୁ କହିବେ । ଯେପରି ୧, ୩, ୪.
- ଏହିପରି ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ମଞ୍ଜିକୁ ଆସି ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ରେ ଡେଇବ ।
- ଏହିପରି ଭାବରେ ୨ ଟି / ୩ ଟି ଲେଖାର୍ଥ ଘର ଛାଡ଼ି ଡେଇବା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

(୧ ୨ ୩ ୪ ୫) .....

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୨ ଦଳ ଦଳ କରି ଗଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୨୪ରେ ଥିବା ‘ଯାଦୁକର’ ଗପଟିକୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ସମସ୍ତ ପିଲାକୁ P ଆକୃତିରେ ବସାଇ କୁହାଯିବ ।
- କହି ସାରିବା ପରେ ବହିରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପୃଷ୍ଠା-୨୪ରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କରିବେ ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୩ ଗାଁ ହାଟ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୨୭ ର ଗାଁ ହାଟକୁ ଉପର୍ଦ୍ଵାପନ କରାଯିବ । ବଣଭୋଜି ପାଇଁ ହାଟରୁ କିପରି ସଭବା ଅଣାଯାଉଛି ତା' ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଦଳ ଦଳ କରି ଗଣିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ । କେଉଁ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦଳ ଦଳ କରି ଗଣିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୨୭, ୨୭ ଓ ୨୮ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୪ ଆସ ସଜାଇବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଗୋଡ଼ି, କାଠି, ମଞ୍ଜି ..... ଇତ୍ୟାଦି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

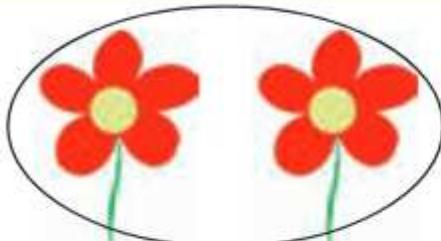
- ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀର ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ୪ଟି ଦଳ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ଶ୍ରେଣୀ କଷର ଖରି କୋଣରେ ବସାଇବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ସାମଗ୍ରୀରୁ ୩୦ ଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ କୁହାଯିବ ଓ ପରେ ନିମ୍ନ ସୂଚନା ଦିଆଯିବ ।
- ସୂଚନା : ୧ମ ଦଳ - ତିନି - ତିନୋଟି କରି ସଜାଇବେ ଓ ଗଣିବେ,
୨ୟ ଦଳ - ପାଞ୍ଚ - ପାଞ୍ଚୋଟି କରି ସଜାଇବେ ଓ ଗଣିବେ,
୩ୟ ଦଳ - ଛଅ - ଛଅଟି କରି ସଜାଇବେ ଓ ଗଣିବେ,
୪ର୍ଥ ଦଳ - ଦଶ - ଦଶଟି କରି ସଜାଇବେ ଓ ଗଣିବେ ।
- କେଉଁ ଦଳ କିପରି ସଜାଇଛି ଅନ୍ୟ ଦଳ ମାନେ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବେ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୨୯ ରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କରିବେ ।
- ଦଳରେ ଆଲୋଚନା କରି ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକାରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୪.୪.୧ ଓ ୪.୪.୨ ପୂରଣ କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦରେ ଲେଖାସାରିବା ପରେ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକା ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୪.୧ - ଦଳ ଦଳ କରି ଗଣିବା

ଦୁଇ ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର ଚାରିପଟେ ଗୋଟିଏ ଗୋଲ ‘ $\bigcirc$ ’ ବୁଲାଅ । ଗୋଲ ସଂଖ୍ୟା ଓ ମୋଟ ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସାରଣୀରେ ଲେଖ । ଦୁଇଟିରେ, ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ା ବା ହଳ ହୁଏ ।

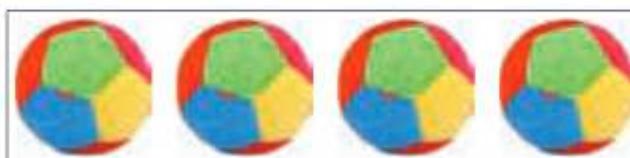

ଗୋଲ ସଂଖ୍ୟା

ମୋଟ ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା

ଚାରୋଟି ଲେଖାଏଁ ଚିତ୍ର ଚାରିପଟେ ଗୋଟିଏ କୋଠରି ‘ $\square$ ’ କର । କୋଠରି ସଂଖ୍ୟା ଓ ମୋଟ ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସାରଣୀରେ ଲେଖ । ଚାରୋଟିରେ ଗୋଟିଏ ପୁଞ୍ଜା / ଗଣ୍ଡା ହୁଏ ।

କୋଠରି ସଂଖ୍ୟା

ମୋଟ ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୪.୨- କେତେ ଦଶ ଜାଣିବା

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଓ କେତେ ଦଶ ହେଲା ଲେଖୁବା ।

ଚିତ୍ର	ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	କେତୋଟି ଦଶ
	୧୦	୧ ଦଶ

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୪ କାଠି ବିଡ଼ା ଖେଳ

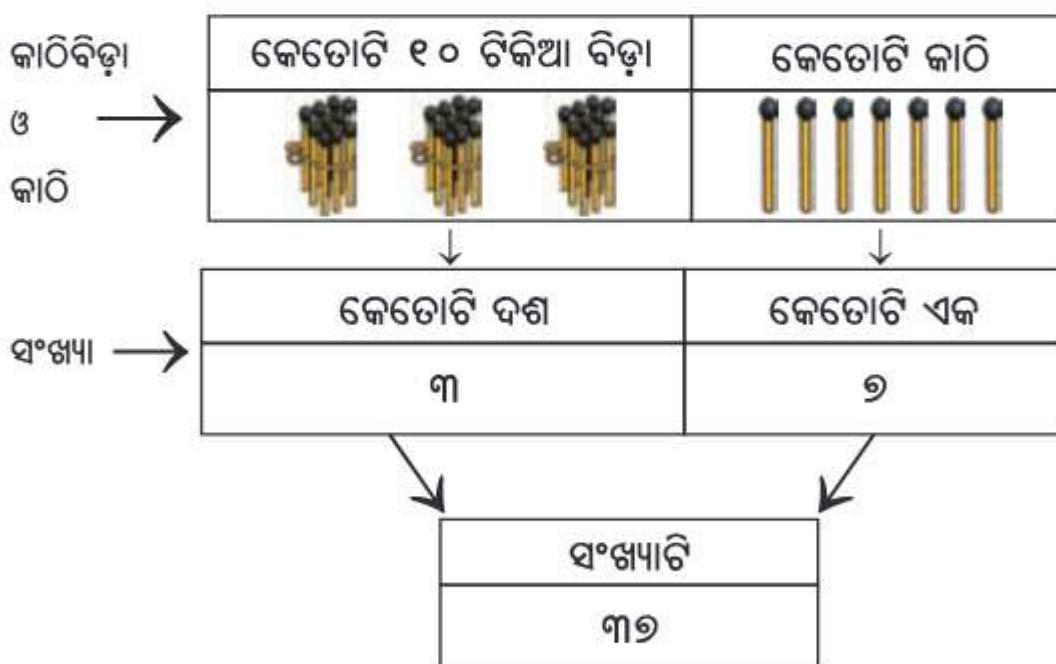
ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: କାଠି, ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ, ଚକଣ୍ଡି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଝରି ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ବିଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟକ (୧୫, ୧୩, ୧୧, ୪୨ ..... ଇତ୍ୟାଦି) କାଠି ଓ ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ।
- ୧୦ - ୧୦ ଟିକିଆ ବିଡ଼ା କରିବାକୁ ସୂଚନା ଦିଆଯିବ । ନିଜ ପାଖରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀକୁ ନେଇ ଚଟାଣରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାର ସାରଣୀ କରି ସଜାଇବେ ।

ସାରଣୀ

ଉଦ୍‌ଦ୍ଦାହରଣ : (ନାନ୍ଦ କୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରରେ ସଜା ଯାଇଛି)

- ଏହାପରେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୪.୪.୧ ଠାରୁ ୪.୪.୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାମାନେ ଦଳରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ଯୋଡ଼ିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକାକୁ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୪.୧ - ଦଶ ଓ ଏକ ଜାଣିବା

?

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୧୮

ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୧

୪

୧୮

୧

୪

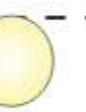
୧

୪

୧

୪

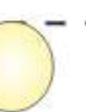
୧

୪

୧

୪

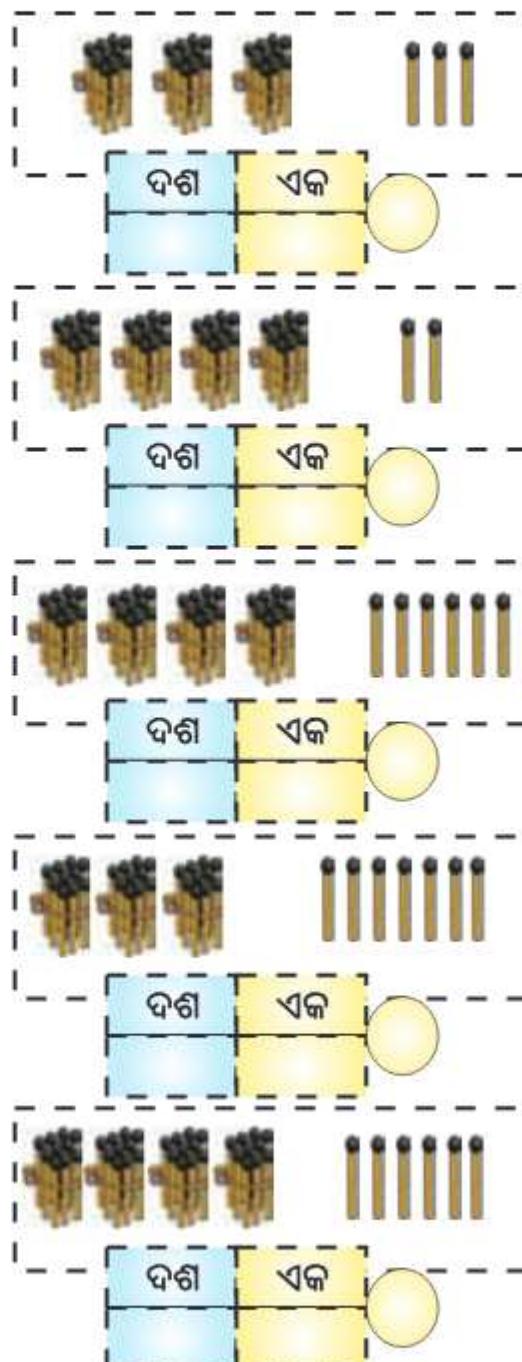
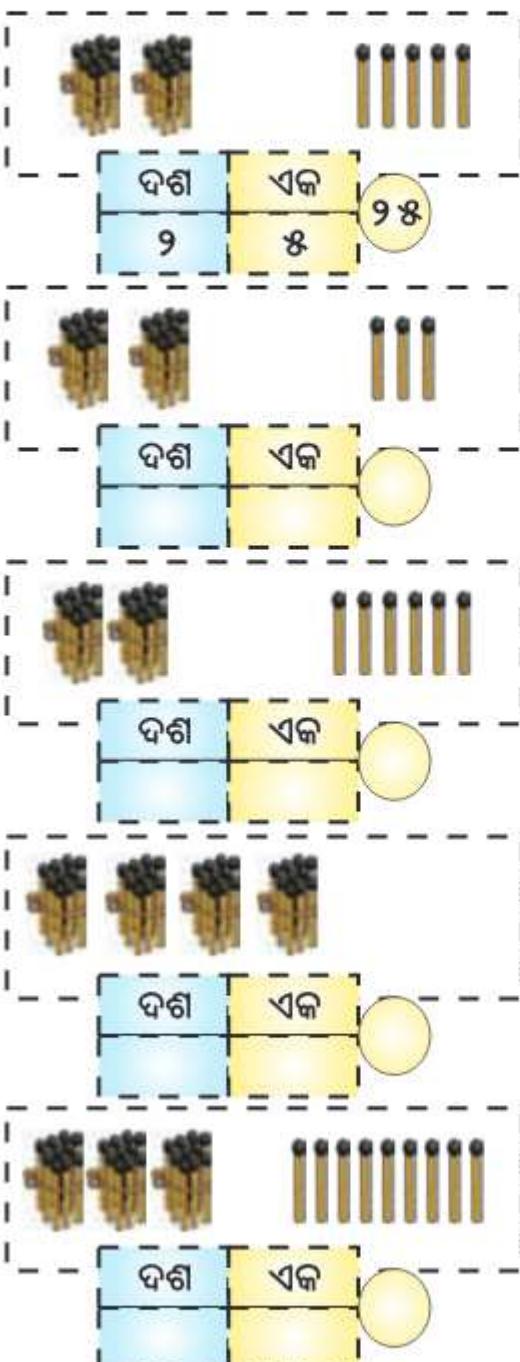

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୪.୨ - ଦଶ ଓ ଏକ ଜାଣିବା

ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖୁ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

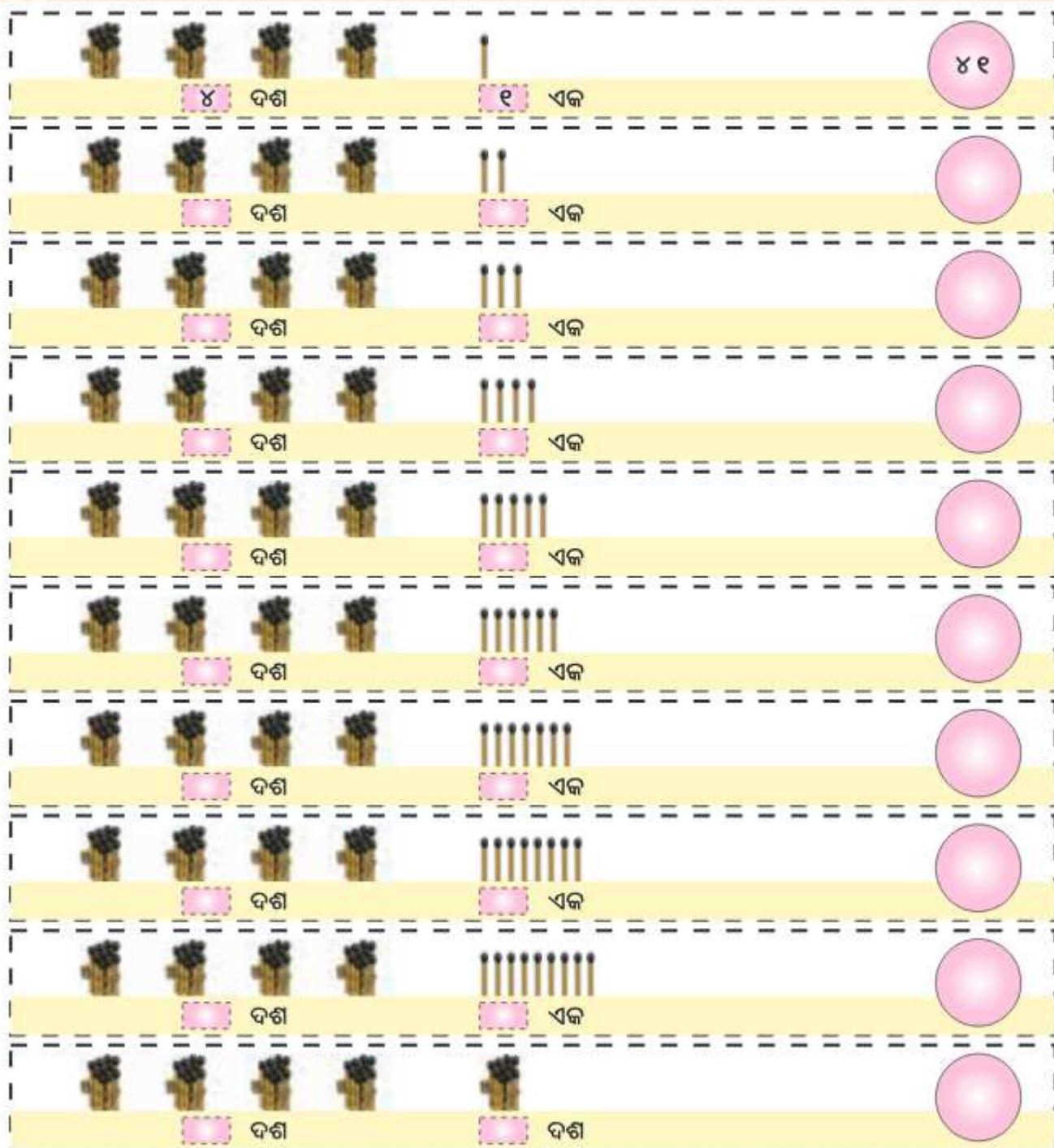

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୫.୩- ଦଶ ଓ ଏକ ଜାଣିବା

?

ଉଦ୍‌ବାହିରଣକୁ ଦେଖୁ ଶୀନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

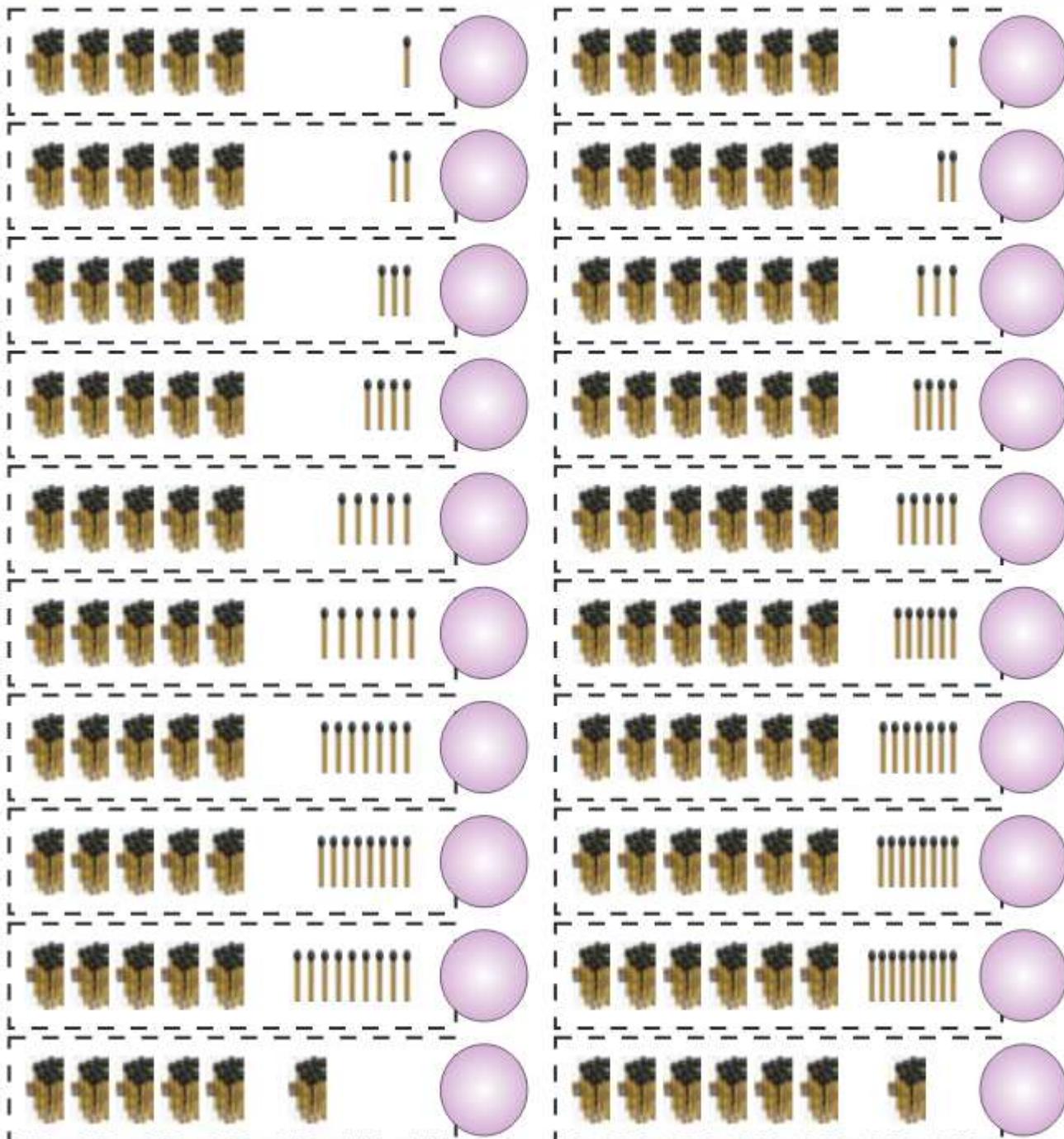

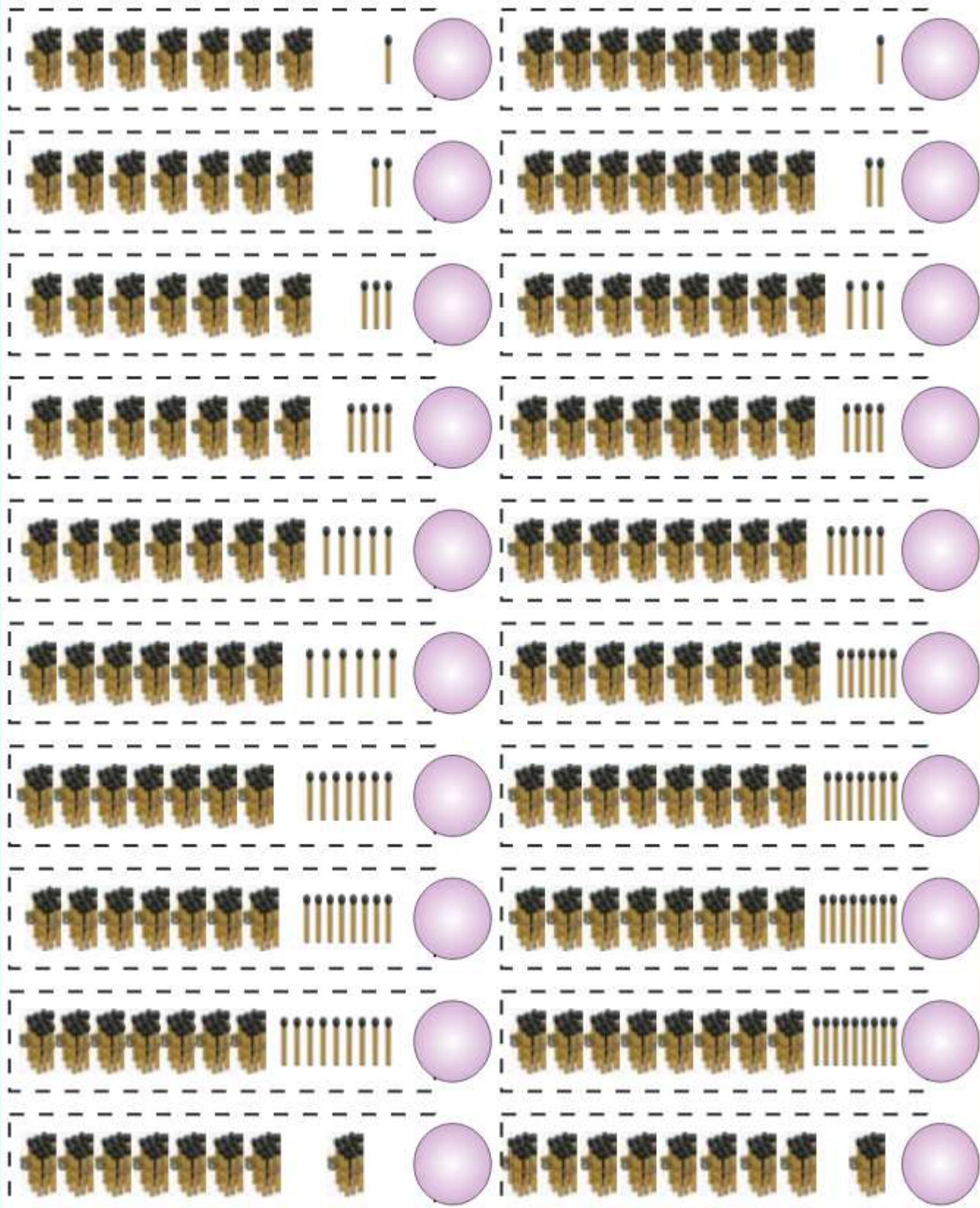

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୪.୪- ଦଶ ଓ ଏକ ଲେଖିବା

?

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଶୂନ୍ୟପ୍ଲାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । (= ୧୦ ଟି କାଠି)

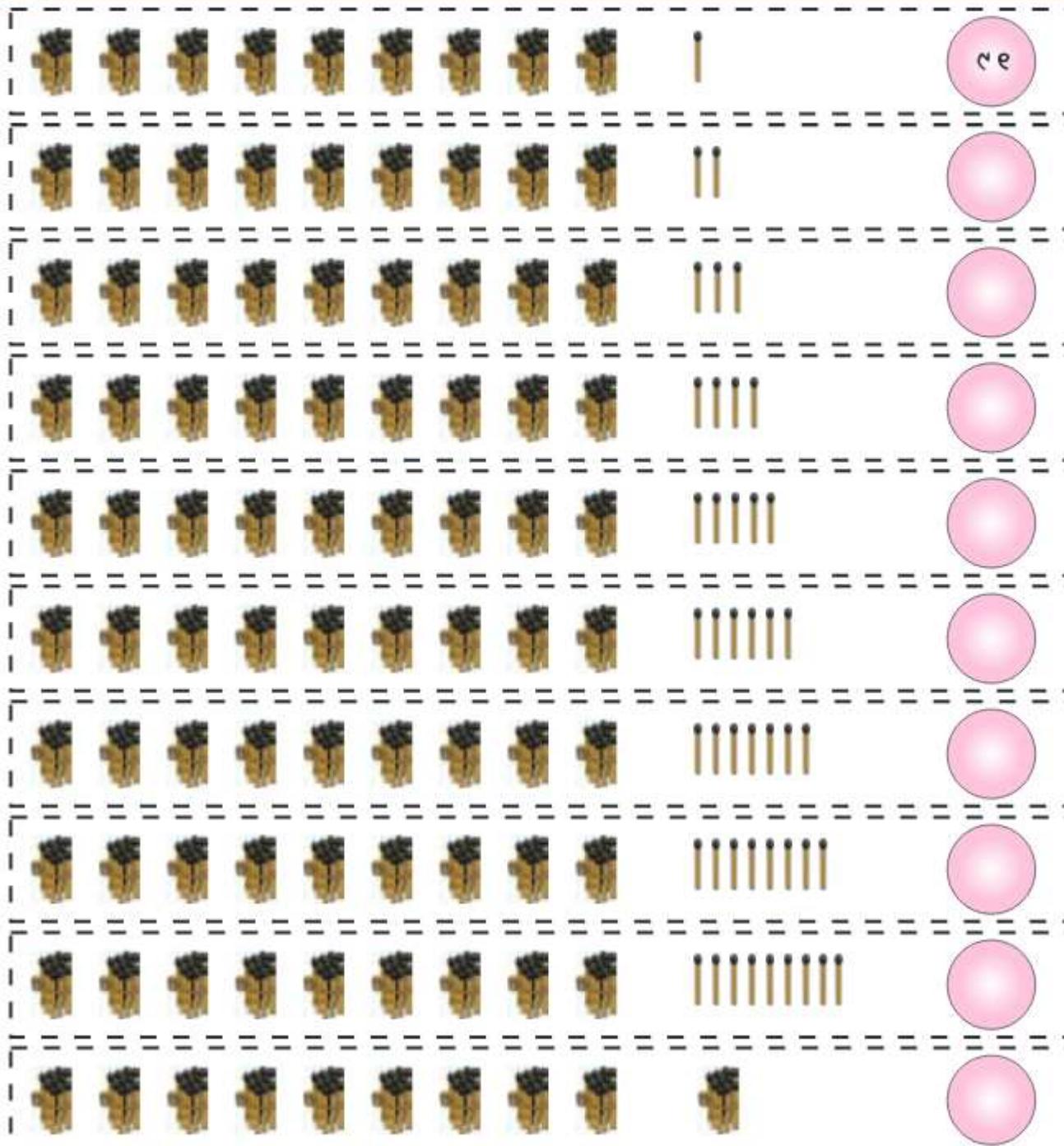

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୪.୪.୪- ଦଶ ଓ ଏକ ଲେଖିବା

ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୩ ଗଛ କଥନ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୩୭ - ୩୮ରେ ଥିବା ଗପଟିକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ‘ପ’ ଆକୃତିରେ ବସାଇ କୁହାଯିବ ।
- ବିଳୁଆ କିଭଳି ଶୁଆମାନଙ୍କୁ ଗଣିଛି ତାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ମଞ୍ଜିରେ ମଞ୍ଜିରେ ପିଲାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପରିବେ ।
- ପୃଷ୍ଠା ୩୪ରେ ଥିବା ଶୁଆମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ତିଆରି କରି ଦର୍ଶାଇବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୩ ସ୍ଥାନୀୟ ମାନର ଧାରଣା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: Base Ten Blocks ର ରଡ଼ ଓ ଗୋଟି, ଖେଳଣା ନୋଟ୍ (୧୦ ଟଙ୍କିଆ, ୧ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍), କାଠି ବିଢ଼ା ଓ କାଠି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିରେ ବସାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ିକୁ ୧୦ରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ହଳଦିଆ ଗୋଟି ଏବଂ ୨ ଟି ରଡ଼ ଦିଆଯିବ ।
- ୧୦ ଟି ହଳଦିଆ ଗୋଟି / ଏକକକୁ ନେଇ ଦଶ ଟିକିଆ ଗୋଟିଏ ଦଳ କରି ଏହାକୁ ଦଶର ଗୋଟିଏ ରଡ଼ ସହ ପରିଷ୍ଵବେ ଏବଂ ଏହାର ଫଳାଫଳକୁ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ଓ ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ପ୍ରଶ୍ନ : ୨ ଟି ରଡ଼ ବଦଳରେ କେତୋଟି (ଏକ ଟିକିଆ) ଗୋଟି ପାଇବା ?
- ୩ ଟି ରଡ଼ ବଦଳରେ କେତୋଟି ଗୋଟି ପାଇବା ?
- ପୁନଃ ଖେଳଣା ନୋଟ୍, ୧୦ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ କେତୋଟି ୧ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ଖେଳ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ି / ଦଳ Base Ten Blocks ର ରଡ଼ ଓ ଗୋଟି, ଖେଳଣା ନୋଟ୍ ନେଇ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଚଟାଣରେ ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ ସାରଣୀ ତିଆରି କରି ଦର୍ଶାଇବେ ।
- ଏହା ପରେ ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ୪.୩.୧ ରୁ ୪.୩.୨ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ସମାଧାନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଉଦାହରଣ :

ଦଶକ	ଏକକ	ସଂଖ୍ୟା
		୨୭

ଦଶକ	ଏକକ	ସଂଖ୍ୟା
		୩୪

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୪.୭.୧- ଦଶ ଓ ଏକରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣକାର ଘର ଥିବା କାଗଜରେ ଲେଖିବା ।

୧	୦	୧	୦	୧	୧	୧
			୧	୧		
					୩	୫

ଦଶ	ଏକ
୩	୫

୪୭ କୁ ଦର୍ଶାଇବା

୪୭ କୁ ଦର୍ଶାଇବା

			ଦଶ	ଏକ		

ଦଶ ଏକ

ଦଶ ଏକ

୪

୨

୪

୭

				ଦଶ	ଏକ	

ଦଶ ଏକ

ଦଶ ଏକ

୨

୩

୨

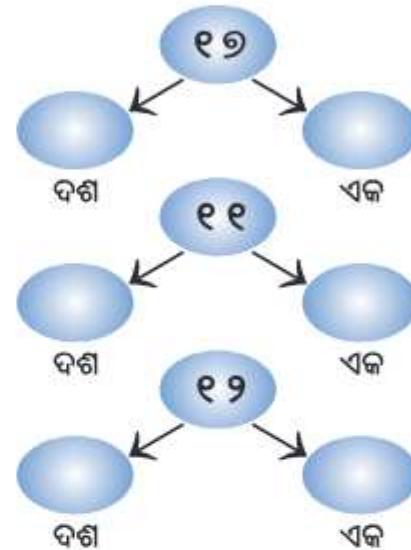
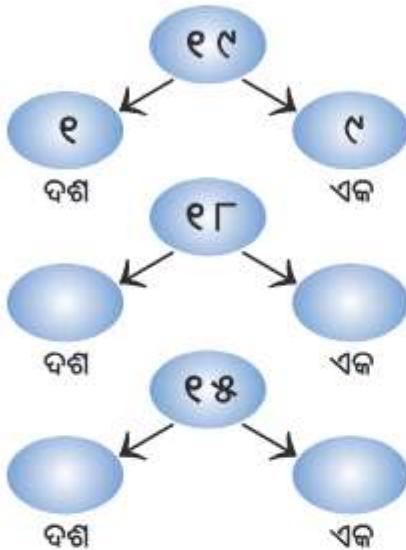
୦

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୪.୭.୨ - ବିଶ୍ଵାରିତ କରି ଲେଖିବା

ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୨. ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$18 \text{ ରେ } 1 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} = 10$$

$$37 \text{ ରେ } 3 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

$$45 \text{ ରେ } 4 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

$$51 \text{ ରେ } 5 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

$$44 \text{ ରେ } 4 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

$$11 \text{ ରେ } 1 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

$$33 \text{ ରେ } 3 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

$$47 \text{ ରେ } 4 \text{ ର ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ} =$$

୩. ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ ଅନୁସାରେ ବିଶ୍ଵାରିତ କରି ଲେଖ ।

$$31 = 3 \text{ ଦଶ } + 1 \text{ ଏକ } = 30 + 1$$

$$34 = \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ } = \boxed{} + \boxed{}$$

$$38 = \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ } = \boxed{} + \boxed{}$$

$$43 = \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ } = \boxed{} + \boxed{}$$

$$53 = \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ } = \boxed{} + \boxed{}$$

ରୋଲ. ନ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପାର୍ଦ୍ଦ-୪

ଶିକ୍ଷଣ ପକାପକ (L O) : (M-202) ଦୂଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଲେଖବ ଓ ତୁଳନା କରିବାରେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ

୧. ଗଣ ଓ ଖାଲି ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ

		୧୩

୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

୩୧ =	୩୦	+	୧	=	୩	ଦଶ	୧	ଏକ
୨୪ =		+		=	୨	ଦଶ	୪	ଏକ
୫୭ =		+		=	୫	ଦଶ	୭	ଏକ
୮୭ =		+		=	୮	ଦଶ	୭	ଏକ

୩. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଦଶ	ଏକ
୩୪	=	
	=	୩ ୪
୫୯	=	

୪. ୫, ୦, ୭, ୯ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପାଞ୍ଚୋଟି ଦୂଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଡ଼ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଶ୍ଵାରିତ କରି ଲେଖ ।

ପାଠ - ୪ : ସାନ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା ।

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-203) ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରି
(ଥରେ ବା ଏକାଧୁକ ଥର) ଦୂଜ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ତିଆରି କରିବା ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୧ ମଞ୍ଜି ଗୋଟାଇବା ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ମଞ୍ଜି / ବାଟି / ଗୋଡ଼ି .....

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରରେ ଶ୍ରେଣୀ କଷ ବାହାରକୁ ନେଇ ଦୂଜ ଦୂଜ ଜଣ କରି ଖେଳାଇବେ ।
- ମଞ୍ଜି ବା ବାଟି ବା ଗୋଡ଼ିକୁ ଛରିଆଡ଼େ ବିଛାଇ କରି ପକାଇ ଦେବେ ।
- ପକାଯାଇଥିବା ଗୋଡ଼ି / ବାଟି / ମଞ୍ଜିକୁ ଗୋଟାଇବା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ମିନିଟ୍ ସମୟ ଦେବେ ।
- ଗୋଟାଇ ଥିବା ମଞ୍ଜିକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଗଣାଯିବ । ଅଧୁକ ଗୋଟାଇ ଥିବା ପିଲାକୁ ତାଳି ମାରି ଉପସାହିତ କରାଯିବ ।
- ପୁଣି ମଞ୍ଜି, ବାଟି ବା ଗୋଡ଼ି..... ପକାଇ ଆଉ ଦୂଜ ଜଣଙ୍କୁ ଗୋଟାଇବା ପାଇଁ କୁହାଯିବ । ଯିଏ ଅଧୁକ ଗୋଟାଇଛି ତାଳି ମାରି ଉପସାହିତ କରାଯିବ ।
- ଏହାପରେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି : ୪.୧.୧ ର ସମାଧାନ କରାଯିବ ।
- କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକାକୁ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଅବଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୨ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ (୧ , ୨ , ୩ ..... ଶ୍ରେଣୀର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ଦେଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ସଜାଇ ଠିଆ ହେବାକୁ କୁହାଯିବ ।
- ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍କୁ ଅବଳ ବଦଳ କରି କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରାଇବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୪.୨.୧ ରୁ ୪.୨.୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ ସମାଧାନ କରାଯିବ ।
- କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକାକୁ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଅବଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୫.୧.୧ - କମ୍ ବେଶି ଜାଣିବା

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଗୋଟିଏକୁ ଗୋଟିଏ ସହିତ ଯୋଡ଼ୁ । କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ବସ୍ତୁ ପାଇଁ ଠିକ୍ ‘’ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

ଉଦାହରଣ		☒ ☐
(କ)		☐ ☐
(ଖ)		☐ ☐
(ଗ)		☐ ☐
(ଘ)		☐ ☐
(ଘ)		☐ ☐

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୫.୨.୧- ସାନ ବଡ଼ ଜାଣିବା

ଉଦାହରଣ ଭଲି ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୫, ୩, ୭

(ଖ) ୭, ୨, ୯

(ଗ) ୮, ୫, ୭

(ଘ) ୨, ୩, ୧

(ଡ) ୫, ୨, ୨

(ଚ) ୭, ୮, ୫

ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ୪ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୪, ୫, ... , ... , ... , ...

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୧, ୩, ୨

(ଖ) ୫, ୪, ୩

(ଗ) ୨, ୫, ୪

(ଘ) ୫, ୨, ୭

(ଡ) ୮, ୨, ୨

(ଚ) ୫, ୨, ୮

ନିମ୍ନ କୋଠିଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଉଦାହରଣରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଲି ସଂଖ୍ୟା ତିନୋଟିକୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ଯେପରି

୨
୩
୪

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୫.୨.୨- କିଏ ସାନ କିଏ ବଡ଼

ଉଦାହରଣ ଭଲି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର। (କିଏ ସାନ କିଏ ବଡ଼)

ସଂଖ୍ୟା		ସାନ ସଂଖ୍ୟା	ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା
୧୭		୧୭	୧୪
୧୮			
୧୭			
୧୮			
୧୩			
୧୯			
୧୫			
୧୬			

ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ।

- (କ) ୧୪, ୧୭   (ଖ) ୧୧, ୯   (ଗ) ୧୮, ୧୭
 (ଘ) ୧୪, ୧୧   (ଡ) ୮, ୩   (ଘ) ୯, ୧୦

ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ଗାର ଦିଆ।

- (କ) ୧୭, ୧୦   (ଖ) ୧୪, ୧୩   (ଗ) ୧୧, ୧୭
 (ଘ) ୯, ୧୭   (ଡ) ୧୮, ୧୧   (ଘ) ୮, ୧୭

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୫.୨.୩- ସଂଖ୍ୟାକୁ କ୍ରମରେ ସଜାଇବା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ସଜାଇବା ।

(କ) ୫, ୩, ୭, ୧ = ୧, ୩, ୫, ୭

(ଖ) ୨, ୮, ୫, ୯ =

(ଗ) ୮, ୯, ୨, ୭ =

(ଘ) ୧୯, ୧୪, ୧୮, ୧୭, =

(ଡ) ୮, ୧୨, ୯, ୭, =

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ସଜାଇବା ।

(କ) ୨, ୪, ୨, ୮ = ୮, ୨, ୪, ୨

(ଖ) ୭, ୯, ୨, ୪ =

(ଗ) ୫, ୭, ୩, ୯ =

(ଘ) ୧୮, ୧୪, ୧୭, ୧୫, =

(ଡ) ୯, ୧୩, ୧୦, ୮, =

ଉଦାହରଣ ଭଲି ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା
୪, ୨, ୮, ୩, ୭	୨	୮
୨, ୭, ୪, ୮, ୩		
୩, ୭, ୧, ୨, ୫		

**କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୫.୨.୪- ଠିକ୍ ପୂର୍ବ, ଠିକ୍ ପର ଓ ମଧ୍ୟବର୍ଜୀ
ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବା।**

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
୫	୭	୯
	୮	
୯		
୧୦		
	୧୨	
		୧୫
	୧୬	
		୨୪

ଶୂନ୍ୟଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୧୪ ପରେ ୧୪ ଲେଖିଲେ, ୧୩ ପରେ ..... ଲେଖିବା ।
- (ଖ) ୯, ୮, ୭ ଭଳି ଲେଖ । ୧୪, ... , ...
- (ଗ) ୧୪ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ୧୩ ହେଲେ ୧୮ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ..... ହେବ ।
- (ଘ) ୧୭ ର ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା ..... ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୪.୩ ବଲ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ବଲ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ଗୋଲାକୃତିରେ ‘୦’ ବସିବେ ।
- ଜଣେ ପିଲା ବଲ ଧରି ଗୋଟିଏ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା କହିବ ।
- ସେ ପିଲାଟି ଆଉ ଗୋଟିଏ ପିଲା ପାଖକୁ ବଲ ଫିଙ୍ଗିବ । ଯେଉଁ ପିଲାଟି ବଲ ଧରିବ ସେ ପୂର୍ବ ପିଲା କହିଥୁବା ସଂଖ୍ୟାର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ କହିବ । ସେହିପରି ସେ ମଧ୍ୟ ବଲ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଫିଙ୍ଗିବ । ଏହିପରି ଖେଳ ଛଲିବ । ଉଦାହରଣ-ସଦି ବଲ ଧରିଥୁବା ପିଲାଟି ୪୭ କହେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବଲ ଧରିବା ପିଲାଟି ୪୭ର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ୪୭ କହିବ ।
- ଏହିପରି ପିଲାମାନେ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଦୁ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟା କହିବେ । ଯିଏ ଭୁଲ କହିଲା, ଗୋଲ ମଞ୍ଜିକୁ ଆସିବ ଓ ଖେଳ ପରିଚଳନା କରିବ ।
- ସେହି ଖେଳକୁ ଅଧୀକ କ୍ରମରେ ମଧ୍ୟ କରାଯିବ । ଯେପରି ଗୋଟିଏ ପିଲା ୨୪ କହିଲେ ପରେ ଯିଏ ବଲ ଧରିବ ସେ ପିଲାଟି ୨୪ କହିବ ।
- ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଖେଳରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଓ ସଂଖ୍ୟା କହିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।
- ବର୍ଗ ଘର ଖାତା ବ୍ୟବହାର କରି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ତୁଳନା କରାଯିବ । ଉଦାହରଣ : ୩୧ ଓ ୨୩ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା

ସୋପାନ: ୧	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧
ସଂଖ୍ୟାକୁ					
ବର୍ଣ୍ଣିତବା					
	୩	୧			
	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
	୨	୩			
	୧୦	୧୦	୧	୧	୧

ସୋପାନ: ୨	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧
ସର୍ବଧୂଳି					
ସ୍ଵାନ ଅର୍ଥାତ୍					
ଦଶ ଘର					
ସଂଖ୍ୟାକୁ ତୁଳନା କରିବା ଓ ଲାଭିବା					
	୧୦	୧୦	୧	୧	୧

ସୋପାନ: ୩ ଏବଂ ତୁଳନାରେ ୨୩ ରେ କମ ସଂଖ୍ୟାକୁ ୧୦ ଅଛି ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ୩୧ ଟି ଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟା ୨୩ ଠାରୁ ବଢ଼ି ।

- ଏହାପରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୩୨ ଠାରୁ ୪ ୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଧାନ କରାଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକକୁ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ରୋଲ. ନଂ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପଞ୍ଚ-୫

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ (L O) : (M-203) ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରି (ଥରେ ବା
ଏକାଧୂକ ଥର) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଡିଆରି କରିବ।

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚାରିପଟେ 'O' ଓ ସବୁଠାରୁ
ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଛରିପଟେ [ ] କର।

- (କ) ୨୧,   ୨୨,   ୨୩,   ୨୪,   ୨୫
 (ଖ) ୩୭,   ୩୮,   ୩୯,   ୩୩,   ୩୯
 (ଗ) ୭୦,   ୪୦,   ୮୦,   ୨୦,   ୭୦,
 (ଘ) ୫୩,   ୫୪,   ୫୮,   ୫୯,   ୫୩,
 (ଡ) ୯୨,   ୮୯,   ୯୮,   ୭୭,   ୨୭,

ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

- (କ) ୩୪, ୪୪, ୨୮, ୪୩, ୨୨
 (ଖ) ୪୯, ୩୭, ୪୪, ୮୨, ୩୧
 (ଗ) ୮୫, ୮୮, ୮୨, ୮୭, ୮୩
 (ଘ) ୯୪, ୪୯, ୩୭, ୪୭, ୯୭

ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

- (କ) ୩୪, ୭୪, ୯୪, ୨୪, ୮୪
 (ଖ) ୩୭, ୪୭, ୭୧, ୪୭, ୩୩
 (ଗ) ୫୫, ୪୭, ୮୭, ୨୧, ୭୯
 (ଘ) ୭୮, ୭୩, ୭୦, ୭୯, ୭୭

ପାଠ - ୭ : କାହା ସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : ପୂରଣ ବାଚକ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୭.୧ ବେଙ୍ଗ ଡିଆଁ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ..... ଦଶମ ଲେଖା ହୋଇଥିବା ଫ୍ଲାସ୍ କାର୍ଡ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀ କଷ ବାହାରକୁ ନେଇ ୧୦ ଟି ପିଲାଙ୍କର ବେଙ୍ଗ ଡିଆଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ ।
- ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ, ..., ଦଶମ ସ୍ଥାନରେ ରହିବେ ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଡ୍ / ବ୍ୟାଚ ପିନ୍ଧାଇ ଉପାହିତ କରିବେ ।
- ସେହି ପିଲାମାନଙ୍କୁ କୁମରେ ଠିଆ କରାଇବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପିନ୍ଧିଥିବା କାର୍ଡ୍ / ବ୍ୟାଚ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ କହିବେ ।
- ‘ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ ..... ଦଶମ’ ପୂରଣବାଚକ ସଂଖ୍ୟା । ଏହା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନକୁ ଦର୍ଶାଏ ବୋଲି ଧାରଣା ଦେବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଭାଗ ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳ ଛଲିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୭.୨ ରେଳ ଗାଡ଼ି ଗୀତ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ରେଳଗାଡ଼ିରେ ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ ..... ଦଶମ ଡବା ଦର୍ଶାଉ ଥିବା ଚିତ୍ର ।
ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ମୁଖୀ / ଚିତ୍ର କାର୍ଡ୍

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ସମସ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗୋଲାକୁ ତିରେ ଠିଆ କରାଇ ଗୀତ ଗାଇ ରେଳଗାଡ଼ି ଖେଳ କରାଯିବ । ପର ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ଗୀତଟିକୁ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ ଅଭିନ୍ୟ ସହ ଆବୃତି କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ମୁଖୀ ପିଣ୍ଡିବେ / ସେମାନଙ୍କ ଚିତ୍ର ଥିବା କାର୍ଡ୍ ଧରିବେ ।

ଗୀତ: ଛୁକୁ ଛୁକୁ ଶବଦରେ ରେଳଗାଡ଼ି ଆସିବ ।
 ଠିଆ ହୋଇଥାଅ ସବୁ ବେଗେବେଗେ ବସିବ ।
 ଫେଲା ଫେଲା ହେବ ନାହିଁ ପଶିଯିବ ଭିତରେ ।
 ବାଘ, ଭାଲୁ, କାଉ, ବଗ ବସିଯିବେ ଛାତରେ ।
 ଫେକୁଆ, ମୟୁର, ଶୁଆ ଚଟାପଟ ଚଢ଼ିବେ ।
 ଗଧ, ସାପ, ହରିଣ ବି ନିଜ କଥା ବୁଝିବେ ।
 ଆସିଗଲା ରେଳଗାଡ଼ି ଲମ୍ବା ସିଟି ବଜାଇ
 ନେଇଗଲା ଯେତେ ଥିଲେ, ନିଜ ଦେହେ ସଜାଇ ।

- ଗୀତ ସରିଲା ପରେ ଚିତ୍ର ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରିବ ।

ଚିତ୍ର ଦେଖି କହ:

୧. କାଉ ରେଳଗାଡ଼ିରେ କେଉଁ ଡବାରେ ବସିଛି ?
୨. ସାପ କେଉଁ ଡବାରେ ବସିଛି ?
୩. ପଞ୍ଚମ ଡବାରେ କିଏ ବସିଛି ?
୪. ବାଘ କେଉଁ ଡବାରେ ବସିଛି ?
୫. ହରିଣ କେଉଁ ଡବାରେ ବସିଛି ?
୬. ନବମ ଡବାରେ କିଏ ବସିଛି ?

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୭.୩ ଗଞ୍ଜ କଥନ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ରେଳଗାଡ଼ିରେ ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ ..... ଦଶମ ଡବା ଦର୍ଶାଉ ଥିବା ଚିତ୍ର ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

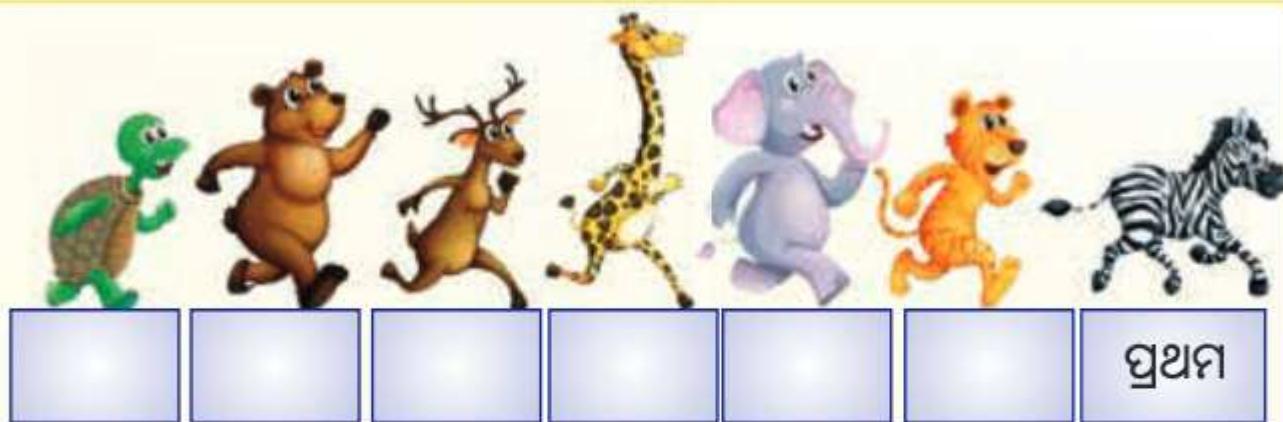
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା: ୪୩ରେ ଥିବା ‘କାହାସ୍ଥାନ କେଉଁଠି’ ଗପଚିକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀରେ ପିଲାଙ୍କୁ U ଆକୃତିରେ ବସାଇ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ କରି ଶିକ୍ଷକ କହିବେ । କହିସାରିବା ପରେ ବହିରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଏହାପରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା : ୪୩ ରୁ ୪୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ବହିର ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ମ ଗୀତାରୁ ଗୀତାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଆକଳନ ଫର୍ଦକୁ ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୭.୩.୧ - କାହା ସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ଲେଖିବା

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

କାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ି ।

ଯେପରି ପ୍ରଥମକୁ ୧ମ ଲେଖାଯାଇଛି ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କର।

ପ୍ରଥମ	ଦ୍ୱିତୀୟ	ଦୃଢ଼ୀଯ	ଚତୁର୍ଥ	ପଞ୍ଚମ	ଷଷ୍ଠୀ	ସପ୍ତମ	ଅଷ୍ଟମ	ନବମ	ଦଶମ
୧ମ									

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୭.୩.୨ - କାହା ସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ଜାଣିବା

ଚିତ୍ରଟି ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅଛି, ସେହି ଘରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

କପ	ମାଛ	ପେନ୍ସିଲ
ଦ୍ଵିତୀୟ	ସପ୍ତମ	ପ୍ରଥମ
ତୃତୀୟ	ଅସ୍ତମ	ଦ୍ଵିତୀୟ
ଅସ୍ତମ	ନବମ	ନବମ
ଗ୍ଲୋସ	ଫୁଲ	ବାଲଟି
ପ୍ରଥମ	ଚତୁର୍ଥ	ଦ୍ଵିତୀୟ
ଅସ୍ତମ	ପଞ୍ଚମ	ସପ୍ତମ
ସପ୍ତମ	ଅସ୍ତମ	ଦଶମ
ବେଳଶା କାଠି	ବଗ	ମାଟିଆ
ଅସ୍ତମ	ଷଷ୍ଠ	ଚତୁର୍ଥ
ସପ୍ତମ	ପଞ୍ଚମ	ତୃତୀୟ
ନବମ	ଚତୁର୍ଥ	ପଞ୍ଚମ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୭.୩.୩- କାହା ସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ଜାଣିବା

ଆଜି ଘରେ ଉଭର ଲେଖ ।

ବାଘ ଏମ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲେ

ହରିଣର ସ୍ଥାନ

ଛେଳିର ସ୍ଥାନ

ଠେକୁଆର ସ୍ଥାନ

ସିଂହର ସ୍ଥାନ

ସିଂହର ସ୍ଥାନ ଏମ ହେଲେ

ଛେଳିର ସ୍ଥାନ

ବାଘର ସ୍ଥାନ

ହରିଣର ସ୍ଥାନ

ଠେକୁଆର ସ୍ଥାନ

ରୋଲ.ନଂ. : _____

ନାମ : _____

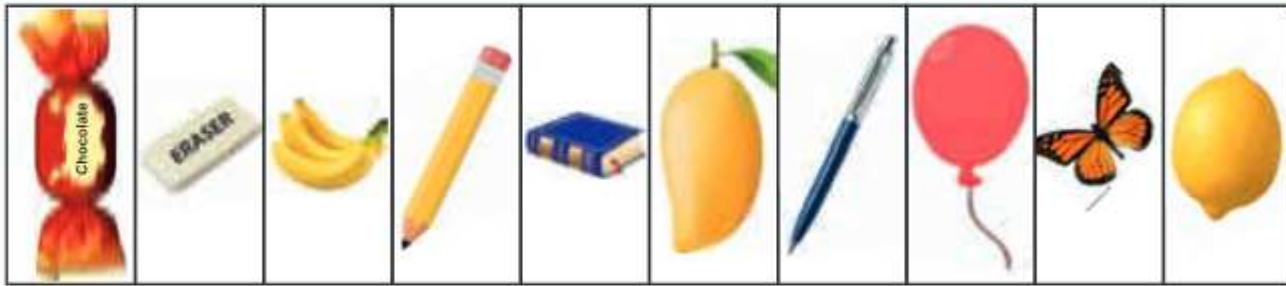

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୭

ଶିକ୍ଷଣ ପଲାପଳ : ପୂରଣବାଚକ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ

ଚିତ୍ର ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ ।

ପ୍ରଥମ →

- କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ କଦଳୀ ଅଛି ?
- କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଚକୋଲେଟ୍ ଅଛି ?
- କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପେନସିଲ୍ ଅଛି ?
- ରବର କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅଛି ?
- କଲମ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅଛି ?
- ନବମ ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ଜିନିଷ ଅଛି ?
- ବେଲୁନ୍‌ଟି କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅଛି ?
- ବେଲୁନ୍ ଠାରୁ ବାମକୁ ଗଲେ ଦିତୀୟ ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ଜିନିଷ ଅଛି ?
- ଆମର ଟିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘରର ସ୍ଥାନ କ'ଣ ?
- କଲମ ଠାରୁ ଡାହାଣକୁ ଆସିଲେ ଦୃତୀୟ ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ଜିନିଷ ଅଛି ?

ପାଠ - ୭ : ମିଶାଣ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-204) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ସମ୍ଭାୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୭.୧ ଗୋଲି ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ (୧ ରୁ ୧୮ ମଧ୍ୟରେ), ଗୋଲି ୯ଟି ଲେଖାଏଁ ଅତି କମରେ ୪ ସେଟ୍

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦୁଇଟି ଦଳ କରାଯିବ ।
- ଉଭୟ ଦଳର ଜଣେ ଜଣେ ପିଲାଙ୍କୁ ତାକି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଲି ବାକୁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ଗୋଲି କାଢ଼ିବା ପାଇଁ ସୂଚନା ଦିଆଯିବ ।
- ହୁଇସିଲ ବାଜିଲେ ଯିଏ ଯେତୋଟି ଗୋଲି କାଢ଼ିଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଣି ମଣିରେ ବସି ମିଶାଇବେ ।
- ମିଶାଇବା ଗୋଲି ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ହେଲା କହିବେ ଏବଂ ମଣିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡରୁ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ଥିବା କାର୍ଡଟି କାଢ଼ି ଦେଖାଇବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ଦୁଇଟି ପିଲା (ଉଭୟ ଦଳର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ) ଆସି ଗୋଡ଼ି ଆଣିବେ, ଗଣିବେ, ମିଶାଇବେ ଓ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଦେଖାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳଟି ଚାଲିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୭.୨ ଗଞ୍ଜ କଥନ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପାଠ - ୭ ପୃଷ୍ଠା ୪୯ରେ ଥିବା ଗପ “ଆଖୁ ତାଙ୍କର ବାଦୁଡ଼ି”କୁ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ‘P’ ଆକୃତିରେ ବସାଇ କୁହାଯିବ ଓ ଗଞ୍ଜ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରାଯିବ ।
- ପୃଷ୍ଠା -୫୦ରେ ଥିବା ଗାଣିତିକ ପ୍ରକିଯାଟିକୁ ଆଲୋଚନା କରି କଳାପଟାରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରି ସଂକ୍ଷେପଣ କରାଯିବ ।

शिक्षण कार्य्य - ३.३ मिशाण शिखावा

शिक्षण सामग्री:

काठि बिढ़ा (१० चिकिआ), काठि, GKA Kit रत्त ओ गोटि, खेलणा नोट् (१० चिकिआ ओ १ चिकिआ) दुलटि रज्जर लुड्डु गोटि (न॑ल रज्जर लुड्डु गोटि दशक स्थान ओ हलदिआ गोटि एकक स्थान) प्रतेयक गोटि र उपरोक्ति पार्श्वरे १ ठारु ४ पर्म्यक्त संख्या (गोटि ए पार्श्वरे गोटि ए संख्या) लेखा हेब।

दश	एक

कार्य्य करिबार सूचना :

- ४ टि दलरे गोलू होल पिलामाने बस्तिबे।
- पार्श्वस्थु चित्र उक्ति प्रतेयक दल पाइँ चठाणरे स्थानायमान सारणी प्रस्तुत करायिब।
- प्रतेयक दलकू उपरोक्त सामग्री दिआयिब।

घोपान - १

- प्रतेयक दलरे जणे उभय रज्जर लुड्डु गोटिकू एकाथररे गढ़ाइबे। हलदिआ गोटिरे येउँ संख्यक गोलि पड्डिला ताकू एकक एवं न॑ल गोटिरे याहा पड्डिला ताकू दशक स्थान को॑रारे दर्शाइबे।
- येउँ संख्या ग०न हेला ऐहि अनुसारे चठाणरे थृवा स्थानायमान सारणीरे काठि बिढ़ा, काठि / Base ten blocks र रत्त ओ गोटि / खेलणा नोट् (१० चिकिआ, १ चिकिआ) कू नेइ रक्खिबे।

दश	एक

उदाहरण:- ३७ कू स्थानायमान सारणीरे देखेइबा।

घोपान - २

- पूनर्बार अन्य जणे पिला उभय रज्जर लुड्डु गोटि एकाथरके गढ़ाइब एवं येउँ संख्या ग०न हेला ऐहि अनुसारे चठाणरे थृवा स्थानायमान सारणीरे प्रथम पिला रक्खथृवा काठि तलकू काठि बिढ़ा ओ काठि / Base ten blocks र रत्त, गोटि / खेलना नोट् (१० चिकिआ, १ चिकिआ) कू नेइ रक्खिब।

दश	एक

उदाहरण:- ७४ कू स्थानायमान सारणीरे देखेइबा।

ସୋପାନ - ୩

- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଉତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ କାଠିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରିବେ ଏବଂ ମୋଟ କାଠି ସଂଖ୍ୟାକୁ ତଳେ ଲେଖିବେ ।

ଦଶ	ଏକ
	୧

ସୋପାନ - ୪

- ଦଶକ ସ୍ଥାନର କାଠି ବିଡ଼ା ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରିବେ ମୋଟ ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟାକୁ ତଳେ ଲେଖିବେ ଓ ଯୋଗଫଳ କେତେ ହେଲା କହିବେ ।

ଦଶ	ଏକ
୫	୬

- ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ଲୁଭୁଗୋଟିକୁ ଗଡ଼ାଇ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରିବେ ଏବଂ ରଡ଼-ଗୋଟି, ଖେଳଣା ନୋଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଯୋଗଫଳ ବାହାର କରିବେ ।
- ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଶରେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଦେଖେଇ ସାରିଲା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଗକାର ଘର ଥିବା ଖାତାରେ ସମାଧାନ କରିବେ । ନିମ୍ନରେ ୩ ୨ ଓ ୨ ୪ର ଯୋଗଫଳକୁ ବର୍ଗକାର ଖାତାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସୋପାନ - ୫ ବର୍ଗକାର ଥିବା କାଗଜରେ $3+2$ କୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରରେ ସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟକୁ ଦର୍ଶାଇବେ

୩	୧	୦	୧	୦	୧	୧
+						
୨	୧	୦	୧	୦	୧	୧

୨	୧	୦	୧	୦	୧	୧
+						
୧						

=						

ସୋପାନ-୬ ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା '୧' ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣିଗୋଲ ବୁଲାଅ ଏବଂ ସମସ୍ତିକୁ ତଳ ଘରେ ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ '୧' ଲେଖାଏବଂ ଯେଉଁକି '୧' ହେଲା ସେହି ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲେଖାଇବା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଗକାର ଘର ଥିବା ଖାତାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

୩	୧	୦	୧	୦	୧	୧
+						
୨	୧	୦	୧	୦	୧	୧

୨	୧	୦	୧	୦	୧	୧
+						
୧	୧	୦	୧	୦	୧	୧

=						

୨

ସୋପାନ - ନା ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଦଶ
ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ଗଣି ସମସ୍ତି ଘରେ
ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ ଦଶ ଲେଖିବେ ଏବଂ ଯେତିକି
୧୦ ହେଲା ଲେଖିବେ ।

ସୋପାନ - ୪ ଯୋଗପଳ ଲେଖିବେ ।

	ଦଶ			ୱେଳେ		
୩୭	☐					
+						
୨୪	☐	☐		☐	☐	☐
=				☐		
	୧୦	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
	୧୦	୧୦		୧	୧	୧

ଦଶ	୮
୩	୨
+	୨
	୪
	୭

ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ସମାଧାନ ଭଳି ତଳ କୋଠରିରେ ମିଶାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କର ।

9	9	
+		
8	8	
=		

	ଦଶ	ୱେଳ
+		

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୩.୪ ମିଶାଣ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ (୧୦ ରୁ ୪୯), କାଠି ବିଡ଼ା ଓ ଖୋଲା କାଠି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ତିନୋଟି ଦଳରେ ଭାଗ କରିବେ ।
- ପ୍ରତି ଦଳକୁ କାଠି ବିଡ଼ା, କାଠି ଓ ୧୦ ରୁ ୪୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡରେ ଦିଆଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ଖାତାରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ କରିବେ ।

ଦଶକ	ଏକକ
—	—
—	—

ସୋପାନ : ୧

- ଦଳରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ୧୦ ରୁ ୪୯ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ କାଢ଼ି ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଚଟାଣରେ ଥିବା ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀର ପ୍ରଥମ ଧାତ୍ରିରେ କାଠି ବିଡ଼ା ଓ କାଠି ରଖିବ । ମନେକର ୨୭ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡଟି କାଢ଼ିଲା । ସେ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଭଲି କାଠିବିଡ଼ା ଓ କାଠିକୁ ସଜାଇ ରଖିବ ।
- ଦଳରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଆଉ ଗୋଟେ ସଂଖ୍ୟା କାଢ଼ି ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଚଟାଣରେ ଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ ସାରଣୀର ୨ୟ ଧାତ୍ରିରେ କାଠି ବିଡ଼ା ଓ କାଠି ରଖିବ । ମନେକର ୨୪ ବାହାରିଲା । ସେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଧାତ୍ରିରେ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଭଲି ସଜାଇ ରଖିବ ।

ଦଶକ	ଏକକ

ସୋପାନ : ୨

- ଦଳର ଆଉ ଗୋଟିଏ ପିଲା ପ୍ରଥମେ ଏକକ ଘରେ ଥିବା କାଠି ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀର ତଳ ଧାତ୍ରିରେ ଏକାଠି କରିବ ଏବଂ ଗଣିବ ।
- ଦଳର ଚତୁର୍ଥ ପିଲାଟି ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଯଦି ୧୦ଟି ବା ୧୦ ଟିରୁ ଅଧିକ କାଠି ହେଉଛି ତେବେ ତାକୁ ବିଡ଼ାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ଏବଂ ବିଡ଼ାକୁ ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବ ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ଯେତେ ବଳକା କାଠି ଥିବା ତାକୁ ଗଣି ତଳେ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖିବ ।

ଦଶକ	ଏକକ

ସୋପାନ : ୩

- ଦଳର ଶେଷ ପିଲାଟି ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା କାଠି ବିଡ଼ାକୁ ଏକାଠି କରି ଗଣିବ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ବିଡ଼ା ହେଲା ତଳେ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖିବ ।

ଦଶକ	ଏକକ

ବର୍ଗ ଘର କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରି $99+1\Gamma$ କୁ ଦର୍ଶାଇବା ।
ସୋପାନ: ୧ ନିମ୍ନମତେ ସଂଖ୍ୟା ଦୂରଚିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ।

	୧୦ ୧୦	୧ ୧ ୧
୨୭		୧ ୧ ୧
	୧	
+		
୧୮	୧୦	୧ ୧ ୧
		୧ ୧ ୧
		୧ ୧

ସୋପାନ: ୨ - ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ‘୧’ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣିଦଶିରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇବ ଏବଂ ‘୧’କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ୧୦ ହେବ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ‘୧୦’ କୁ ଦଶକ ସ୍ଥାନର ଉପରେ ଲେଖିବ । ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ବଳକା ‘୧’ କୁ ଗଣି ସବା ତଳ ଘରେ ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ ‘୧’ ଲେଖିବ ।

୧୦	୧୦ ୧୦	୧ ୧ ୧
		୧ ୧ ୧
		୧ ୧

ସୋପାନ: ୩

ଦଶକ ସ୍ଥାନ ତଥା ଉପରେ ଥିବା ‘୧୦’ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ଗଣିବା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଘରେ ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ ‘୧୦’ ଲେଖିବା ।

୧୦	୧୦ ୧୦	୧ ୧ ୧
		୧ ୧ ୧
		୧ ୧

ସୋପାନ: ୪

ଦଶକ ଏକକ

୨ ୨

+

୧ ୮

୪ ୫

୧୦	୧ ୧ ୧
	୧ ୧ ୧
	୧ ୧

୧୦ ୧୦ ୧୦	୧ ୧ ୧
୧୦	୧ ୧

୪ ୫

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୭.୪.୧ - ମିଶାଣ କରିବା

ବର୍ଗାକାର କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରି ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>୧୮</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>୨</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>=</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>୨୯</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>୧୪</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>=</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>+ </td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>+ </td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	ଦଶ	ଏକ		୧୮			+			୨			=			ଦଶ	ଏକ		୨୯			+			୧୪			=			ଦଶ	ଏକ		+						ଦଶ	ଏକ		+						<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>୨୯</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>୧୪</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>=</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>୨୯</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>୧୪</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>=</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>୩୭</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>୪୭</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>=</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>୩୭</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>୨୯</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>=</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>+ </td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">ଦଶ</th> <th style="width: 15%;">ଏକ</th> <th style="width: 10%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>+ </td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	ଦଶ	ଏକ		୨୯			+			୧୪			=			ଦଶ	ଏକ		୨୯			+			୧୪			=			ଦଶ	ଏକ		୩୭			+			୪୭			=			ଦଶ	ଏକ		୩୭			+			୨୯			=			ଦଶ	ଏକ		+						ଦଶ	ଏକ		+					
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
୧୮																																																																																																																															
+																																																																																																																															
୨																																																																																																																															
=																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
୨୯																																																																																																																															
+																																																																																																																															
୧୪																																																																																																																															
=																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
+																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
+																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
୨୯																																																																																																																															
+																																																																																																																															
୧୪																																																																																																																															
=																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
୨୯																																																																																																																															
+																																																																																																																															
୧୪																																																																																																																															
=																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
୩୭																																																																																																																															
+																																																																																																																															
୪୭																																																																																																																															
=																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
୩୭																																																																																																																															
+																																																																																																																															
୨୯																																																																																																																															
=																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
+																																																																																																																															
ଦଶ	ଏକ																																																																																																																														
+																																																																																																																															

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୭.୪.୨ - ମିଶାଣ କରିବା

ଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୩୭ \\ + ୧୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୭ \\ + ୩୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୯ \\ + ୩୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୩ \\ + ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୪ \\ + ୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୩ \\ + ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭ \\ + ୫୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୭ \\ + ୪ \\ \hline \end{array}$$

ଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୭୭ \\ + ୧୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୭ \\ + ୩୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୯ \\ + ୪୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୩ \\ + ୪୮ \\ \hline \end{array}$$

ସଂଖ୍ୟା ଦୂରଚିର ମିଶାଣପାଳକୁ ଖାଲି କୋଠିରେ ଲେଖ ।

କ) $୪୭ + ୧୩ =$

ଖ) $୪୭ + ୩୪ =$

ଘ) $୪୪ + ୩୦ =$

ଘ) $୨୮ + ୨୭ =$

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୭.୪ ଦୈନଦିନ ଜୀବନରେ ସମସ୍ୟାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୪ ଟି ଦଳରେ ପିଲାମାନେ ବସିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ବହିରେ ଥିବା ପୃଷ୍ଠା ୪ ୧ ଓ ୪ ୨ ସମସ୍ୟାକୁ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ପିଲାମାନେ ବହିରେ ପୃଷ୍ଠା ୫୩ ୦ରୁ ୫୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବେ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରୂପେ ନିଜ ବହିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନ ସମସ୍ୟାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣବାର ସମଗ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଗୋଟିଏ ବସରେ ୩୫ ଜଣ ପୁଅ ଓ ୩୭ ଜଣ ଛିଅ ବସି ମେଳା ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ । ତେବେ ସେହି ବସରେ ସମୁଦ୍ରାୟ କେତେ ଜଣ ପିଲା ବସିଥିଲେ ?

$$\begin{array}{lcl}
 \text{ବସରେ ବସିଥିବା ପୁଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା} & = & \boxed{\quad} \\
 \text{ବସରେ ବସିଥିବା ଛିଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା} & = & \boxed{\quad} \\
 \text{ବସରେ ବସିଥିବା ସମୁଦ୍ରାୟ ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା} & = & \boxed{\quad} + \boxed{\quad} \\
 & = & \boxed{\quad}
 \end{array}$$

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ପିଲାମାନେ ବହିରେ ପୃଷ୍ଠା ୫୯ ୦ରୁ ୬୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବେ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରୂପେ ନିଜ ବହିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
- ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପରେ ବହି ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପିଲାମାନେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- କେତେଜଣ ପିଲାଙ୍କ କଳାପଟାରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଓ ତା'ର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଇବାକୁ କୁହାଯିବ ।

ରୋ.ନ୍ବ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୭

ଶିକ୍ଷଣ ପକାପଳ (L O) : (M-204) ଦୂର ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

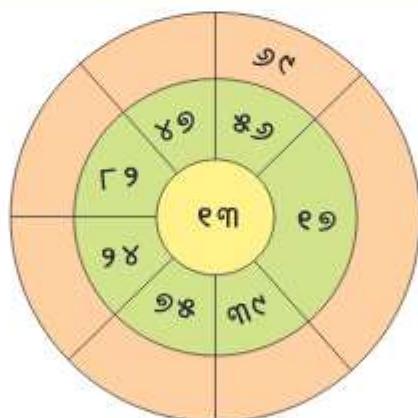

ତଳ ବାକୁ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇଲେ ମିଶାଣପଳ ୯୭ ହେଉଛି ଲେଖ । ତୁମେ ଯେତେ ଅଧିକ ପ୍ରକାରର ମିଶାଣ କରିପାରୁଛ କର ।

୩୫, ୩୬, ୩୭, ୩୮, ୩୯, ୪୦, ୪୪, ୪୬, ୪୭, ୪୮, ୪୯, ୪୩, ୪୫, ୪୭, ୪୭, ୪୭, ୪୭, ୪୭, ୪୭ । ଯେପରି : $47 + 39 = 86$

ତଳେ ଥିବା ଚିତ୍ରର ମଝି ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ପାଖ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇ ଖାଲି ଘରେ ମିଶାଣ ପଳ ଲେଖ ।

ସମାଧାନ କର :

ସୁଜାତା ପରୀକ୍ଷାରେ ଗଣିତରେ ୩୬, ସାହିତ୍ୟରେ ୩୪, ଓ ପରିବେଶ ପାଠରେ ୨୫ ନମର ରଖାଇ ତେବେ ସେ ପରୀକ୍ଷାରେ ତିନୋଟି ବିଷୟରେ ମୋଟ କେତେ ନମର ରଖାଇ ?

ସୁଜାତା ଗଣିତରେ ରଖାଥିବା ନମର = ...

ସୁଜାତା ସାହିତ୍ୟରେ ରଖାଥିବା ନମର = ...

ସୁଜାତା ପରିବେଶ ପାଠରେ ରଖାଥିବା ନମର = ...

ସୁଜାତା ତିନୋଟି ବିଷୟରେ ରଖାଥିବା ମୋଟ ନମର = ... + ... + ...

= .....

ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷକିତ୍ରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷର

ପାଠ - ମୁଦ୍ରଣ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-205) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ଫେଡ୍ରାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନିକ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ମୁଦ୍ରଣ କରିବା ଓ ଖେଳିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ମାଟି ଗୋଲି, ଖାଲି ଢବା, ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ (୧ ରୁ ୨୦)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନଂ - ୭୪ରେ ଥିବା କାହା ଓ ପେଇ ସମ୍ପର୍କିତ ଗପଟିକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ 'P' ଆକୃତିରେ ବସାଇ କହିବେ ।
- ଗପଟି କହିସାରିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଗୋଲି ମଧ୍ୟରୁ ୧୩ଟି ଗଣି ନେବାକୁ କହିବେ । ତା ପାଖରେ ୪ଟି ଗୋଲି ରଖୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋଲିକୁ ଗୋଟିଏ ଖାଲି ଢବାରେ ପକାଇବା ପାଇଁ କହିବେ ।
- ବର୍ତ୍ତମାନ ଡବା ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଗୋଟି ଗୋଲି ରହିଲା ପିଲାଟି ଗଣି କହିବ ।
- ଶିକ୍ଷକ ଏହାକୁ ସଂକେପଣ କରିବେ ।
- ଏହିପରି ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରିବେ ।
- ଏହାପରେ ଶିକ୍ଷକ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ବସାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ିକୁ (୧ ରୁ ୯) ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ସେଟ୍ ଓ (୧୦ ରୁ ୨୦) ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ସେଟ୍, କିଛି ଗୋଲି, ଖାଲି ଡବା ଦେବେ ।
- ଯୋଡ଼ି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପିଲା ୧୦ ରୁ ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ବାହାର କରି ସେହି ସଂଖ୍ୟକ ଗୋଲି ଗଣି କାହିଁ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିବ । ଅନ୍ୟ ପିଲାଟି ୧ ରୁ ୯ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ଗୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ କାହିଁ ଦେଖାଇଲେ, ପ୍ରଥମ ପିଲାଟି ତାକୁ ସେତିକି ସଂଖ୍ୟକ ଗୋଡ଼ି, ରଖିଥିବା ଗୋଡ଼ିରୁ ଦେବ ।
- ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥମ ପିଲାଟି ନିଜ ପାଖରେ କେତୋଟି ଗୋଡ଼ି ରହିଲା କହିବ ।
- ଏହାପରେ ଶିକ୍ଷକ କଳାପଟାରେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ ଅଙ୍କନ କରାଇ ସେଥିରେ ଆଲୋଚିତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବାକୁ କହିବେ । ବିଯୋଗପାଲ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୂପଣ କରାଯିବ ।

ଦଶକ

ଏକକ

୧

୪

୪

୯

ଦଶକ

ଏକକ

୧

୩

୩

୩

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୮.୨ ଆସ ହିସାବ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ ପଟି, ୧୦ ଆଧାର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି / ମାଟି ଗୋଲି / କାଠି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପୃଷ୍ଠା ନଂ ୭୭ ଓ ୭୭ ରେ ଥିବା ଆମ ଓ ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀର କଦଳୀ ସମସ୍ୟାକୁ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସମସ୍ୟାକୁ ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଇବେ ।

ସୋପାନ - ୧ : ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ ପଟିରେ ୧୦ ଆଧାର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିର କରି ଫେଡ଼ାଣ ।

୩୭ - ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା

୧୪ - ସାନ ସଂଖ୍ୟା

ସୋପାନ - ୨ :

ଏକକ ସ୍ଥାନରୁ ଫେଡ଼ିବା

ଆରମ୍ଭ କରିବା ଓ ତା'

ପରେ ଦଶକ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା

ଦଶକ	ଏକକ
୧	୪
୨	୧

ସୋପାନ - ୩ :

ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବାହାର କରି

ନିଅନ୍ତୁ । (ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ ପଟିରେ

ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ବିଯୋଗ ଫଳକୁ

ସୂଚାଏ)

ପ୍ରକ୍ରିୟା :

ଦଶକ	ଏକକ
୩	୭
୧	୪
	୧

ଦଶକ	ଏକକ
୩	୭
୧	୪
୨	୧

ଆସ ଏଗୁଡ଼ିକ ସମାଧାନ କରିବା →

ଦଶକ	ଏକକ
୧	୪
୧	୨

ଦଶକ	ଏକକ
୧	୯
୧	୩

शिक्षण कार्य्य - ग.ग आणि हिसाब करिवा

शिक्षण घामग्रु: पाठ्य पूऱ्णक, दशके पूऱ्णरे होलथवा हार, किछी खाली पूऱ्ण

कार्य्य करिवार सूचना :

- पाठ्य पूऱ्णक पृष्ठा ७७ रे थवा “बुडी माउसीर कदली” प्रसंगाचिकू घमग्रु श्रेणीरे आलोचना करायाइ निम्न प्रश्नगुढिकू प्रश्नायिवा।
- गपचिकू कहिसारिवा परे तेळ लिखूत प्रश्नगुढिकू प्रश्नरिवे।

तोकेजरे थवा कदली घंट्या केते ?

माङडु नेलथवा कदली घंट्या केते ?

३७ र एकक स्थानर अंकंटी केते ?

१४ र एकक स्थानर अंकंटी केते ?

ए० रे १ एकरु ४ एक पेढाण किपरि करिवा ?

एहा घटित तेळे दिआयाइथवा घोपानकू आलोचना करायिव।

गुली/काठी/चित्र नेल घोपान गुडिकू आलोचना करायाइपारे।

बडुघंट्या

३७ = ३ दश ७ एक

दशक	एकक
	● ●

ए० रे १० टी पूऱ्णरे गोटिए हार करायाइल्ले ओ ७ टी पूऱ्ण अल्ला। एथरु १४ टी पूऱ्ण काढिवाकू पडिव। ७ टी पूऱ्णरु ४ टी पूऱ्ण काढी आणि हेबनाही। तेणु गोटिए हारकू खोला याइल्ले।

बडु घंट्या

७ दश १ ७ एक थला

दशक	एकक

सान घंट्या

१ दश ४ एक गला

दशक	एकक

बियोग फळ

१ दश ३ एक रहिला

दशक	एकक

एहापरे पिलामाने पाठ्य पूऱ्णकर पृष्ठा नं ८८ रु ३३ पर्यंत थवा घमाघ्यागुडिकू ब्यक्तिगत रावे घमाघ्यान करि निज निज माथरे बही अदल बदल करि शिक्षकज्ञ घमाघ्यातारे घंट्याधन करिवे।

ରୋ. ନଂ. :

ନାମ :

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୮

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ (L O) : (M-205) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ଫେଡାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନିକିନ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବ।

ଶୁଣ୍ୟସ୍ଵାନ ପୂରଣ କର ।

$$(କ) ୭୯ - \dots\dots\dots = ୩୮$$

$$(ଖ) ୭୪ - ୩୫ = \dots\dots\dots$$

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗ୍ରୀଡ଼ରୁ ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତମ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରି ବିଯୋଗ କର ।

ବୃହତମ ସଂଖ୍ୟା : .....

୫	୩
୭	୯

ବିଯୋଗ ଫଳ : .....

ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଜଣେ ମାଛବାଲା ପାଖରେ ୮୦ ଟି ମାଛ ଥିଲା । ସେ ୩୫ ଟି ମାଛ ବିକିବା ପରେ ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ମାଛ ରହିବ ?

$$\text{ମାଛବାଲା ପାଖରେ ଥିବା ମାଛ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\quad}$$

$$\text{ବିକାୟାଇଥିବା ମାଛ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\quad}$$

$$\text{ତା ପାଖରେ ବଳକା ଥିବା ମାଛ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\quad} - \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ ଟି ମାଛ}$$

ଶୁଣ୍ୟସ୍ଵାନ ପୂରଣ କର ।

$$(କ) ୧୦, ୮, ୬, \dots\dots\dots, \dots\dots\dots$$

$$(ଖ) ୪୫, ୪୦, ୩୫, \dots\dots\dots, \dots\dots\dots$$

$$(ଗ) ୮୦, ୭୦, ୬୦, \dots\dots\dots, \dots\dots\dots$$

ପାଠ - ୯ : ଶୁନ୍ ଯୋଡ଼ିବା ଓ ଫେଡ଼ିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-204, 205, 112) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା

ମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ ।

(କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ ୦ ଯୋଗ ବା ବିଯୋଗ କଲେ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ହୁଏ ବୋଲି ଉଦ୍ଦାହରଣ ଦେଇ ବୁଝାଇବ)

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୯.୧ ଆବାକସ୍ତରେ ଖେଳିବା

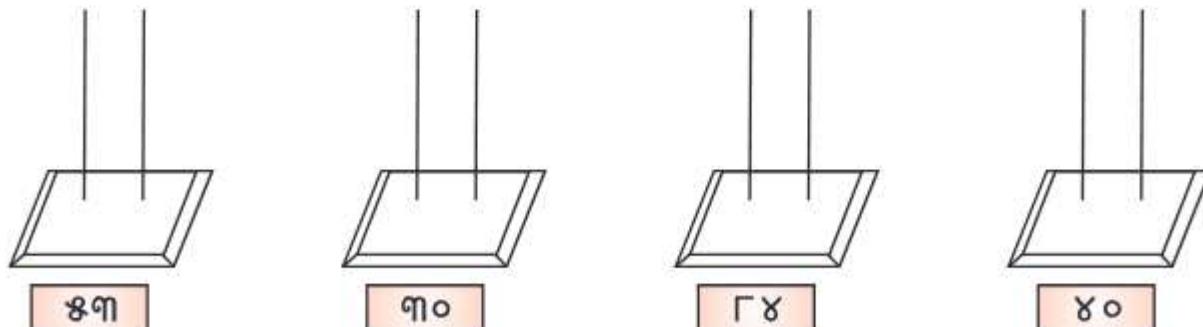
ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ:

ଆବାକସ୍ତ, ସୋଲ, ଖଡ଼ିକା, ମିଶାଣ ସମସ୍ୟା ଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍, ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍, ମଞ୍ଚିରେ କଣା ଥିବା ମାଟି ଗୋଲି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ବସାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ିଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ମିଶାଣ ସମସ୍ୟା ଥିବା କାର୍ଡ୍, ସୋଲ ଖଡ଼ିକା, ମଞ୍ଚିରେ କଣା ଥିବା ମାଟି ଗୋଲି ଦିଆଯିବ ।
- ଯୋଡ଼ିରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ କାଢ଼ି ଦେଖାଇଲେ ଅନ୍ୟ ପିଲାଟି ସେହି ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଆବାକସ୍ତ ରେ ସଜାଇବେ ।
- ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ି ମିଶାଣ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଇଲେ ଅନ୍ୟ ଯୋଡ଼ିଟି ତାର ସେହି ସମସ୍ୟାର ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଲିକୁ ଆବାକସ୍ତରେ ସଜାଇବେ ଏବଂ ମିଶାଣ ଫଳଟିକୁ ଚଟାଣରେ ଲେଖିବ ।
- ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଅଦଳବଦଳ କରି କରିବେ ।

ତଳେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଆବାକସ୍ତରେ ଗୋଲ କରି ସଜାଅ ।

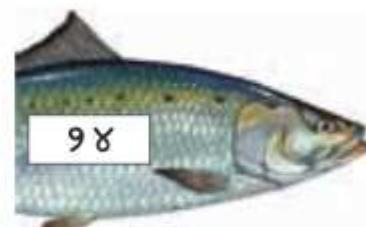
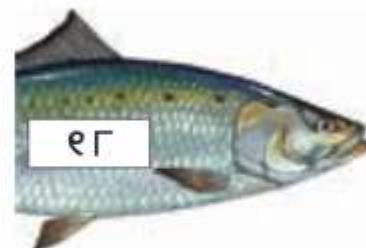
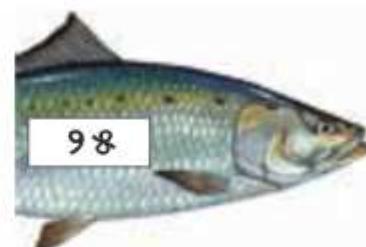
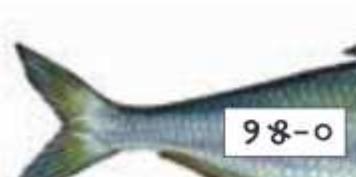
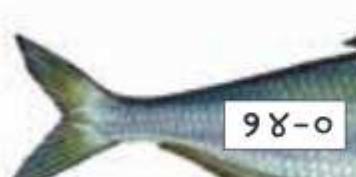
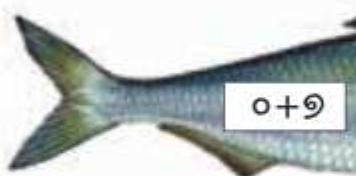
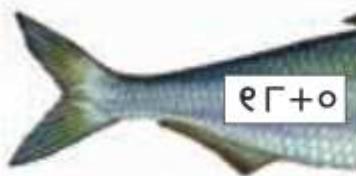
ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୭୭ର କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୯.୧.୧ ରେ ଥିବା ସମସ୍ୟାକୁ ଦଳଗତ ଭାବେ ସମାଧାନ କରିବେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୧.୧.୧- ମତେ ଯୋଡ଼

?

କେଉଁ ମାଛର କେଉଁ ମୁଣ୍ଡ ହେବ ତାକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୯.୨ ଲୁହୁ ଖେଳ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଦୁଇ ଜଣରେ ବସା ଯାଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ଲୁହୁ ଖେଳ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରାଯିବ ।
- ଲୁହୁ ଖେଳ ପରେ ୩୮ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଯୋଗ ବିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୨/୩ଟି ଉଚ୍ଚି ପିଲାମାନେ ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୯.୩ ଗୋପି ଗପ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ “ପ” ଆକୃତିରେ ବସାଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ୭୯ ରେ ଥିବା ‘ମାଙ୍କଡ଼ ଗୋପି ଗପ’ କହିବେ ।
- ଗପଟିକୁ କହିବା ସମୟରେ ଗପକୁ ଆଗକୁ ବଡ଼ାଇ ନେବାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିବେ ।
- ଗପଟି ଶେଷ ହେବା ପରେ ତଳ ଲିଖିବ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାରିବ ।

୧. ବ୍ୟାଗରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଗୋପି ଥିଲା ?

୨. ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ କେତୋଟି ଗୋପି ନେଇଗଲେ ?

୩. ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ କେତୋଟି ଗୋପି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ?

୪. ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ ନେଇଥିବା ଗୋପିର ସଂଖ୍ୟା ଓ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇଥିବା ଗୋପିଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହ ଲେଖ)

ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୮୦ ରୁ ୮୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଆକଳନ ଫର୍ଦକୁ ସମାଧାନ କରିବେ ଓ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ରୋ. ନଂ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପଞ୍ଜ-୯

ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ଲାଟଲ (L O) : (M-204, 205, 112) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ। (କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ ୦ ଯୋଗ କା ବିଯୋଗ କଲେ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ହୁଏ ବୋଲି ଉଦାହରଣ ଦେଇ ବୁଝାଇବ)

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

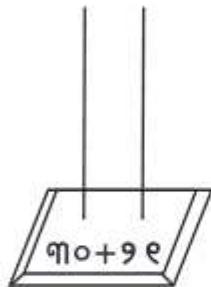
$$8 - ..... = 8$$

$$80 + 31 = ...$$

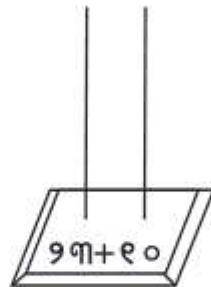
$$94 - 10 = ...$$

ଆବାକସରେ ଗୋଲ୍ ଚିତ୍ର କରି ଯୋଗପଳକୁ ଦର୍ଶାଅ ।

(କ)

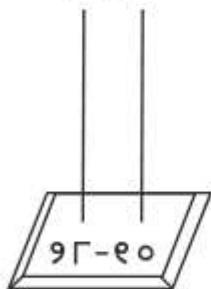

(ଖ)

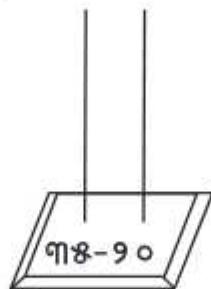

ଆବାକସରେ ଗୋଲ୍ ଚିତ୍ର କରି ବିଯୋଗପଳକୁ ଦର୍ଶାଅ ।

(କ)

(ଖ)

ସମାଧାନ କର:

ଯୋଗେପା ପାଖରେ 14 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସେ 10 ଟଙ୍କା ଦେଇ ଖାତାଟିଏ କିଣିଲା । ତେବେ ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ରହିଲା ?

ପାଠ - ୧୦ : ମିଶାଇବା ବଦଳରେ ଗୁଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-304) ୨, ୩, ... ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣନ ଖୟାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବ୍ୟବହାର କରିବ । ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତା'ର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୦.୧ ଆସ ଫୁଲ ଦାନୀ ସଜାଇବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଅଠା, ସୂତା, ଫୁଲ, କାଗଜ ତିଆରି ଫୁଲଦାନୀ, ନଡ଼ିଆ ଖଡ଼ିକା, ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଫଣୋ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ୪ ଜଣରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଦଳ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ୭ଟି ଲେଖାଏଁ ଫୁଲ, ଗୋଟିଏ ଫୁଲଦାନୀ, ନଡ଼ିଆ ଖଡ଼ିକା, ସୂତା ଓ ଅଠା ଦିଆଯିବ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଫୁଲଦାନୀରେ ଫୁଲ ସଜାଇବାକୁ କୁହାଯିବ ।
- ଫୁଲଦାନୀ ସଜାଇଲା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ଫୁଲଦାନୀକୁ ଆଣି ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଫଣୋ ପାଖରେ ରଖିବେ ।
- ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଫଣୋ ସହିତ ଫୁଲଦାନୀ (ପୃଷ୍ଠା ନଂ - ୮୪ ରେ ଥିବା ପରି) ପିଲାମାନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଜାଇ ରଖିବେ ଓ ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପଛରିବେ ।

ମହାମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ହାରରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ?

୧ମ ଓ ୨ୟ ଫୁଲଦାନୀରେ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଫୁଲ ଅଛି ?

(ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଫୁଲଦାନୀରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି କହିବେ)

ସୂଚନା : ଏକ ପ୍ରକାର ଏକାଧିକ ଜିନିଷକୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯାଏ ବୋଲି ଶିକ୍ଷକ ସୂଚନା ଦେବେ ।

ଫୁଲ/କାଠ, ନର୍ତ୍ତ, କଲମ ଆଦି ନେଇ ଦଳର ଧାରଣା ଦିଆଯିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୦.୨ ଆସ ଦଳ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଗୋଡ଼ି, କାଠ, ମଞ୍ଜି, ବୋତାମ, ଫୁଲ, ଛବିକାଠ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କ ୪ ଜଣରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଦଳ କରାଯାଇ $\bigcirc$ ଆକୃତିରେ ବସାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ଗୋଡ଼ି, କାଠ, ମଞ୍ଜି, ଫୁଲ, ଚାବିକାଠ ଥିବା ମୁଣି ଦିଆଯିବ ।
- ମୁଣିରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀକୁ ପିଲାମାନେ ଦଳରେ ପୃଥକ ପୃଥକ କରି ରଖି ଗଣିବେ ତା ପାର୍ଶ୍ଵରେ କେତୋଟି ଅଛି ଲେଖାବାକୁ କୁହାଯିବ ।
- ପ୍ରତି ଦଳକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ସାମଗ୍ରୀକୁ ଅନ୍ୟ ଦଳ ୦ାରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିବାକୁ କହିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ସେମାନଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଧାଡ଼ିରେ ସଜାଇ ରଖିବେ । ମନେକର ୧ ଗୁଡ଼ି ମଞ୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଦୁଇଟି, ଛରୋଟି ଓ ଆଠଟି ଲେଖାଏଁ କରି ସଜାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ କେତେ ଧାଡ଼ି ହେଉଛି ଲେଖିବେ ।

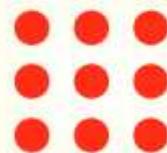
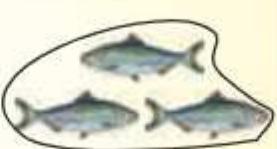
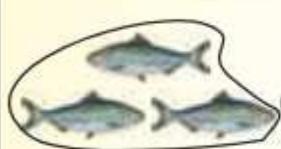

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୦.୭.୧- ଆସ ସଜାଇ ଦଳ ଗଠନ କରିବା

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଦଳ ଗଠନ କରି ସଜାଅ ।

ଯେପରି :

ତିନିଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ମାଛ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କର ।

ଚାରୋଟି ଲେଖାଏଁ ବଲକୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କର ।

ପାଆୟି ଲେଖାଏଁ ଫୁଲକୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କର ।

ଛଅଟି ଲେଖାଏଁ ଟମାଟୋକୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କର ।

ସାତୋଟି ଲେଖାଏଁ କମଳାକୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କର ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୦.୩ ଆସ ମିଶାଇ ମିଶାଇ ଗୁଣନ ଶିଖିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ୧ ରୁ ୧୦ ଲେଖା ଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଦଳରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯିବ ।
- ଚରଣ ଉପରେ ୨୦ଟି ଘର ବିଶିଷ୍ଟ ଘର ଅଙ୍କନ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ୧ ରୁ ୧୦ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ ଦିଆଯିବ ।
- ସୂଚନା : ଗୋଟିଏ ଦଳ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ତ୍ତ ଦେଖାଇଲେ ଅନ୍ୟ ଦଳଟି ସଂଖ୍ୟାକାର୍ତ୍ତରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖାଥିବ ପ୍ରତି ଥରରେ ୨ ଘର କରି ସେତିକି ଥର ଡେଇଁବ । ଶେଷରେ କେତୋଟି ଘର ଡେଇଁଲା କହିବ । ଖେଳଟି ଅଦଳ ବଦଳ ହୋଇ ଛଲୁ ରହିବ ।
- ଖେଳ ଛଲୁଥିବା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ କଳାପଟାରେ ନିମ୍ନପ୍ରକାର ଲେଖୁଥିବେ । ବାରମ୍ବାର ଆସୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା କଳାପଟାରେ ଲେଖାଯିବ ନାହିଁ ।
- ମନେକର ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ନା ହେଲେ : $9 + 9 + 9 = 9 \times 3 = 27$
- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନଂ ୮୫ ରୁ ୮୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ନିଜ ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ କରିବେ ଓ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି, ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୦.୪ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋର ଉତ୍ତର ତୁମର

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ଗୁଣନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଦଳରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯିବ ।
  - ଗୋଟିଏ ଦଳ ସମସ୍ୟା କାର୍ତ୍ତକୁ ଦେଖାଇଲେ ଅନ୍ୟ ଦଳଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଡ଼ିବ, ଉତ୍ତର କହିବ ଓ କଳାପଟାରେ ଲେଖିବ ।
  - ମନେକର ସମସ୍ୟା :
ପ୍ରଥମ ଦଳ ଦେଖାଇଥିବା ସମସ୍ୟା	ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଳ କଳାପଟାରେ ଲେଖାଥିବା ଉତ୍ତର
ଛଅଟି ଗାଇର କେତୋଟି ଗୋଡ଼ ?	ଗୋଟିଏ ଗାଇର ଗୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା = 4×3 ଛଅଟି ଗାଇର ଗୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା = $4 \times 9 = 36$

- ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନଂ ୯୦ ରୁ ୯୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦଳଗତ ଭାବେ ସମାଧାନ କରି ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କ୍ର.ନ. :

ନାମ :

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୦

ଶିକ୍ଷଣ ପାଲାପଳ (L O) : (M-304) ୨, ୩, ..., ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣନ ଖଦାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବ୍ୟବହାର କରିବ। ଦୈନିକିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତା'ର ବ୍ୟବହାର କରିବ।

“କ” ପ୍ରମାଣର ଗୁଣପଳର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ‘ଖ’ ପ୍ରମାଣ ସମସ୍ୟାକୁ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ୁ।

‘କ’ ପ୍ରମାଣ

$$9 \times 1$$

$$8 \times 2$$

$$7 \times 3$$

$$6 \times 4$$

‘ଖ’ ପ୍ରମାଣ

$$8+8+8+8+8$$

$$9+9+9+9+9+9+9+9$$

$$8+8+8+8$$

$$7+7+7+7+7+7$$

$$8+8+8+8+8$$

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ)

୫	୧୦		୨୦	୨୫		୩୫		୪୫	
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫

(ଖ) ପାର୍ଶ୍ଵ ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା ମୂଲ୍ୟକୁ ଦେଖି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲେଖ ଗୁଣପଳ ଲେଖ

୪ ଟି ଆତର ଦାମ୍

$$= \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ ଟଙ୍କା }$$

୩ଟି ଅମୃତଭଣ୍ଡାର ଦାମ୍

$$= \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ ଟଙ୍କା }$$

୨ଟି ଚରଭୁଜର ଦାମ୍

$$= \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ ଟଙ୍କା }$$

୨ଟି ପିଙ୍କୁଳିର ଦାମ୍

$$= \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ ଟଙ୍କା }$$

(ଗ) ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ତ୍ରିଲି କରିବା ପାଇଁ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ୩ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଛିଡ଼ା ହେଲେ, ୮ ଟି ଧାଡ଼ିରେ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଠିଆ ହେବେ ?

ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା =

$$\boxed{\quad}$$

୮ ଟି ଧାଡ଼ିର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା =

$$\boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

ପାଠ - ୧୧ : ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-306) ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗକରି / ସମୂହ ସୃଷ୍ଟିକରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୧.୧ ଆବୃତ୍ତି ସହ ଅଭିନୟ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ‘ପ’ ଆକୃତିରେ ଠିଆ କରାଇ “‘ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣିବା’” ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ ସହ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହିତ ଅଭିନୟ ସହ ଗୀତଟିକୁ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ଓ ଆବୃତ୍ତି କରିବା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନା ପରିବହିତ କରିବେ ।

(ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପୃ-୧୭ ରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନା ସହିତ ମନରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନା ପରିବହିତ କରିବେ)

ପ୍ରଶ୍ନ : ମାଜକ କେଉଁଠି ବସିଥିଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ : ଠେକୁଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାହିଁକି କଳି ହେଉଥିଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ : ଗଛ ଡାଳରୁ କିଏ ଓହନି ଥିଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ : ଠେକୁଆମାନେ କିପରି କୋଳିଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣିଲେ କହ ଓ ଚିତ୍ର କରି ଦେଖାଅ ?

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୧.୨ ଆବୃତ୍ତି ସହ ଅଭିନୟ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ : କାଚ / ମାଟି ଗୋଲି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶ୍ରେଣୀର ସବୁପିଲାଙ୍କୁ ୩/୪ ଟି ଦଳରେ ଭାଗ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ୨୦ ଟି ଲେଖାଏଁ ମାଟି / କାଚ ଗୋଲି ଦେଇ ସମାନ ଓ ଭାଗ କରିବାକୁ କୁହାଯିବ ।
- ଯେତେ ଭାଗ କରିବାକୁ କୁହାଯିବ, ପିଲାମାନେ ସେତେଗୋଟି ଗୋଲାକୃତି ଘର ଚଟାଣରେ ଚକ୍ ଖଡ଼ିରେ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।
- ଗୋଲମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ଗୋଲି ଥୋଇବାକୁ କୁହାଯିବ ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନାମାନ ପରିବହିତ ସଂକ୍ଷେପଣ କରାଯିବ ।
- କେତେ ଗୋଟି ଗୋଲିକୁ ବାଣିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି ଓ କେତେ ଭାଗରେ ବଣ୍ଣାଗଲା ?
- ପ୍ରତି ଭାଗରେ କେତୋଟି ଗୋଲି ରହିଲା ?
- ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ୧୦ ଟି, ୨ ଟି, ୪ ଟି ଘର ଚଟାଣରେ ଚକ୍ ଖଡ଼ିରେ ଅଙ୍କନ କରି ଗୋଲି ବାଣିବାକୁ କୁହାଯିବ ଓ ସଂକ୍ଷେପଣ କରାଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପୃଷ୍ଠା ନଂ ୯୮ ଓ ୯୯କୁ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ପୃଷ୍ଠା ୧୦୦ ଓ ୧୦୧କୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ କରିବେ ଓ ପୁସ୍ତକ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୧.୭.୧ - ଆସ ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣିଜା

ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

	୨ଟି ଲେଖାଏଁ ପାଖୁଡ଼ା ନେଇ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ	..... ଟି ଫୁଲ ହେବ
	୩ଟି ଲେଖାଏଁ ବଳକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଲ	..... ଟି ଗୋଲ ହେବ
	୪ଟି ଲେଖାଏଁ ମହମବତୀକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା	..... ଟି ବିଡ଼ା ହେବ
	୨ଟି ଲେଖାଏଁ ଚାବିକାଠିରେ ଗୋଟିଏ ପେନ୍ଡା	..... ଟି ପେନ୍ଡା ହେବ
	୪ଟି ଲେଖାଏଁ ଟୋପିରେ ଗୋଟିଏ ଆକ କଲେ	..... ଟି ଆକ ହେବ

ରୋ. ନଂ. : _____

ନାମ : _____

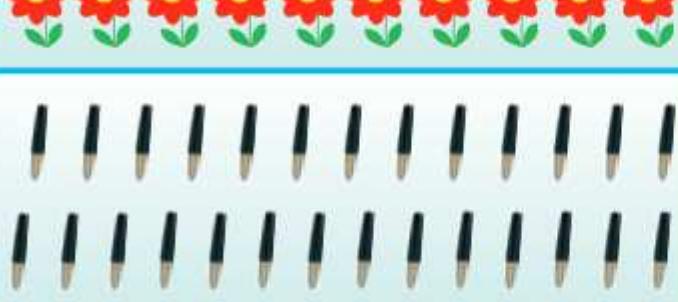
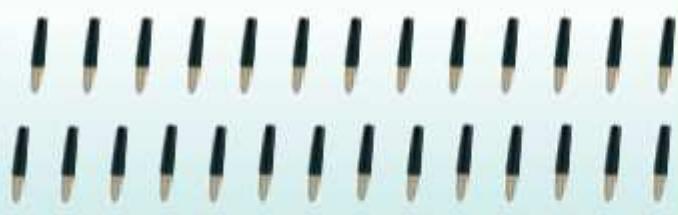

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୧

ଶିକ୍ଷଣ ପଲାପଳ (L O) : (M-306) ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗକରି / ସମ୍ମହ ସୁଷ୍ଠିକରି
ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ।

ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

 	୩ଟି ଲେଖାଏଁ ଫୁଲକୁ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ଦାନୀରେ ରଖିଲେ	..... ଟି ଫୁଲ ଦାନୀରେ ସଜା ହୋଇ ..... ଟି ଫୁଲ ବଳିବ ।
	୫ଟି ଲେଖାଏଁ କଳମକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା କଲେ	..... ଟି ବିଡ଼ା ହୋଇ ..... ଟି କଳମ ବଳି ପଡ଼ିବ ।
	୭ଟି ଲେଖାଏଁ ପତ୍ରକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା କଲେ	..... ଟି ବିଡ଼ା ହୋଇ ..... ଟି ପତ୍ର ବଳି ପଡ଼ିବ ।

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୨୮ ଟି ଆମକୁ ୪ ଟି ଛୁଡ଼ିରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାକ ରଖାଗଲେ, ପ୍ରତି ଛୁଡ଼ିରେ ..... ଟି ଆମ
ରହିବ ଓ ..... ଟି ଆମ ବଳି ପଡ଼ିବ ।
- (ଖ) ୨୧ ଟି ବିସ୍ତୁରକୁ ୪ ଟି ପ୍ଲେଟରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାକ ରଖାଗଲେ ପ୍ରତି ପ୍ଲେଟରେ ..... ଟି ବିସ୍ତୁ
ରହିବ ଓ ..... ଟି ବିସ୍ତୁ ବଳି ପଡ଼ିବ ।
- (ଗ) ୫ ଟି ଚକୋଲେଟର ଦାମ ୨୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ଗୋଟିଏ ଚକୋଲେଟର ଦାମ ..... ଟଙ୍କା ?
- (ଘ) ରାମା ୨୪ ଟି ବହିକୁ ୮ ଟି ଥାକରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟରେ ସଜାଡ଼ି ରଖିଲା, ତେବେ ସେ ଗୋଟିଏ ଥାକରେ
..... ଟି ବହି ରଖିଲା ।

ପାଠ - ୧୨ : ଟଙ୍କା ପଇସା ଦିଆ ନିଆ କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-206) ୩/୪ଟି ନୋଟ୍ ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରି (ସମାନ ବା ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟର) ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ପରିମାଣକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୨.୧ ମୁଦ୍ରା / ନୋଟ୍ ଚିହ୍ନିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପ୍ରକୃତ ମୁଦ୍ରା (୫୦ ପଇସା, ୧ ଟଙ୍କା, ୨ ଟଙ୍କା, ୫ ଟଙ୍କା ଓ ୧୦ ଟଙ୍କା) ଓ ନୋଟ୍ (୧ ଟଙ୍କା ଓ ୨ ଟଙ୍କା, ୫ ଟଙ୍କା, ୧୦ ଟଙ୍କା, ୨୦ ଟଙ୍କା, ୫୦ ଟଙ୍କା, ୧୦୦ ଟଙ୍କା), ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୦୭ ରେ ଥିବା ଗପକୁ ସମାପ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେ ପିଲାଙ୍କୁ “P” ଆକୃତିରେ ବସାଇ କୁହାଯିବ। ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ଗଜ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରାଯିବ।
- ପ୍ରକୃତ ନୋଟ୍ / ମୁଦ୍ରା ନେଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ନୋଟ୍ / ମୁଦ୍ରାର ଆକାର, ରଙ୍ଗ ଓ ପରିମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପିଲାମାନେ ଲେଖିବେ।

୧୦ ଟଙ୍କିଆ ଓ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ..... ନୋଟ୍ର ଅକାର ବଡ଼ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ର ରଙ୍ଗ .....

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୦୩ ରେ ଥିବା (ଅଜା ପକେଟରୁ କେତେ ନୋଟ୍ ବାହାର କରି ଚିହ୍ନାଇଲେ। ଆସସେ ସବୁକୁ ଚିହ୍ନିବା) କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ କରିବେ।
- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୨.୨ ଟଙ୍କାର ବଦଳ ମୂଲ୍ୟ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: (ନକଳି ମୁଦ୍ରା - ୨୫ ପଇସା, ୫୦ ପଇସା, ୧ ଟଙ୍କା, ୨ ଟଙ୍କା, ୫ ଟଙ୍କା ଓ ୧୦ ଟଙ୍କା ମୁଦ୍ରା ଓ ନୋଟ୍ ୧ ଟଙ୍କା, ୨ ଟଙ୍କା, ୫ ଟଙ୍କା, ୧୦ ଟଙ୍କା, ୨୦ ଟଙ୍କା, ୫୦ ଟଙ୍କା ଓ ୧୦୦ ଟଙ୍କା) ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ସଂଖ୍ୟା ଡାଇସ, ସାରଣୀ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୪ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ। ୨ ଜଣ ମୁହାଁମୁହାଁ ବସିବେ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ଖେଳଣା ମୁଦ୍ରା ଓ ୨ ଟି ଲେଖାଏଁ ଡାଇସ ଦିଆଯିବ।

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରୁ ଜଣେ ପିଲା ଡାଇସ୍ ଗଡ଼ାଇବେ । ପଢ଼ିଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ପୂରଣ କରିବ । ଦଳର ଅନ୍ୟ ପିଲାଟି ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇ କହିବ । ସମସ୍ତ ପିଲା ଦଳରେ ଆଲୋଚନା କରି ଯୋଗଫଳକୁ ମୋଟ / ମୁଦ୍ରାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରରେ ଦର୍ଶାଇବେ ଓ ସାରଣୀ ପୂରଣ କରିବେ । ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ୨/୩ ଥର ଖେଳିବେ ।

ସାରଣୀ

ପ୍ରଥମ ପିଲାର ଡାଇସ୍ରେ ପଡ଼ିଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଲାର ଡାଇସ୍ରେ ପଡ଼ିଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ	ମୋଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମୋଟ / ମୁଦ୍ରାରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ପାରିବ
୩	+ ୫	=	୮ ୯+୯+୯+୯ ୧+୧+୧+୧+୧+୧+୧ ୪+୧+୧+୧ ୨+୨+୧+୧+୧+୧ ୨+୨+୨+୧+୧

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୦୪ ରୁ ୧୦୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଜ ନିଜ ବହିରେ କରିବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- ଏହାପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୧୯.୭.୧, ୧୯.୭.୨ ଓ ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ କରି ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୨.୭.୧: ଆସ ମିଶାଇବା

ଶୁଣ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୨୫ ପଇସା + ୨୫ ପଇସା = ... ପଇସା
 ୫୦ ପଇସା + ୫୦ ପଇସା = ... ପଇସା = ... ଟଙ୍କା
 ୧ ଟଙ୍କା + ୧ ଟଙ୍କା = ... ଟଙ୍କା
 ୫ ଟଙ୍କା + ୫ ଟଙ୍କା = ... ଟଙ୍କା
 ୫୦ ଟଙ୍କା + ୫୦ ଟଙ୍କା = ... ଟଙ୍କା
 ୧୦ ଟଙ୍କା + ... ଟଙ୍କା + ... ଟଙ୍କା = ୨୦ ଟଙ୍କା + ... ଟଙ୍କା + ... ଟଙ୍କା = ୫୦ ଟଙ୍କା

(ଖ)	ନୋଟ / ମୁଦ୍ରା	ବଦଳରେ ମିଳିବ
	ଗୋଟିଏ ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୨ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ
	ଗୋଟିଏ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ
	ଗୋଟିଏ ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୧ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ
	ଗୋଟିଏ ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ
	ଗୋଟିଏ ୧୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ
	ଗୋଟିଏ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୨ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ
	ଗୋଟିଏ ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ	= ..... ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ + ... ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ

ହିସାବ କରି ଲେଖ ।

- (କ) ମିତା ଗୋଟିଏ କଲମ କିଣି ଦୋକାନୀକୁ ଡିନୋଟି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ଓ ଗୋଟିଏ ଦୁଇ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ଦେଲୋ । ତେବେ କଲମର ଦାମ ..... ଟଙ୍କା
 (ଘ) ତୁମ ଭାଇ ଗୋଟିଏ ବିସ୍ତୁଟ ପ୍ୟାକେଟ କିଣି ଦୋକାନୀକୁ ଗୋଟିଏ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ଓ ଦୁଇ ଟି ୫୦ ପଇସା ମୁଦ୍ରା ଦେଲୋ । ତେବେ ବିସ୍ତୁଟ ପ୍ୟାକେଟର ଦାମ ..... ଟଙ୍କା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୨.୧.୧: ଆସ ଜିନିଷ କିଣିବା

ଚିତ୍ର ଦେଖୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରକୁ ପାର୍ଶ୍ଵସ୍ଥ କୋଠରିରେ ଲେଖ ।

- କ) ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠେଇ ଓ ଗୋଟିଏ ନାହିଁ କିଣିଲେ ମିଟୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ?
- ଖ) ଗୋଟିଏ ଚକୋଲେଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଖାଡୁ କିଣିଲେ ମିତା କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ?
- ଗ) ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଗ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ି କିଣିଲେ ସଲିମ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ?
- ଘ) ବାପା ଭୂମ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବହି ଓ ଗୋଟିଏ ନାହିଁ କିଣିଲେ । ସେ ଦୋକାନୀକୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିବେ ?
- ଡ) ଯୋଶେଫ୍ ଗୋଟିଏ ପ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ଗୋଟିଏ ଝୁମୁକା କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ?
- ଛ) ଶ୍ରୀମା ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଗ୍ କିଣି ଦୋକାନୀକୁ ଗୋଟିଏ ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ଓ ଗୋଟିଏ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍‌ଟିଏ ଦେଲା । ଦୋକାନୀ ତାକୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ?
- ୫) ରବାନ୍ ଗୋଟିଏ କ୍ରିକେଟ୍ ବ୍ୟାଗ୍ କିଣିବା ପାଇଁ ଦୋକାନୀକୁ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଦେଲା । ସେ ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ଦୋକାନୀକୁ ଦେଲେ ବ୍ୟାଗ୍ ଟି କିଣି ପାରିବ ?
- ୬) ବୀଣା ଗୋଟିଏ ବହି ଓ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ି କିଣିବା ପାଇଁ ଦୋକାନୀକୁ ଖଣ୍ଡିଏ ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଓ ଖଣ୍ଡିଏ ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଦେଲା । ଦୋକାନୀ ତାକୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ?

ଗୋଟିଏ ବହିର ମୂଲ୍ୟ = ଟଙ୍କା

ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠେଇର ମୂଲ୍ୟ = ଟଙ୍କା

ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ = ଟଙ୍କା

ଦୋକାନୀକୁ ବୀଣା ଦେଲା = ୫୦ ଟଙ୍କା + ଟଙ୍କା = ଟଙ୍କା

ଦୋକାନୀ ଫେରାଇବ = ଟଙ୍କା - ଟଙ୍କା = ଟଙ୍କା

ଶିକ୍ଷକାଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ସାନ୍ଦର୍ଭ

ରୋ.ନ୍ବ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-206) ୩/୪ ନୋଟ୍ / ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରି
(ସମାନ ବା ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର) ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ପରିମାଣକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବ।

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- କ) ୨୦ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ..... ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ଓ ..... ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ
ନୋଟ୍/ ମୁଦ୍ରା ମିଳିବ ।
- ଖ) ୪୦ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ..... ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ଓ ..... ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ
ନୋଟ୍/ମିଳିବ ।
- ଗ) ୧୦ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ..... ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ଓ ..... ଟି ୨ ଟଙ୍କିଆ ଏବଂ
..... ୧ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍/ ମୁଦ୍ରା ମିଳିବ ।

ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

- ୧) ଚିକି ୨୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଖାତା ଓ ୧୫ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ କଲମ କିଣି ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ
୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଦେଲା । ଦୋକାନୀ ତାକୁ ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ?
- ୨) ଅକ୍ଷୟ ପାଖରେ କିଛି ୫ଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା ଓ ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଅଛି । ୫୫ ଟଙ୍କାର ଏକ ଖାତା କିଣିବା ପାଇଁ
ଦୂଇଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ସହିତ କେତୋଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା ଦେବ ?

ପାଠ - ୧୩ : ଲମ୍ବ କେତେ ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-210) ଦୂରତା / ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଅଣମାନକ ଏକକ (ବାଡ଼ି, ପେନସିଲ୍, ହାତ, ଚାଖଣ୍ଡ, ପାଦ ଇତ୍ୟାଦି) ରେ ଆକଳନ କରିବ ଓ ମାପିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୩.୧ ଆସ ମାପିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ୨ ପୁଟ ଲମ୍ବର ବାଡ଼ି, ୪ ପୁଟ ଲମ୍ବର ଦଉଡ଼ି, ସାରଣୀ - ୧ (ଦଳ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁୟାୟୀ ନିଆଯିବ)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୩/୪ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ୨ ପୁଟ ଲମ୍ବର ବାଡ଼ି ଓ ୪ ପୁଟ ଲମ୍ବର ଦଉଡ଼ି ଦିଆଯିବ ।
- ପିଲାମାନେ ବାଡ଼ି ଓ ଦଉଡ଼ିକୁ ନିଜ ହାତ ଓ ଚାଖଣ୍ଡରେ ମାପ କରି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଲେଖିବେ ।

ସାରଣୀ - ୧

ଛାତ୍ର/ଛାତ୍ରୀଙ୍କର ନାମ	ବାଡ଼ିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ		ଦଉଡ଼ିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ	
	ହାତ	ଚାଖଣ୍ଡ	ହାତ	ଚାଖଣ୍ଡ

- ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ମାପ କରିବେ ଓ ଆବଶ୍ୟକମୁକ୍ତ ମାପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକ ସହାୟତା କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ମାପ ସାରଣୀକୁ ଶ୍ରେଣୀ ସାମନାରେ ଆସି କହିବେ ।
- ମଧ୍ୟ ଯାଇଥିବା ବାଡ଼ି ଓ ଦଉଡ଼ିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ ହାତ / ଚାଖଣ୍ଡରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବାର କାରଣ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୩.୨ ମାପିବା ଓ ଲେଖିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ଦିଆସିଲି କାଠ, ଡଷ୍ଟର ଓ ଖାତା

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ିରେ କରିବେ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୁଷ୍ଟା ନମ୍ବର ୧୦୯ ରେ ଥିବା ‘କଳାପଣା ମାପ, ଖାତା ମାପ, ଚେବୁଳ ମାପ’ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ିରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କରି ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ଲେଖିବା ସ୍ଥାନରେ ମାପଟି ଲେଖିବେ ।

- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅବଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- ମପା ଯାଇଥିବା ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ ସମ୍ପର୍କରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।

ଯଥା : କଳାପଟାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଚାଖଣ୍ଡ ରେ ସମାନ / ଭିନ୍ନ ହେଲାକି ?

ଖାତା ଓ ଟେବୁଲର ଲମ୍ବ ଏବଂ ଓସାର ମାପ ସମାନ / ଭିନ୍ନ ହେଲାକି ? ନିଜ ଉତ୍ତରର କାରଣ କହିବେ । ଶିକ୍ଷକ ସଂକେପଣ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୩.୩ ଉଚ୍ଚତା ମାପିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧୦ ରେ ଥିବା “ଆସ ଆମେ ଆମର ଉଚ୍ଚତା ମାପି ଜାଣିବା” କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାଗ୍ରେଣାରେ କରାଯାଇ ନିମ୍ନ ସାରଣୀଟିକୁ ପୂରଣ କରିବେ ।
- ଉଚ୍ଚତା ମାପ ପରେ କେତେଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚତାରୁ ସମାନ/ଅଧିକ/କମ୍ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଲେଖିବେ ।

• ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାପ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହୋଇଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	
• ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାପ ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	
• ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାପ ଠାରୁ କମ୍ ହୋଇଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	

- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକା ଅବଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୩.୪ ଲମ୍ବ ମାପିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ଦିଆସିଲି କାଠ, ଡଷ୍ଟର, ଲୁହା କଣ୍ଠା ଓ ରୁଲ ବାଢ଼ି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୪ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧୧୩ ୧୧୭ ରେ ଥିବା “ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ” କୁ ଦଳଗତ ଭାବେ ଓ ଆକଳନ ଫର୍ଦକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଅବଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ରୋ. ନଂ. :

ନାମ :

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୩

ଶିକ୍ଷଣ ପକାପଳ (L O) : (M-210) ଦୂରତା / ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଅଣମାନକ ଏକକ
(ବାଡ଼ି, ଫେନସିଲ, ହାତ, ଚାଖଣ୍ଡ, ପାଦ ଇତ୍ୟାଦି) ରେ ଆକଳନ କରିବ ଓ ମାପିବ।

ମାପ ଓ ଲେଖ।

ଦୂମ ଘରର ଲମ୍ବ		ଦୂମ ଘରର ଓସାର		ଦୂମ ଶ୍ରେଣୀର ଲମ୍ବ		ଦୂମ ଶ୍ରେଣୀର ଓସାର		କାହାର ଲମ୍ବ ଅଧୁକ	କାହାର ଓସାର ଅଧୁକ
ହାତ	ଚାଖଣ୍ଡ	ହାତ	ଚାଖଣ୍ଡ	ହାତ	ଚାଖଣ୍ଡ	ହାତ	ଚାଖଣ୍ଡ		

କେଉଁ ଥିରେ ମାପିବା ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ି ।

ଘରର ଚଟାଣର ଦୈର୍ଘ୍ୟ

ବହିର ଧାର

କଳାପଟାର ଧାର

ଘରର ଓସାର

ସେଲର ଲମ୍ବ

ଶ୍ରେଣୀଗୁହ ବାରଣ୍ଣାର ଲମ୍ବ

ପାଠ - ୧୪ : କିଏ ଭାରୀ କିଏ ହାଲୁକା ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-211) ସରଳ ନିକିତ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି
ଓଜନିଆ ହାଲୁକା ବସ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ତୁଳନା କରିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୪.୧ ଗପ ଶୁଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧୩ ରେ ଥିବା “ଉଠାପକା ଖେଳ” ଗପକୁ ସମଗ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ପିଲାଙ୍କୁ “ପ” ଆକୃତିରେ ବସାଇ କୁହାଯିବ । ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ଗଜ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରାଯିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୪.୨ ଗପ ଶୁଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧୪ ରେ ଥିବା “ଛୋଟୁ ମୋରୁଙ୍କ କଳି” ଗପକୁ ସମଗ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ପିଲାଙ୍କୁ “ପ” ଆକୃତିରେ ବସାଇ କୁହାଯିବ ।
- ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ଗଜ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରାଯିବ ଓ ପିଲାମାନେ ନିଜନିଜ ବହିରେ ଲେଖିବା ସ୍ଥାନରେ ଉଭର ଲେଖିବା ସହିତ ନିକିତ୍ତର ଚିତ୍ର କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧୭ରେ ଥିବା ଦୋକାନ ଚିତ୍ର ଓ ତରାଙ୍କୁ ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ନିକିତ୍ତର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ସମଗ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ କହିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୪.୩ ନିକିତ୍ତର ବ୍ୟବହାର

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ନିକିତ୍ତ, ଲଗା ଖଣ୍ଡ, ଗୋଡ଼ି, ଡଷ୍ଟର, କଳମ, ପେନସିଲ, ଖାତା, ଚକ୍ ଖଢ଼ି, ତେନ୍ତୁଳି ମଞ୍ଜି, ବାଟି, ସାରଣୀ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୪ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ଉପର ଲିଖିତ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ଦିଆଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧୭ରେ ଥିବା ‘ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ତରାଙ୍କୁ ଚିତ୍ର ନିଅ’ କାର୍ଯ୍ୟ ସୋପାନ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ । ତରାଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଶିକ୍ଷକ ସଂକ୍ଷେପଣ କରିବେ ।

- ତରାକୁର ଗୋଟିଏ ପଟ ପଲାରେ ଥରକୁ ଥର ତସ୍ତର, କଳମ, ପେନସିଲ, ଖାତା, ଚକ୍ ଖତି ରଖୁ ଅନ୍ୟପଟ ପଲାରେ ତେହୁଳି ମଞ୍ଜି / ବାଟି ପୃଥକ ଭାବେ ପକାଇବେ ।
- କେତୋଟି ତେହୁଳି ମଞ୍ଜି / ବାଟି ପୃଥକ ଭାବେ ପକାଇଲେ ତରାକୁର ଦୁଇଟି ଯାକ ପଲା ଭୂମିଠାରୁ ସମାନ ଉଚ୍ଛତାରେ ରହିବ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଲେଖୁବେ ।

ସାରଣୀ

ଜିନିଷର ନାମ	ତେହୁଳି ମଞ୍ଜି ସଂଖ୍ୟା	ବାଟି ସଂଖ୍ୟା
ତସ୍ତର		
କଳମ		
ପେନସିଲ		
ଖାତା		
ଚକ୍ ଖତି		

ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

- ଗୋଟିଏ ପଟ ପଲାରେ କେଉଁ ଜିନିଷ ରଖୁ, ତରାକୁର ଦୁଇଟି ଯାକ ପଲା ଭୂମିଠାରୁ ସମାନ ଉଚ୍ଛତାରେ ରହିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପଟ ପଲାରେ ଅଧିକ ତେହୁଳିମଞ୍ଜି / ବାଟି ପକାଗଲା ?
- ତରାକୁର ଦୁଇଟିଯାକ ପଲା ଭୂମିଠାରୁ ସମାନ ଉଚ୍ଛତାରେ ରହିବା ପାଇଁ ତେହୁଳି ମଞ୍ଜି ଓ ବାଟିର ସଂଖ୍ୟା ଭିନ୍ନ ହେବାର କାରଣ କଣ ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରି ସଂକ୍ଷେପଣ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୪.୪ ରଙ୍ଗ ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ରଙ୍ଗ ପେନସିଲ / ମହମ ରଙ୍ଗ (Crayon / Wax)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୧ ରେ ଥିବା (ଚିତ୍ରକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ) ଓ ୧୧୮ ପୃଷ୍ଠାର ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ୧, ୨ ଓ ୩ ନମ୍ବର କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ କରିବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦଟି ପିଲାମାନେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକାରେ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ, ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକା ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ରୋ. ନ୍ମ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପଦ୍ଧ-୧୪

ଶିକ୍ଷଣ ପଲାପଳ (L O) : (M-211) ସରଳ ନିକଟି ବ୍ୟବହାର କରି
ଓଜନିଆ ହାଲୁକା ବନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କୁ ତୁଳନା କରିବ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ପାଖ ନିକଟିରେ କେଉଁ ପଲାରେ କେଉଁଟି ରହିବ ଗାର ଟାଣ

ପାଠ - ୧୫ : ପାତ୍ର ନେଇ ପାଣି ମାପିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-210) ଅଣମାନକ ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରି
ଆକଳନ କରିବ ଓ ମାପିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୫.୧ ଗଛ କଥନ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ P ଆକୃତିରେ ବସାଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୧୨୦ରେ ଥିବା ସନାତନ ବାବୁ ଓ ରୋଜିର କଥୋପକଥନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷକ କହିବା ପରେ ନିମ୍ନ ସାରଣୀର କାର୍ଯ୍ୟଟି ପିଲାମାନେ କରିବେ ।
- ୧. କ) ନିମ୍ନ ଯୋଡ଼ି ଚିତ୍ରରେ କମ୍ ପାଣି ଧରିବା ପାତ୍ର ଉପରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଆ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୫.୨ ଆସ ପାଣି ମାପି ଖେଳିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ୨ ଟି ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ମର, ଗ୍ଲୋସ, ବୋତଳ (ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ) ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବାଲଟି, ଜଗ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ୪/୪ ଟି ଦଳରେ ବସାଇ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା - ୧୨୧ ଓ ୧୨୨ ରେ ଥିବା “ଆସ ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ପାଣି ମାପି ଖେଳିବା” କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରାଇବେ ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରିବେ । ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଯେପରି ମାପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ, ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ ।
- ଏହାପରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୨୩ରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ପିଲାମାନେ କରିବେ ଓ ବହି ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- ଆକଳନ ଫର୍ଦକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପିଲାମାନେ କରିବେ ଓ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ରୋ. ନ୍ମ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୫

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ (L O) : (M-210) ଅଣମାନକ ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରି
ଆକଳନ କରିବ ଓ ମାପିବ।

ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଥିରେ ଅଧିକ ପାଣି ଧରିବ, ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥିବା କୋଠିରେ
ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଅ।

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

(ଘ)

(ଙ୍ଗ)

ନିମ୍ନ ପାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର କ୍ରମ ଅନୁୟାୟୀ କମରୁ ଅଧିକ ପାଣି ରହୁଥିବା ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ତଳେ ୧ ରୁ ୫
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷଣଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାକ୍ଷର

ପାଠ - ୧୭ : ବାର ମାସର ନାମ ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (ଟୋ) : (M-212) ସପ୍ତାହର ଦିନ ଓ ବର୍ଷର
ମାସମାନଙ୍କର ନାମ ଜାଣିବା ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୧ ଗଞ୍ଜ କଥନ

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ୧୭.୧ ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ P ଆକୃତିରେ ବସାଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର (ପୃଷ୍ଠା ୧୨୪) ଗପଟିକୁ କହିବେ । ତାପରେ “ଏବେ ତୁମେ କୁହ” ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଛରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୨ ଆସ ମିଳିମିଶି ଗୀତ ଗାଇବା

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗୋଲାକାରରେ ଠିଆ କରାଇ ନିମ୍ନ ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ ସହ ଆବୃତ୍ତି କରାଯିବ ।

ଗୀତ   ରବିବାରରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଏକ, ଗାଁ ରେ ଗଲା ପଶି,
ସୋମବାରରେ ଆମ ଘର, ଝଳେ ବସିଲା ଆସି ।
ମଙ୍ଗଳବାରରେ, ମାଙ୍କଡ଼ର ସାହାସ ଗଲା ବଡ଼,
ବୁଧବାରରେ ଦାନ୍ତ ଦେଖାଇ, ପିଲାଙ୍କୁ ନେଲା ତଡ଼ି ।
ଶୁରୁବାରରେ ମାଙ୍କଡ଼ କେତେ, କଳା ଯେ ଉତ୍ତପାତ,
ଶୁକ୍ରବାରରେ ଚୁନି ଘରେ, ପଶି ଖାଇଲା ଭାତ ।
ଶନିବାରରେ ଲୋକମାନେ, ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଧରି,
ବଣ ଭିତରେ ତାହାକୁ ଲୋକେ, ଦେଇ ଆସିଲେ ଛାଡ଼ି ।

- ଏହାପରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୧୨୪ ରେ ଥିବା “ଆସ ଖାଲି ଘରେ ..... ” ଓ “ଆସ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର
ଉତ୍ତର ଲେଖିବା” କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇଟିକୁ ଯୋଡ଼ିରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କରିବାକୁ କୁହାଯିବ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ
ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୩ ଆସ ବାରମାନଙ୍କୁ ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ : ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନେ ତିନି / ଛରି ଜଣ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଦଳରେ ବସିବେ ।
- ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ନମ୍ବର ୧୨୫ରେ ଥିବା “ଆମ ଶ୍ରେଣୀ ରୁଚିନ୍” କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ କରିବେ ।
- ପୃଷ୍ଠା ୧୨୬ରେ ଥିବା ରୁଚିନ୍କୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ ।

(କ) କେଉଁ କେଉଁ ବିଷୟ ରୁଚିନ୍ରେ ସବୁ ଦିନ ଅଛି ? .....

(ଖ) ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କେଉଁ କେଉଁ ବାରରେ ଅଛି ? .....

(ଗ) ହସ୍ତକର୍ମ କେଉଁ କେଉଁ ବାରରେ ଅଛି ? .....

(ଘ) ଗୀତ, ନାଚ କେଉଁ କେଉଁ ବାରରେ ଅଛି ? .....

(ଡ) ବରିଷ୍ଠ କାମ କେଉଁ କେଉଁ ବାରରେ ଅଛି ? .....

(ଇ) ଖେଳ ପରିଯତ୍ତ କେଉଁ କେଉଁ ବାରରେ ଅଛି ? .....

ଶୁଣ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୧. ଶନି, ରବି, ସୋମ

୨. ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ...,

୩. ଶୁକ୍ର, ଶନି, ...,

୪. ବୁଧ, ଶୁକ୍ର, ...,

୫. ଶୁକ୍ର, ..., ରବି ।

୬. ସୋମ, ..., ବୁଧ ।

(ଖ) ୧. ରବି, ଶନି, ଶୁକ୍ର

୨. ସୋମ, ରବି, ...,

୩. ଶୁକ୍ର, ବୁଧ, ...,

୪. ଶୁକ୍ର, ..., ବୁଧ ।

୫. ବୁଧ, ..., ସୋମ

୬. ଶନି, ..., ଶୁକ୍ର ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୪ ବାର ମାସକୁ ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ : ବାରମାସର ନାମ ଥିବା ୧ ୨ ଟି ଫ୍ଲ୍ୱେସ୍ କାର୍ଡ୍, ୪ ଟି କ୍ୟାଲେଣ୍ଟ୍ ର

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ P ଆକୃତିରେ ବସାଇବେ, ଜଣେ ଜଣେ ପିଲାକୁ ଡାକି ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଫ୍ଲ୍ୱେସ୍ କାର୍ଡ୍ ପଡ଼ିବାକୁ କହିବେ ।
- ୪ ଟି ଦଳରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କରି ପ୍ରତି ଦଳକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟ୍ ର (୧ ୨ ମାସ ଥିବା) ପ୍ରଦାନ କରି ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୧ ୨୮ ର ଥିବା “ବର୍ଷର ବାରଟିଯାକ ମାସ .....” କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରାଯିବ ।
- ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ୧ ୩ ୭ ନମ୍ବରଟିକୁ ଦଳରେ ଆଲୋଚନା କରି ପୂରଣ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହି ଅଦଳବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୫ ଗୀତ ବୋଲିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ : ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ବାର୍ଷିକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟ୍ ର

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗୋଲାକାରରେ ବସାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୀତଟିକୁ ଗାଇବେ ଓ ପିଲାମାନେ ବାରମାର ଗୀତଟିକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ ଓ ସାରଣୀରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟପ୍ଲାନରେ ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବେ ।
- ଗୀତ - ଚିରଶ ଦିନିଆ ଅଟେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ଏପ୍ରିଲ, ଜୁନ ଆଉ ନଭେମ୍ବର
ଅଠେଇଶ ଦିନ ଅଟେ ଫେବୃଆରୀ ମାସ, ଛରିବରଷରେ ଥରେ ହୁଏ ଅଧିକର୍ଷ
ଆଉ ସବୁ ମାସ ଅଟେ ଏକତ୍ରିଶ ଦିନ, ମନେ ରଖିଥାଅ ସଦା ଆହେ ଶିଶୁଗଣ ।

ଅଗଷ୍ଟ ଜାନୁଆରୀ ଫେବୃଆରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ଅପ୍ରେଲ ମେ ଜୁନ ଜୁଲାଇ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଓ ଅକ୍ଟୋବର ଏପ୍ରିଲ ଜୁନ

: ସାରଣୀ :

ମାସର ନାମ	ଦିନ ସଂଖ୍ୟା	ମାସର ନାମ	ଦିନ ସଂଖ୍ୟା
ଜାନୁଆରୀ		ଜୁଲାଇ	
ଫେବୃଆରୀ		ଅଗଷ୍ଟ	
ମାର୍ଚ୍ଚ		ସେପ୍ଟେମ୍ବର	
ଏପ୍ରିଲ		ଅକ୍ଟୋବର	
ମେ		ନଭେମ୍ବର	
ଜୁନ		ଡିସେମ୍ବର	

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୭ ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ମାସ ଜାଣିବା

ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ : ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ବିଭିନ୍ନ ରତ୍ନମାନଙ୍କର ଫ୍ଲ୍ୟୋସ କାର୍ଡ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ୧୭୮ ଠାରୁ ୧୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁରୁ ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ବସି ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ **U** ଆକୃତିରେ ଠିଆ କରାଇ ନିମ୍ନ ଶାତକୁ ଗାଇବେ, ପିଲାମାନେ ଅନୁସରଣ କରିବେ ।
ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ବୈଶାଖ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ । ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ପରକାଶ ॥
ବର୍ଷାରେ ଆଷାଢ଼ ଶ୍ରାବଣ । ମେଘ ବରଷେ ଘନ ଘନ ॥
ଭାଦ୍ର ଆଶ୍ଵିନ ଶରତରେ । ନିର୍ମଳ ଶୋଭା ଜଗତରେ ॥
ହିମେ କାର୍ତ୍ତିକ ମାର୍ଗଶୀର । ରାତିରେ ପଡ଼ଇ ଶିଶିର ॥
ଶୀତରେ ପୌଷ ମାଘ ମାସ । ଦେହରେ ରଖ ଶୀତ ବାସ ॥
ଫାଲଗୁନ ଚେତ୍ର ବସନ୍ତରେ । ମଧୁ ମଳୟ ମନ ହରେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିରେ ବସାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରତ୍ନ ଚିତ୍ର କାର୍ଡ ଦିଆଯିବ । ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ିରେ ଆଲୋଚନା କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖିବେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ :

୧. ତୁମେ ପାଇଥିବା ରତ୍ନ ----- ୩ ----- ମାସରେ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ?

୨. ଏହି ରତ୍ନରେ ମିଳୁଥିବା ୨ଟି ଫୁଲ ----- ୩ ----- ?

୩. ଏହି ରତ୍ନରେ ଦୁଇଟି ଫଳ ----- ୩ ----- ?

୪. ଏହି ରତ୍ନରେ ପାଳନ କରାଯାଉଥିବା ଦୁଇଟି ପର୍ବ ----- ୩ ----- ?

୫. ଏହି ରତ୍ନରେ ତୁମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପୋଷାକ ----- ?

• ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ପୃଷ୍ଠା - ୧୩୧ ଓ ୧୩୨ ରେ ଥିବା ଖାଲିମ୍ବାନ ପୂରଣ କରିବାକୁ କୁହାଯିବ ।

ରତ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ସହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାସକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ି ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଟ, ବର୍ଷା, ଶରତ, ହେମନ୍ତ, ଶୀତ, ବସନ୍ତ

ଭାଦ୍ର ଓ
ଆଶ୍ଵିନ

ପୌଷ ଓ
ମାଘ

ବୈଶାଖ ଓ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ

ଫାଲଗୁନ ଓ
ଚେତ୍ର

କାର୍ତ୍ତିକ ଓ
ମାର୍ଗଶୀର

ଆଷାଢ଼ ଓ
ଶ୍ରାବଣ

ରୋ. ନଂ. : _____

ନାମ : _____

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L.O) : (M-212) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନ ଓ ବର୍ଷର
ମାସମାନଙ୍କର ନାମ କହିବ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ବାରଗୁଡ଼ିକୁ ଖାଲି କୋଠିରେ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

,	,	,	,
,	,	,	,
,	,	,	,

ଅସମକୀତ ମାସକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ (ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ) ।

- (କ) ଜାନୁଆରୀ, ଫେବୃଆରୀ, ମାର୍ଚ୍ଚ, ମଇ
- (ଖ) ଜୁଲାଇ, ଅଗଷ୍ଟ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ଅକ୍ଟୋବର
- (ଗ) ଅପ୍ରେଲ, ଜୁନ, ଅଗଷ୍ଟ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର,
- (ଘ) ମାର୍ଚ୍ଚ, ମଇ, ଜୁଲାଇ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର

ଉତ୍ତର ଖାଲି କୋଠିରେ ଲେଖ ।

- (କ) ଆଷାଢ଼ ମାସର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଟି ମାସର ନାମ ଲେଖ ।
- (ଖ) କାର୍ତ୍ତିକ ମାସର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ୨ଟି ମାସର ନାମ ଲେଖ ।
- (ଗ) ବର୍ଷା ରତ୍ନ ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଟି ରତ୍ନ ନାମ ଲେଖ ।
- (ଘ) ଚେତ୍ର ମାସର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଟି ମାସର ନାମ ଲେଖ ?
- (ଘ୍) ଶୀତ ରତ୍ନରୁ ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଟି ରତ୍ନ ନାମ ଲେଖ ?

ପାଠ - ୧୭ : ସାଜ ସଜ୍ଜା କରିବା

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ (L O) : (M-318) ସଂଖ୍ୟା ଓ ସରଳ ଆକୃତିରେ ଥିବା ସଂରଚନାକୁ ଆଗକୁ ବଡ଼େଇବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୧୭.୧ ଗଞ୍ଜ କଥନ

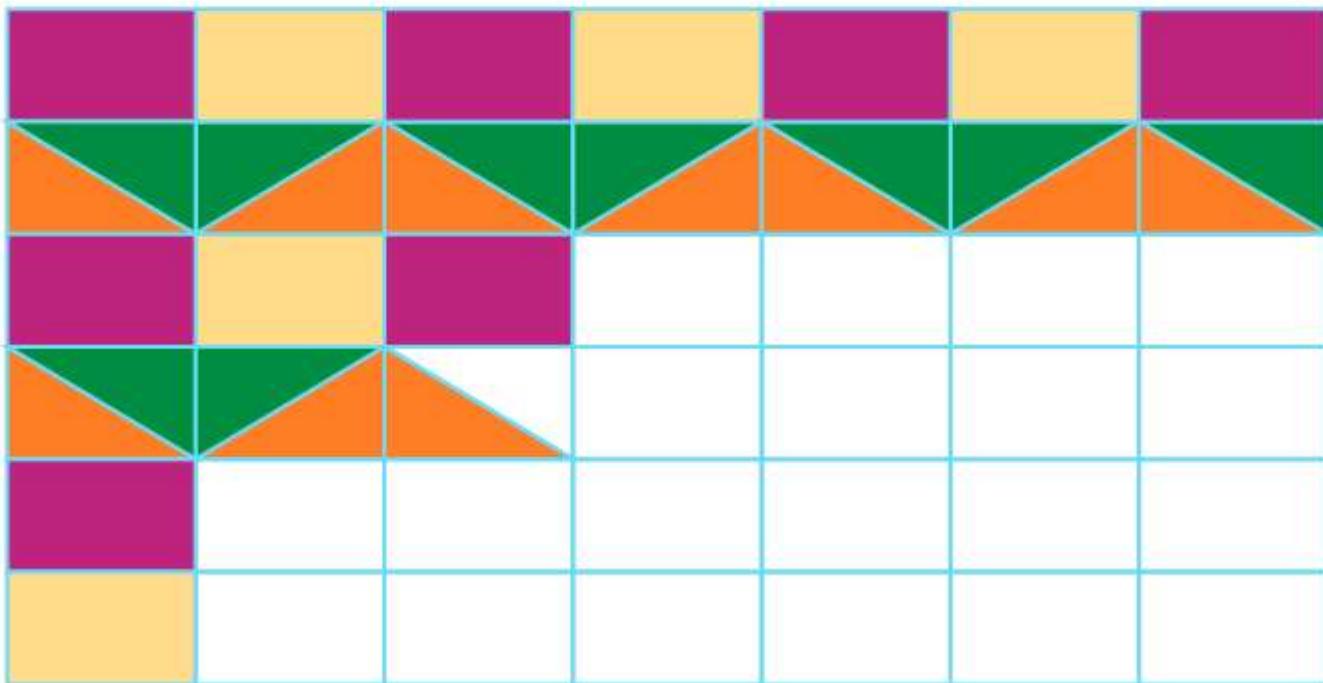
ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ: ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ରଙ୍ଗ (Wax, Crayon)

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ P ଆକୃତିରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବସାଇ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ୧୩୪ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା “ସୁନିତାର ଜନ୍ମଦିନ .....” ଘଟଣାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିବେ । ପୃଷ୍ଠା ୧୩୪ ଓ ୧୩୫ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ବସି ଆଲୋଚନା କରି କରିବେ ।
- ଏହା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ : ୧୭.୧.୧ ଓ ବହିର ୧୩୮ ରୁ ୧୪୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପିଲାମାନେ ଦଳଗତ ଭାବରେ କରିବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକକୁ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଚିତ୍ରର ପ୍ରଥମ ଦୁଇଧାଡ଼ି ଅନୁସାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଖାଲି କୋଠରୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

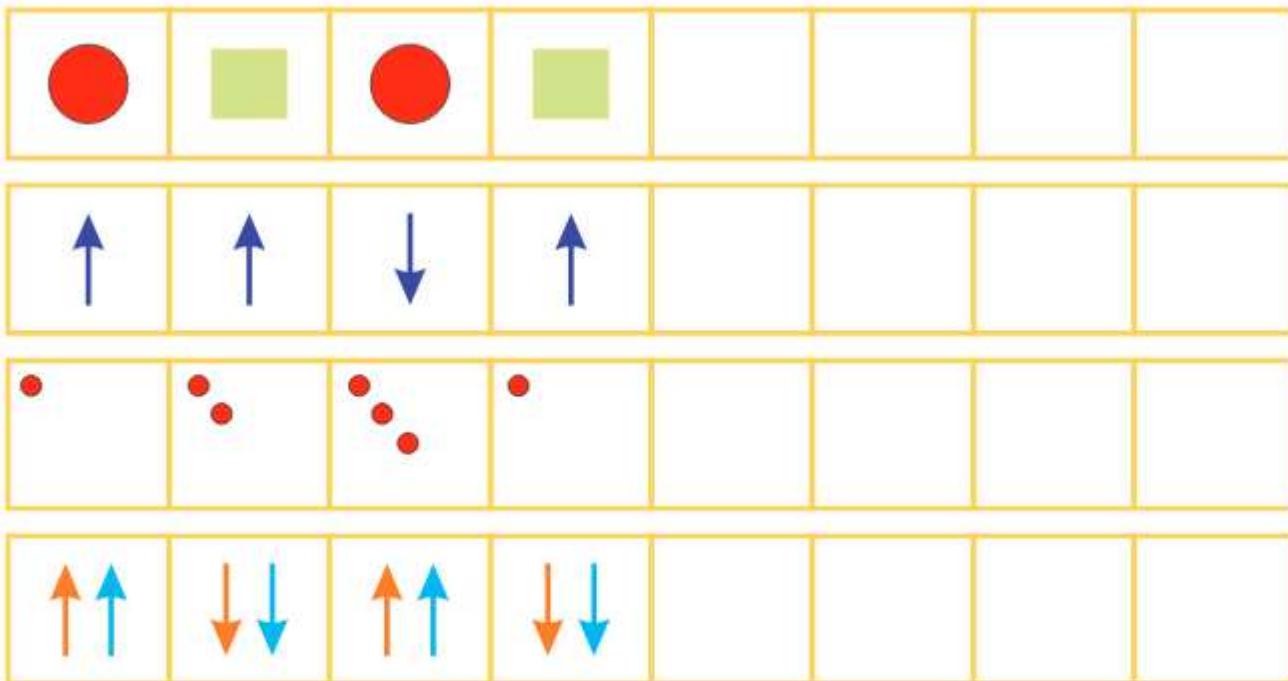

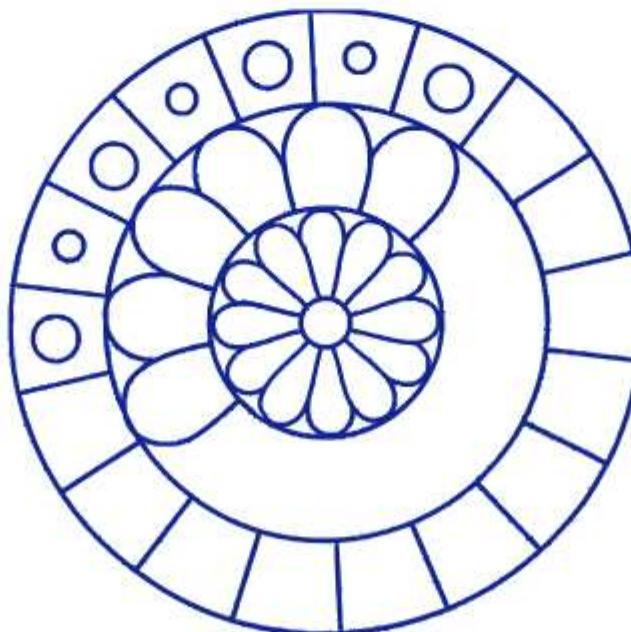
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୭.୧.୧: ଆଗକୁ ବଡ଼ାଇବା

ନିମ୍ନ ସଂରଚନା କୁ ଦେଖି ଖାଲି କୋଠରି ଶୁଣି କୁ ପୂରଣା କରା ।

ଫୋଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଙ୍ଗ ଦିଆ ।

ରୋ. ନ୍ମ. : _____

ନାମ : _____

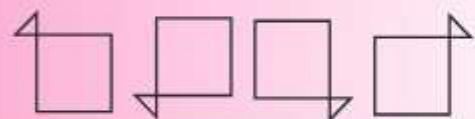
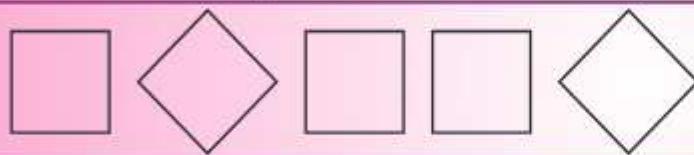
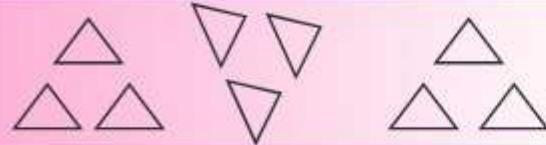

ଆକଳନ ପର୍ଦ୍ଦ-୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ପଲାପଳ (L O) : (M-318) ସଂଖ୍ୟା ଓ ସରଳ ଆକୃତିରେ ଥୁବା
ସଂରଚନାକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼େଇବ।

ଆଗକୁ ଚିତ୍ର କର।

୧ ୨ ୧ ୧ ୨

୧ ୦ ୧ ୦ ୦ ୧

୪କ   ୭ଖ   ୭ଗ

୮୫   ୭୫   ୭୫